

metalurg

■ IZZIVI

Zahtevno leto za
valjarništvo

■ IMPOL-FINAL

Letos rekordna
realizacija

■ ANDREJ KOLMANIČ IN IRENA ŠELA

IMPOL V 2023: ŠTEVILNI DOSEŽKI V ZAHTEVNIH POSLOVNIH POGOJIH

Vsebina

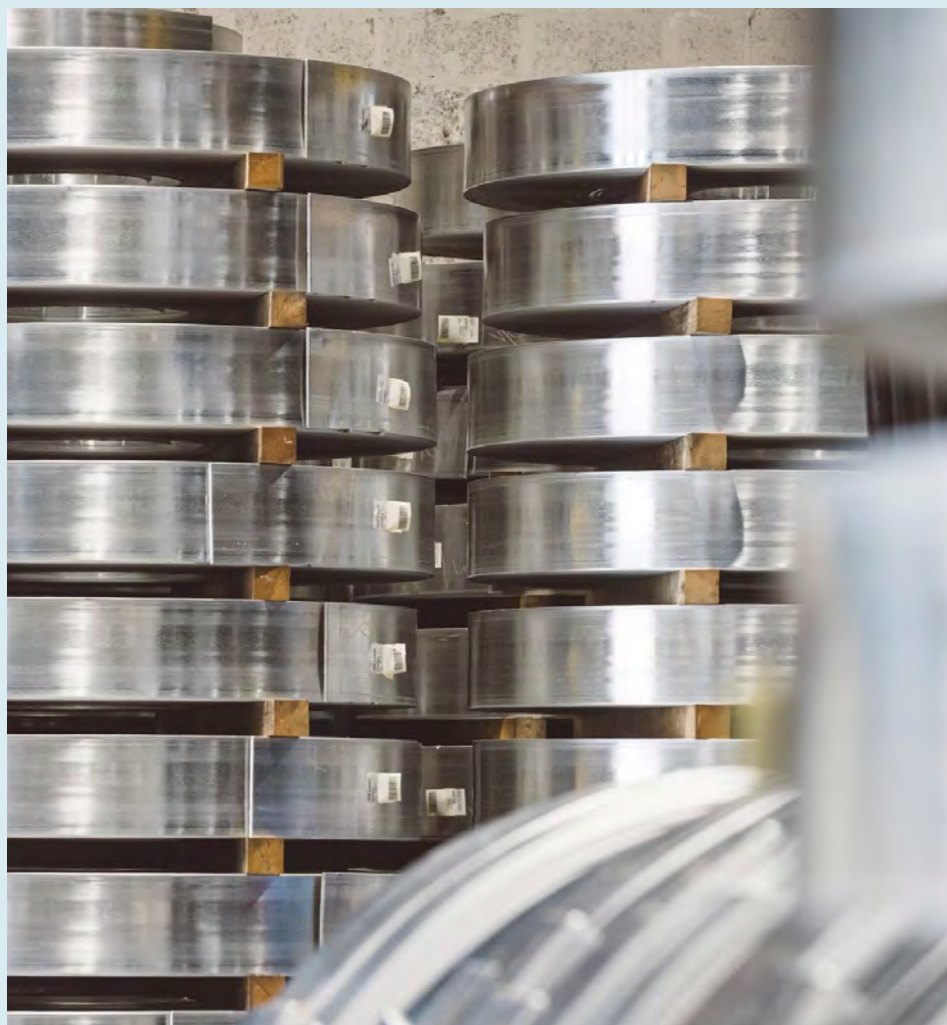
- 4 Impolu letos številna priznanja
- 6 Časovnica
- 10 Zahtevno leto**
- 13 Finančni pregled leta
- 16 Impol-FinAI: Letos rekordna realizacija**
- 17 Uspešno leto 2023 in ambiciozni načrti za 2024
- 18 Impol LLT: razvoj, dosežki in ambicije
- 23 2023 eno izmed težjih poslovnih let za Impol Seval

10

“V letu 2024 bo pomembno, da izboljšamo učinkovitost procesov in iščemo nove tržne priložnosti. Prav tako bo ključno ohranjanje tesnega sodelovanja z našimi strankami in partnerji. Verjamemo, da po dežju vedno posije sonce in da nam bo Impolčanom uspelo premagati te izzive.”

Irena Šela, izvršna direktorica za finance in informatiko

26 Panoramska

- 32 Ključni premiki in izzivi na področju kakovosti
- 36 Inovacije in razvoj v tehnologiji
- 40 Kadrin: najuspešnejše leto v zgodovini poslovanja
- 42 Zeleni pogled naprej
- 42 Jubilanti in inovatorji 2023**
- 52 Spomini naših upokojencev

METALURG, ŠTEVILKA 6 2023

Kolofon

Urednica: Nina Potočnik
Lektoriranje: Tina Posavec
Grafična zasnova in prelom: Urša Zidanšek

Avtorji fotografij: Nino Verdnik in osebni arhivi.
Vir fotografij: www.freepik.com in osebni arhivi.

Tisk: Evrografis, d. o. o.
Naklada: 2.000 izvodov.

Naslov uredništva:
 Metalurg,
 Partizanska 38,
 2310 Slovenska Bistrica
Elektronska pošta:
 nina.potocnik@kadringsi

Fotografije, objavljene v tej številki, so bile posnete skozi vse leto.

ODLOČNO NAPREJ

Tekst: **Nina Potočnik**, urednica revije **Metalurg**

Zakorakali smo v praznični december, ko se svet odene v bleščeče lučke. V poslovnem svetu v tem času svetijo drugačne iskrice - iskrice odločitev, strateške odgovornosti in učinkovitosti. Kot je zapisal Tony Robbins, se spremembe neizogibno odvijajo, a naš odziv nanje določa pot, ki jo bomo ubirali v prihodnosti.

V hitro spreminjajočem se poslovnem okolju je hitro opazna razlika med zgolj opravljanjem dela in usmerjanjem prizadevanj v prave stvari. V tem svetu je vodstvo ključno za postavljanje pravih strateških ciljev in vizij, medtem ko je opravljanje dela na pravi način odvisno od vsakega posameznika v organizaciji. Pri tem se kaže povezava med pravilno izvedbo nalog ter stroškovno in časovno učinkovitostjo.

Dobro vodstvo razume, katere so prave stvari in zna oblikovati učinkovite procese. V praksi to pomeni, da uspešen vodja ne določa le ciljev, ampak tudi razvija okolje, kjer zaposleni lahko sodelujejo in se razvijajo. Ena sama oseba nikoli ne more biti tako dobra, kot je lahko dober usklajen tim različnih zaposlenih, ki imajo pred sabo enak cilj.

Nagrajevanje za rezultate in ne zgolj opravljene ure na delovnem mestu je mehanizem, ki ga dober vodja spretno uporablja. Dobro opravljeno delo ne sme ostati neopaženo, saj je ključno za razvoj organizacije. Obenem pa je nevarno nagrajevati nedelo ali delo, ki ne daje zelenih rezultatov, saj s tem dajemo zaposlenim povsem napačen signal in ne znamo izkoristiti kadrovskega potenciala s pomočjo ustrezne motivacije zaposlenih.

Ničelna fluktuacija med kadrom, ki zaseda ključna delovna mesta, je lahko pohvalna. Lahko pa tudi pomeni, da imamo prenizke standarde. Če so pričakovanja postavljena dovolj visoko, se s tem razvija potencial posameznikov in organizacije kot celote. Slednje seveda zahteva tudi sprejemanje manj priljubljenih odločitev, zato jih mnogi raje odlašajo, saj se bojijo negativnega učinka. Vendar pogosto napačno menimo, da neodločnost prispeva k priljubljenosti. Res je, da tako sprožamo manj odkritih konfliktov, vendar hkrati izgubljammo spoštovanje. Navsezadnje je temeljna naloga vsakega vodje pri upravljanju ljudi, da postavi najboljše ljudi na najzahtevnejše pozicije, pa čeprav to od njega zahteva tudi kakšno manj prijetno odločitev.

S prazničnim vzdušjem in novoletno mislijo naj se naše prizadevanje za uspešnost in učinkovitost še okrepi. V letu, ki prihaja, naj bo naša vizija jasna, cilji dosegljivi, vsak od nas naj bo gonilo sprememb. S skupnimi močmi bomo oblikovali uspešno leto, polno dosežkov in sodelovanja. Naj bo december čas razmisleka o dosežkih, januar pa začetek novega poglavja, polnega priložnosti. Stopimo skupaj v leto 2024 z optimizmom in odločnostjo, saj bomo le tako gradili prihodnost, v kateri želimo živeti. ■

Zeleni aluminij: nagrada za inovativnost

Za ustrezno sestavo zlitine se poskrbi že v fazi priprave vhodne zmesi

Tekst: Urša Zidanšek, svetovalka za komuniciranje

Skupina zaposlenih iz skupine Impol je v letošnjem letu prejela zlato priznanje Štajerske gospodarske zbornice za inovacijo »Zelene« gnetne aluminijeve zlitine, proizvedene brez uporabe primarnega aluminija, na nacionalnem nivoju pa je ta inovacija prejela še srebrno priznanje.

Rešitev, ki jo ponuja inovacija, je zasnova gnetnih aluminijevih zlitin z ogljičnim odtisom nižjim od 4 t CO₂ eq/t Al, izdelanih brez oz. z minimalno (≤ 5 %) porabo primarnega aluminija in legirnih elementov. Zlitine, izdelane na ta način, vsebujejo več kot 70 odstotkov scrapa iz izdelkov, ki jim je potekla življenjska doba in do največ 30 odstotkov novega industrijskega scrapa, izjemoma pa tudi nekaj (≤ 5%) primarnega aluminija in legirnih elementov. Za ustreznost kemične sestave taline, ki je ključnega pomena pri proizvodnji gnetnih zlitin, se poskrbi že v fazi priprave vhodne zmesi. Ker je scrap, ki se uporablja, ločen po zlitinah in njihovih proizvajalcih, kemično sestavo taline zagotovimo z minimalnimi popravki. Pri ločevanju scrapa

po zlitinah je pogosto potrebno ločevati iste zlitine še po kupcih. Kupci mnogokrat naročajo svojo specifikacijo standardne zlitine, običajno z ožjimi intervali koncentracij posameznih legirnih elementov ter ostalih elementov, ki nastopajo v sledovih. Zahtevane sestave podzlitin je pri recikliranju nemogoče doseči na drug način kot z natančnim ločevanjem scrapa po podzlitinah.

Inovacija omogoča zasnovo »zelenih« gnetnih aluminijevih zlitin za avtomobilsko in letalsko industrijo z vrednostjo ogljičnega odtisa, ki ga izbere kupec. Člani ekipe: dr. Varužan Kevorkijan, Sandi Žist, Borislav Hostej, dr. Božo Skela, Simon Madžarac, Uroš Kovačec, mag. Petra Pristavnik, Nuša Fijauž, Marina Jelen, Aleksandra Robič, Lucija Skledar, Sonja Tomazini, Milica Pšeničnik. ■

Inovacija omogoča zasnovo »zelenih« gnetnih aluminijevih zlitin za avtomobilsko in letalsko industrijo z vrednostjo ogljičnega odtisa, ki ga izbere kupec

OTROKE NAVDUŠILO PROGRAMIRANJE ROBOTOV IN APLIKACIJ

Tekst: Urška Kukovič Rajšp, vodja projektov

Več kot tisoč otrok se je udeležilo delavnic s področja robotike, spletnega bontona, varnosti na spletu, programiranja in krepitve digitalnih veščin, ki so od sredine av-

gusta pa do 1. decembra potekale po več slovenskih regijah. Brezplačne delavnice so izvajali štirje konzorcijski partnerji v okviru projekta Skupaj za digitalne kompetence otrok in mladih, ki ga je sofinan-

ciralo Ministrstvo za digitalno preobrazbo. Projekt je vodilo podjetje Kadring, ki je skupaj z Osnovno šolo Pohorskega odreda Slovenska Bistrica, Centrom za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne Center IRIS) in podjetjem Alcad k delavnicam pritegnilo tudi več kot 400 deklet ter mlade spodbudilo h karijeri v naravoslovno-tehničnih poklicih. Del vsebin, ki jih je izvajal Center IRIS, je bil prilagojen tudi otrokom z motnjami avtističnega spektra ter slepim in slabovidnim otrokom. ■

Delavic se je udeležilo več kot tisoč otrok

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DIGITALNO PREENOBRAZBO

Vrednost delnic

Tekst: SimFin

Znani so podatki o konsolidirani knjigovodski vrednosti delnice skupine Impol. Nerevidirana knjigovodska vrednost delnice skupine Impol, ki jo obvladuje družba Impol 2000, d. d., po obračunu za mesec oktober 2023 znaša 340,63 evra. Vrednost delnice je izračunana iz konsolidirane bilance stanja. Pri izračunu se kapital manjšinskih lastnikov izključi. ■

V letu 2023 se je skupina Impol

uspešno prilagajala hitrim spremembam

tehnologije in digitalizacije.

DOBITNIKI ŠTAJERSKEGA GOSPODARSKEGA OSKARJA

Štajerski gospodarski oskar je nagrada, ki jo podeljujejo najboljšim podjetjem v štajerski regiji. Skupina Impol je bila izbrana kot najuspešnejša v kategoriji velikih podjetij za rezultate v letu 2022. Med nominiranci sta bili tudi podjetji Silkem Plus in Perutnina Ptuj. ■

SKUPINA IMPOL PODRAVSKO PODJETJE LETA

Prejeli smo tudi prestižno nagrado Podravsko podjetje leta za rezultate v letu 2022, in sicer v kategoriji velika podjetja Podravja. Nagrado smo prejeli že drugo leto zapored, prav tako pa smo jo prejeli že v letih 2016, 2017 in 2018. ■

ZELENI ALUMINIJ

Skupina Impol je svojo ponudbo oplemenitila s trajnostnimi izdelki, ki jih izdelamo z uporabo zelene energije in pri njihovi izdelavi minimiziramo ogljični odtis. Ponudbo si lahko ogledate na spletni strani pod zavihkom Trajnostni izdelki InfiniAL. ■

InfiniAL

TPM LEVEL 1

Na sedmih pilotnih lokacijah smo uspešno pridobili certifikat level 1. Slednje je lepa spodbuda za vse vodje procesov in zaposlene, ki so v uvajanje metode TPM vložili veliko truda. Dober začetek je odlična popotnica za nadaljevanje uvajanja TPM. ■

LETO 2023

01

JANUAR

Izvedli smo tiskovno konferenco za projekt digitalizacije INDIGO.

V začetku leta smo se pričeli intenzivno pripravljati na vpeljavo standarda SA 8000, ki zajema področje družbene odgovornosti.

V diviziji stiskalništvo smo začeli izvajati nov projekt uvedbe programa Qform, ki je namenjen simulacijam procesov preoblikovanja kovin.

V začetku leta smo odstranili toplo valjarno, ki je bila v Impolu postavljena leta 1961 in je nekoč veljala za sinonim sodobnih začetkov valjarništvu v skupini Impol.

Pričeli smo izvajati raziskovalno-razvojni projekt izdelave zelene folije iz 95-odstotnega recikliranega aluminija.

Prešli smo na e-vodenje personalnih map zaposlenih.

02

FEBRUAR

V februarju smo v sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja pričeli z aktivnimi odmori za zaposlene.

Pustni torek so nam posebej lepo obarvale slikarke iz prodaje, ki so se našemile in poskrbele za dobro vzdušje v pisarnah.

Februarja 2023 se je v Impolu pripetilo pet delovnih nezgod, od tega dve v Rondalu, dve v Impolu FT in ena v Impolu PCP.

03

MAREC

V snežni idili se je na Treh Kraljih odvila zimska Impoliada.

Ob dnevu žena smo si z našimi sodelavkami ogledali predstavo Butalci in se odlično nasmejali v dobri družbi.

Izvajali smo letne razgovore z zaposlenimi v širšem obsegu.

Aktivni gibalni odmori za pretežno sedeča delovna mesta so se preselili še v druge procese.

Obvestila o odmeri letnega dopusta smo letos prvič dobili po elektronski pošti.

Pridobili smo certifikat Tisax za obvladovanje informacijske varnosti.

05

MAJ

Regres smo tudi letos prejeli v maksimalni neobdavčeni višini.

Maja smo zaključili analizo vpeljave sistema SAP v skupini Impol, s čimer smo korak bližje njegovi uvedbi v naš proces dela.

Intenzivno smo pridobivali znanje digitalnih kompetenc na tečajih naprednega Excela in intenzivnih tečajih osnovnega računalniškega opismenjevanja.

Izvedli smo Impolov dan družin: številne aktivnosti, nasmejani obrazi in nepopisno veselje.

Konec meseca so naši nogometaši DPZ Impol slavili na Poslovnem pokalu 2023 v Športnem parku Radomlje.

Povečali smo vmesno skladišče na liniji za homogenizacijo drogov.

Vzdrževalci so uspešno izvedli majske remonte.

04

APRIL

Potekala je presoja standardov ISO 9001, IATF 16949, ISO 50001.

Organizirali smo pomladni teden zdravja in dobrega počutja: 10 dogodkov, več kot 200 udeležencev, 45 nagrajencev. Nabrali smo 410 dobrodelnih krogov.

V Impolu LLT smo pridobili nove skladiščne prostore za povratno surovino in uredili avtomatsko izsesavanje dimnih plinov na čistilni napravi.

06

JUNIJ

Unidel je praznoval 30 let delovanja.

Izvedli smo 18. raziskovalni simpozij, ki je tokrat potekal na Srednji šoli v Slovenki Bistrici.

Prejeli smo zlato priznanje na regionalnem izboru Štajerske gospodarske zbornice za projekt »Zelene gnetne aluminijeve zlitine, proizvedene brez uporabe primarnega aluminija«.

Prenovili smo delovne obleke in delovne plašče za zaposlene, do konca leta jih bomo prejeli vsi zaposleni.

V Impolu Servis smo začeli prodajati novi izdelek - aluminijaste visoke grede.

Obiskali so nas predstavniki podjetij Akrapovič in REHAU in si izmenjali dobre prakse pri vpeljevanju vitke proizvodnje.

07

JULIJ

V soboto, 15. 7. 2023, je PP Alumobil dosegel pomemben cilj, in sicer se v tem procesu že eno leto ni pripetila nobena delovna nezgoda.

Poletno vročino smo premagovali z osvežilnimi napitki in sladoledom.

V Impolu LLT smo povečali število boksov za razsuto vhodno surovino.

09

SEPTEMBER

Izpeljali smo 24. športne igre Industrijske cone Impol - Impoliada 2023 - šport, zabava, smeh, druženje, nagrade ... Uživali smo!

Naši najboljši viličaristi so se pomerili na spretnostni tekmi ImpolCup 2023. Poleg tekmovanja je bil čas za druženje in povezovanje.

Konec septembra je tekmovalna enota PIGD Impol na državnem tekmovanju v kategoriji starejših gasilcev, kjer je nastopilo 47 tekmovalnih enot iz cele Slovenije, osvojila prvo mesto in naslov državnega prvaka za leto 2023.

08

AVGUST

V nekaterih procesih so zaposleni odšli na kolektivni dopust.

Veliko sodelavcev je v poletnih mesecih izkoristilo letni dopust za oddih na morju ali v hribih.

V sredini avgusta smo v podjetju Kadrinj pričeli izvajati digitalne delavnice za otroke s področja robotike, spletnega bontona, varnosti na spletu, programiranja in krepitev digitalnih veščin.

10

OKTOBER

Pričeli smo s tečaji tujih jezikov za Impolčane.

Organizirali smo Jesenski teden zdravja in dobrega počutja s številnimi zanimivimi aktivnostmi in predavanji.

Prejeli smo nagrado Štajerski gospodarski oskar v kategoriji veliko podjetje.

11

NOVEMBER

Procesi Impol-FinAl (Daimler linija), PP folije (B4, B5, WTZ), PP Alumobil (40-MN stiskalnica), LLT (linija 4 v livarni 2), Rondal (pakirna linija), PP profili (pakirna linija), PP cevarna (35-MN linija) so osvojili certifikat TPMsmart nivo 1 in s tem potrdili uspešnost vpeljevanja metod vitke proizvodnje.

V Impolu-FinAl smo v produkcijo uspešno pilotno vpeljali proizvodni sistem MESv2.

Prejeli smo nagrado Naj podravsko podjetje za leto 2022.

Podelili smo zahvale jubilantom in priznanja našim zlatim inovatorjem.

12

DECEMBER

V začetku meseca se bomo srečali upokojeni sodelavci Impola.

Pripravljamo praznično rajanje za otroke zaposlenih, stare do 10 let.

V vseh procesih potekajo številna vzdrževalna dela.

IMPOL V 2023: ŠTEVILNI DOSEŽKI V ZAHTEVNIH POSLOVNIH POGOJIH

Hitro se odzivamo na tržne zahteve

Intervju pripravila: **Nina Potočnik**, direktorica družbe **Kadring**

O poslovanju skupine Impol v letu 2023 smo se pogovarjali z glavnim izvršnim direktorjem skupine Impol Andrejem Kolmaničem in izvršno direktorico za finance in informatiko Ireno Šela.

S KATERIMI IZZIVI SE JE SKUPINA IMPOL SOOČALA V LETU 2023 IN KAKO SMO SE Z NJIMI SPOPADLI?

ANDREJ: V letu 2023 se je skupina Impol soočala z velikimi izzivi zaradi negativnih trendov v aluminijški industriji, ki so se začeli že v zadnjem četrtletju leta 2022. Na evropskem in svetovnem trgu smo bili priča veliki krizi povpraševanja, ki je vplivala na vse panoge, vključno z distribucijo. Trg je doživel upad povpraševanja za skoraj 25 odstotkov, kar je močno prizadelo tudi skupino Impol.

IRENA: Vse leto smo se borili s preizkusnim povpraševanjem, kar je vodilo do manjšega obsega naročil, tako da nismo zapolnili naših kapacitet. Kratkoročno smo se soočali z omejenimi možnostmi, zaradi česar smo se odločili za znižanje cen naših izdelkov, da bi vsaj delno ohranili proizvodnjo. Jasno je, da v času upada povpraševanja padajo tudi cene. Zato smo prisiljeni delovati z minimalnimi stroški, hkrati pa kupcem nuditi kratke dobavne roke, spoštovati tehnične zahteve in zagotavljati kakovostne storitve.

ANDREJ: Prepoznali smo potrebo

po boljšem pozicioniranju v industriji končnih kupcev, zlasti na področju valjanih izdelkov. Temu ustrezno smo prilagodili našo strategijo in iščemo nove načine, kako ostati konkurenčni in uspešni v težkih tržnih razmerah.

KAKO SE JE SKUPINA IMPOL PRILAGAJALA HITRIM SPREMENBAM TEHNOLOGIJE IN DIGITALIZACIJE V LETU 2023? KAKO BOMO TO ZNANJE IZKORISTILI ZA PRIHODNOST?

ANDREJ: V letu 2023 se je skupina Impol uspešno prilagajala hitrim spremembam tehnologije in digitalizacije. Naše sposobnosti na

tem področju dokazuje visoko zadovoljstvo naših kupcev OEM (kupci, ki izdeluje končne izdelke, ki so potem prodani potrošnikom pod njihovo blagovno znamko) in kupcev Tier1 (kupci, ki neposredno dobavljajo glavne sestavne dele ali sisteme kupcem OEM). V divizijah, ki so v neposrednem stiku s kupci, smo okrepili naše tehnološke in razvojne skupine. Naša odzivnost na tržne zahteve se kaže v tem, da redko zavrnemo povpraševanja in imamo trenutno odprtih več kot 100 razvojnih nalog.

IRENA: Na področju digitalizacije smo pričeli z vključevanjem dveh pomembnih informacijskih sistemov, ki ju želimo dokončno uvesti v naslednjih štirih letih, in sicer proizvodni informacijski sistem (MES) in standardni sistem ERP. MES je sistem, ki je produkt našega lastnega razvoja in nam omogoča upravljanje in sledenje proizvodnemu procesu v realnem času. Trenutno ga uporabljamo v Impolu-FinAl, njegovo uvedbo načrtujemo tudi v Stampalu SB in Impolu LLT, kasneje pa še v drugih proizvodnih procesih. Sistem nam omogoča spremljanje kazalnika OEE,

V diviziji valjarništvo so obsegi proizvodnje prenizki, za 17 odstotkov zaostajamo za že tako nizko nastavljenim letnim planom

TOP 3 DOSEŽKI LETA 2023

- Obvladovanje nabavnih cen energentov na vseh lokacijah.
- Pridobitev certifikatov Tisax, ISO 50001, SA8000, TPM level 1.
- S projekti odličnosti smo prihranili skoraj 2 milijona EUR.

s katerim identificiramo in odpravimo morebitne težave v procesih, kot so zastoji, produktivnost ali slaba kakovost izdelkov. Z analizami, ki smo jih izvedli v letošnjem letu, smo prišli do rešitve, ki jo potrebujemo za naše poslovanje, tj. standardni sistem ERP. Sistem bo omogočil upravljanje in integracijo različnih področij našega poslovanja, kot so načrtovanje, nabava, zaloge, prodaja, trženje, finance in človeški viri.

KAKO STE ZADOVOLJNI S POSLOVANJEM POSAMEZNIH DIVIZIJ?

ANDREJ: Zadovoljstvo s poslovanjem posameznih divizij v skupini Impol je

odvisno od divizije. Divizija livarništvo večinoma izpolnjuje svoje poslanstvo, čeprav se soočamo z nekaj težavami v livarni v Impolu-TLM. Ekipa iz Impola LLT je izvedla ogled in pripravila ukrepe za izboljšave, ki bodo pripomogli k nadaljnjemu uspehu divizije. Divizija stiskalništvo posluje dobro, predvsem zaradi dolgoročnih pogodb, ki smo jih sklenili v letu 2022. Divizija ima težave z doseganjem potrebnih obsegov. Pričakujemo, da bo realizacija količin za 15 odstotkov nižja od letnega načrta. Obseg reklamacij je obvladljiv, kar kaže na stabilnost procesa kakovosti. V diviziji valjarništvo se soočamo z večjimi težavami. Obsegi proizvodnje so prenizki, za 17 odstotkov zaostajamo za že tako nizko nastavljenim letnim planom. Poleg tega te količine zagotavljamo z velikimi popusti, kar dodatno zmanjšuje dobičkonosnost. Obseg reklamacij je visok in že presega milijon evrov.

IRENA: Zelo pomembno je povedati, da smo v obdobju prvih enajstih mesecev letošnjega leta prodali za 13 odstotkov manj kot v enakem obdobju lanskega leta. Ustvarjeni prihodki in dobiček iz poslovanja so posledično tudi precej nižji. Poleg teh specifičnih izzivov vidimo priložnosti v izboljšanju sodelovanja med različnimi procesi v podjetjih skupine Impol, še posebej na področjih tehnologije in pristopa do kupca. Pomembno je usmeriti poslovanje v razvoj izdelkov skupaj s končnimi kupci, kar bo povečalo stabilnost povpraševanja, še posebej po hladno valjanih izdelkih. Načrtujemo postati

razvojni dobavitelj, ki se bo aktivno odzival na potrebe kupcev.

KAKŠNE KREATIVNE PRISTOPE SMO UPORABILI PRI IZBOLJŠAVAH IZDELKOV ALI STORITEV V LETOŠNJEM LETU IN KAKO SO TI PRISPEVALI K NAŠEMU USPEHU?

ANDREJ: S pomočjo programske opreme in umetne inteligence izboljšujemo področje inovacij v proizvodnji in razvoju novih materialov ter delovno učinkovitost. V diviziji stiskalništvo smo uvedli orodje QForm, ki je namenjeno simulaciji in optimizaciji ekstrudiranja profilov, hladnega, toplega in vročega kovanja, odprtega kovanja in drugih postopkov preoblikovanja kovin. V diviziji valjarništvo smo uvedli orodje Xpact. Ta tehnologija avtomatizacije izboljšuje preglednost ter inteligentno in sistematično povezuje znanje in podatke. Na področju trajnostne politike smo oblikovali ponudbo trajnostno naravnanih izdelkov.

TOP 3 IZZIVI ZA 2024

- Obsegi naročil in cene.
- Nezgode pri delu.
- Projekt ERP.

Divizija stiskalništvo posluje dobro, predvsem zaradi dolgoročnih pogodb, ki smo jih sklenili v letu 2022

IRENA: Širili smo število kupcev skupine Impol, s katerimi elektronsko izmenjujemo dokumente, kot so naročila, računi in potrdila o dostavi. V sklopu projekta INDIGO smo uvedli platformo za industrijski internet stvari, kjer sledimo paradigmi "unified namespace - UNS" za centralizirano in dosledno strukturo za shranjevanje in dostop do podatkov v informacijskem sistemu. Ta nam služi kot osrednje vozlišče ali katalog, ki omogoča integracijo in medsebojno delovanje različnih naprav, sistemov in aplikacij.

KAKO SMO V LETU 2023 IZBOLJŠALI NAŠO TRAJNOSTNO USMERJENOST IN DRUŽBENO ODGOVORNOST? KAKŠNI SO NAČRTI ZA NADALJNJE KORAKE NA TEM PODROČJU?

IRENA: V letu 2023 smo v skupini Impol naredili pomembne korake k izboljšanju svoje trajnostne usmerjenosti in družbene odgovornosti. Ustanovili smo kompetentni tim za trajnostni razvoj pod vodstvom Barbare Hribernik Pigac, ki je postala stalni član kolegija Impola 2000. Tim tesno sodeluje z razvojnimi oddelki posameznih divizij in komercialo, kar zagotavlja boljše usklajevanje trajnostnih prizadevanj. Naša lastna livarna omogoča vgradnjo sekundarnega aluminija, uporabo zelenega primarnega aluminija in zelene energije, kar prispeva k zmanjšanju ogljičnega odtisa in povečanju uporabe recikliranih materialov. Veliko truda smo vložili v razvoj izdelkov z nižjim ogljičnim odtisom in večjim deležem sekundarne-

ga aluminija ter izboljšali informacijsko podporo za spremljanje teh izdelkov v procesu izdelave. Družbeni odgovornosti smo vedno namenjali velik poudarek, kar potrjuje tudi dejstvo, da smo pridobili certifikat. Izvajali smo tudi različne ukrepe za izboljšanje varstva pri delu, vključno s tedenskimi sestanki za zagotavljanje varnosti in zdravja zaposlenih. V prihodnosti načrtujemo sprejetje strategije za zmanjševanje toplogrednih plinov do leta 2030 in zagotovitev možnosti enakomernega trajnostnega razvoja za obe diviziji, s čimer želimo okrepiti našo zavezo trajnostnemu razvoju in družbeni odgovornosti ter ostati konkurenčni in inovativni na trgu.

KATERI DOSEŽKI ALI PROJEKTI SO POSEBEJ IZSTOPALI V LETU 2023? KAKO BOMO NA TEH USPEHIH GRADILI V PRIHODNJE?

ANDREJ: V letu 2023 so v skupini Impol izstopali številni dosežki in projekti, na katerih bomo gradili v prihodnje. V Stampalu SB smo z robotizacijo zalaganja kovaške linije začrtali pravo pot za posluževanje vseh ostalih linij in zgradili dodatno halo za ureditev celotnega procesa. Impol-FinAl je v uporabo predal vse proizvodne hale in uspešno prestavil proizvodno opremo za boljše pretočnost materiala skozi vse faze proizvodnje, kar bo znižalo proizvodne stroške. Impol Seval nadaljuje z uspešnim povečanjem deleža sekundarnih surovin v svoji livarni, kar jim omogoča nudenje izdelkov z oznako Infinal.

IRENA: V Impolu-TLM poteka modern-

izacija hladne valjarne, kjer do konca leta pričakujemo, da bomo zaključili prvo in drugo fazo. To je ključno za zagotavljanje kakovostnih hladno valjanih izdelkov in folij. Na vseh lokacijah vpeljujemo orodja vitke pisarne za izboljšanje naše učinkovitosti, kazalnik OEE pa smo že vpeljali na ključnih strojih in ga nameravamo razširiti na ostale naprave in lokacije. V Rondalu smo obnovili livarno za proizvodnjo ozkega litega traku, kar omogoča dodatno povečanje izdelkov na tem področju. V sklopu projekta INDIGO, ki je sofinanciran s strani države, se v sodelovanju s partnerji ukvarjamo z digitalizacijo livarne. Ti dosežki in projekti predstavljajo temelj za nadaljnji razvoj in inovacije v naši skupini, kar bo prispevalo k prihodnji rasti in uspehu.

KAJ NAS ČAKA V LETU 2024?

IRENA: V letu 2024 nas v skupini Impol čakajo številni izzivi, saj so naši načrti za naslednje leto manj optimistični. Nestabilne geopolitične razmere se nadaljujejo, morda celo slabšajo, kar vpliva na globalno gospodarstvo. Na področjih gradbeništva, konstrukcij, potrošnih dobrin in pakiranja ostaja potrošnja nizka. Poleg tega inflacija počasi pada, gibanje kratkoročnih in dolgoročnih obrestnih mer pa upočasnjuje odločitve o naložbah, kar vodi do previdnejše porabe.

ANDREJ: V tej negotovi situaciji na trgu bo ključno, da se osredotočimo na prilagodljivost in inovativnost. Morali bomo biti proaktivni in se hitro odzivati na spremembe v gospodarskem okolju. V skupini Impol smo v preteklosti že dokazali, da smo prilagodljivi in verjamemo, da lahko uspešno obvladamo tudi prihajajoče izzive. Naše izkušnje in sposobnost prilagajanja nam bodo pomagale ohraniti stabilnost in rast tudi v težjih časih.

IRENA: V letu 2024 bo zato pomembno, da izboljšamo učinkovitost procesov in iščemo nove tržne priložnosti, ki se lahko pojavijo v teh spremenljivih razmerah. Prav tako bo ključno ohranjanje tesnega sodelovanja z našimi strankami in partnerji ter prilagajanje naših strategij, da ostanemo konkurenčni in uspešni. Verjamemo, da po dežju vedno posije sonce in da nam bo Impolčanom uspelo premagati te izzive. ■

Finančni pregled leta 2023

Upad prihodkov in rast stroškov

Intervju pripravila: **Urša Zidanšek**, svetovalka za komuniciranje

V leto 2023 je skupina Impol vstopila z optimističnimi pričakovanji, opirajoč se na izjemne rezultate preteklega leta. Vendar pa je realnost letošnjega leta postregla s svojimi izzivi, ki so nas postavili pred nove preizkušnje na finančnem področju. O zelo zahtevnem letu smo se pogovarjali z direktorico financ Barbaro Kapun.

KAKŠNO JE BIL LETO 2023 NA PODROČJU FINANC?

V leto 2023 smo vstopili z velikimi pričakovanji, saj je bilo lansko leto rekordno, kar se tiče rezultatov. Navadili smo se na dobre prodajne cene in zadovoljive količine, nato pa nas je leto 2023 počasi postavilo na realna tla. Upad naročil in stalno zviševanje stroškov se je kazalo v nižjih rezultatih. Z denarnimi tokovi, ki so bili posledica poslovanja iz leta 2022 in postopnega upadanja prihodkov v leto 2023, smo si ustvarili likvidnostno rezervo, ki nam je omogočala dobro pogajalsko moč pri financirjih in tudi nemoteno poslovanje skupine Impol.

S KATERIMI PROJEKTI STE SE UKVARJALI LETOS? KAJ BI ZPOSTAVILI?

Podajanje pravih informacij ob pravem času na pravi način vsem deležnikom je

stalna naloga procesa financ. Temu smo poleg zagotavljanja finančnih sredstev in pripravljanja poročil poslovanja, kar je naša ključna naloga, namenili največ pozornosti. Dodatno smo digitalizirali interne procese poročanja z uporabo orodja Power BI. Veliko smo se ukvarjali tudi z zasnovo projekta prehoda na standardiziran informacijski sistem ERP.

KAKO SO SE LETOS GIBALI PRIHODKI IN STROŠKI?

Leto 2023 je bilo z vidika gibanja prihodkov in stroškov obratno sorazmerno. Po eni strani je prišlo do upadanja prihodkov zaradi nižjih prodajnih premij, ki jih je zaradi prenasičenosti izsilil trg. Po drugi strani se je nadaljeval trend rasti stroškov iz leta 2022. Enako kot vsak posameznik na lastni koži občuti druginjo, se to dogaja tudi v podjetju. Kljub nižjim količinam so se stroški skupine Impol v povprečju povišali. Najbolj so se povišali stroški dela (za 12 odstotkov), katerim so sledili stroški energije, vzdrževanja in storitev. Takšna situacija je vodila do bistveno nižjega rezultata v primerjavi z letom 2022.

KAJ NAS ČAKA V LETU 2024?

Napovedano ohlajanje gospodarstva, ki se postopoma kaže že celo leto 2023, potrjuje dejstvo, da je pred nami zelo zahtevno leto. Nižje prodajne cene in zagotavljanje

količin na eni strani ter višanje stroškov na drugi strani bo ustvarilo pritisk na poslovanje in rezultat skupine. Naš cilj je, da kljub napovedim o upadu naročil in nadaljnem trendu višanja stroškov ohranimo stabilno poslovanje in zadovoljstvo vseh deležnikov, zato bo primarna naloga financ zagotavljanje ustreznih virov financiranja za nemoteno poslovanje. ■

Kljub nižjim količinam so se letos stroški skupine Impol v povprečju povišali

STISKALNIŠTVO V 2023

Ponosni na dosežke in pogled v prihodnost

Intervju pripravila: Urša Zidanšek, svetovalka za komuniciranje

V diviziji stiskalništvo leta 2023 niso počivali, saj so se soočali z raznolikimi izzivi, od prodajnih do okoljevarstvenih. Vseeno so dosegli pomembne tehnološke napredke in uspešno realizirali proizvodnjo. Direktor družbe Impol PCP mag. Urh Knuplež je predstavil dogajanje.

KAJ JE BILO V DIVIZIJI STISKALNIŠTVO V OSPREDJU V LETU 2023?

V preteklem letu smo se v diviziji stiskalništvo soočali z različnimi izzivi na prav vseh področjih. V prodaji so nam največji izziv predstavljale nepredvidljive razmere na trgu, medtem ko smo se v tehnologiji soočali predvsem z naraščajočimi zahtevami kupcev glede ogljičnega odtisa naših izdelkov. Imeli smo tudi nekaj tehničnih težav, pri čemer bi izpostavil večjo okvaro in daljši izpad na 40-MN stiskalnici v PP Alumobil. Manjkalo ni niti okoljevarstvenih izzivov, ukvarjali smo se predvsem s hrupom. Kljub vsemu smo lahko s letom 2023 v diviziji stiskalništvo zadovoljni, saj bomo realizirali približno 86.500 ton proizvodnje, kar je sicer približno 9 odstotkov manj od letnega plana, ki je bil kar ambiciozno zastavljen.

KATERIH PET GLAVNIH PROJEKTOV SE JE LETOS ODVIJALO V DIVIZIJI STISKALNIŠTVO?

Izpostavil bom najpomembnejše projekte po področjih. V prodaji je bil ob upadanju naročil od drugega kvartala naprej vsekakor najpomembnejši projekt pridobivanje ustreznih naročil za zagotavljanje nemotene proizvodnje. Želeli smo izdelati najmanj 10.000 ton vlečenih palic, vendar bomo zaradi polnih skladišč trgovcev za planom zaostali za 20 odstotkov. Nameravali smo pridobiti nekaj novih končnih kupcev vlečenih palic, kar nam je na koncu tudi uspelo.

Lite palice kot alternativa stiskanem za kovanje v avtomobilski industriji so realnost, s katero se vedno bolj soočamo na trgu. Zato je ekipa veliko naporov vložila v uspešen zaključek in zagon nove linije za obdelavo litih palic v PP Alumobil. Največ težav imamo še vedno na skalperju, ki ga bomo v prvem kvartalu leta 2024 v celoti zamenjali in linijo pripravili na serijsko proizvodnjo. Situacijo nam je v prvi polovici leta otežil še stečaj prvega večjega kupca litih palic Punch, kar nam je onemogočalo testiranje linije, zato upamo, da bomo v prihajajočem letu sklenili pogodbe z novimi potencialnimi kupci, da bo linija pričela serijsko delovati. Ukvarjali smo se z uvajanjem metod lean. Uvedli smo SFM, nadaljevali z implementacijo TPM in prejeli certifikat level 1. Izjema je le Stampal SB, ki bo aktivnosti realiziral po zaključku projekta Stampal 2, trenutno pa procese nadgrajujemo z vpeljavo metode SMED v tistih procesih, kjer je to smiselno.

Ker nekateri projekti v Impolu-FinAl prehajajo v drugi del življenjskega cikla, smo intenzivno iskali nove projekte, ki bodo nadomestili obstoječe. V avtomobilski industriji od nominacije do pričetka proizvodnje praviloma pretečeta dve leti, kar pomeni, da manevrskega prostora nimamo več veliko. Uspešno smo vzpostavili sodelovanje med Stampalom SB in Impolom-FinAl, kjer pripravljamo nekaj projektov, s katerimi želimo mehansko obdelavo odkovkov realizirati v skupini Impol. Pri vertikalni integraciji nam manjka samo še površinska obdelava, ki jo trenutno v celoti izvajamo na trgu.

KAKO JE POTEKALO PRIDOBIVANJE NOVIH KUPCEV IN OBSEŽNEJŠIH PROJEKTOV V LETU 2023?

Najpomembnejši projekti v Impolu-FinAl počasi prehajajo v zrelo življenjsko obdobje. To pomeni, da smo v letošnjem letu že intenzivno iskali nadomestne projekte, ki bodo zaživel v drugi

polovici tega desetletja. Zaenkrat prejemamo relativno veliko število povpraševanj od naših obstoječih strank, tako da smo se osredotočali predvsem na potencialne posle z omenjenimi kupci. Potegujemo se tudi za nominacijo za ohišje baterijskega sklopa, ki naj bi zaživel nekje leta 2025.

Pri širjenju portfelja kupcev želimo v naslednjem letu narediti še korak naprej. Pripravili smo seznam specializiranih sejmov, na katerih bomo prisotni z lastnim razstavnim prostorom ali pa bomo na sejem poslali močno zasedbo iz prodaje in tehnologije.

NA KATERE DOSEŽKE PRETEKLEGA LETA STE NAJBOLJ PONOSNI?

Lahko smo ponosni na veliko dosežkov. Vsa tri podjetja v diviziji so poslovala zelo dobro, mogoče malo nižje od zastavljenih planov. Glede na zaostrene tržne okoliščine, ki smo jim bili priča predvsem v drugi polovici leta, smo lahko s poslovanjem zadovoljni, tako s količinskega kakor tudi finančnega vidika.

Naslednji dosežek je izjemno majhna količina reklamacij, ki je vplivala tudi na rekordno nizke stroške reklamacij. To kaže, da zelo dobro obvladujemo tehnološke procese, razumemo in sledimo specifičnim zahtevam kupcev, kar se odraža tudi v odzivih kupcev in ugledu skupine Impol na trgu. Izpostavil bi tudi poglobljanje sodelovanja sestrskih podjetij v diviziji, zaradi česar upada eksterna prodaja v Impolu PCP. Vedno večje količine, ki jih proizvedemo v Impolu PCP, namenjamo sestrskima družbama Impolu-FinAl in Stampalu SB.

KAM SE BOSTE USMERILI V LETU 2024? KAKŠNI SO OBETI ZA DIVIZIJO STISKALNIŠTVO?

Glede na globalne tržne napovedi, ki za leto 2024 niso najbolj optimistične, pričakujemo, da bomo največ pozornosti namenjali zagotavljanju zadostnih količin naročil. Zaradi upadajočih cen na naših najpomembnejših trgih se bo prag rentabilnosti poslovanja podjetij občutno zvišal, posledično tudi načrtovanih poslovnih rezultatov brez dovolj visokih količin ne bo mogoče dosežati. Optimizacija poslovnih procesov, maksimalni izkoristki razpoložljive strojne opreme in obvladovanje zahtev kupcev so standardne prioritete, ki jih bomo poskusili podpreti z nadaljnjim vpeljevanjem metod lean in nadgradnjo informacijske tehnologije.

Izkušnje zadnjih let, ko smo bili priča močnim in pogostim pretresom na globalnih trgih zaradi epidemije covid-19, vojne v Ukrajini in energetske krize, nam kažejo, da je poglobljanje sodelovanja med podjetji v diviziji nujna pot, ki ji moramo slediti, če želimo ostati konkurenčni. Vertikalna integracija površinske obdelave je tisto, kar moramo še realizirati.

Na koncu naj izpostavim še varnost in zdravje pri delu. V letu 2023 na tem področju nismo dosegli zastavljenih ciljev, število nezgod pri delu je še vedno previsoko, upoštevanje predpisanih pravil je na nezavidljivem nivoju, tako da ostaja veliko manevrskega prostora za izboljšave. Bistvenega napredka oziroma preboja še vedno nismo realizirali. ■

	PP CEVARNA	PP PROFILI	PP ALUMOBIL
DOSEGANJE PLANOV V 2023	Prvo četrtletje smo dosegali planirane količine, nato smo zaradi upada naročil zmanjšali število izmen. Trenutno dosegamo 92 odstotkov letnega plana.	V obdobju od 1-10 2023 zaostajamo za 0,8 % glede planirane količine. Pri vseh ostalih ključnih kazalnikih sledimo zastavljenim ciljem.	Planiramo proizvodnjo v višini 30.500 ton, kar je slabih 97 % letnega plana.
DOSEŽKI V 2023	Ureditev proizvodnih prostorov in garderob. Pridobili smo certifikat TPM level1 na 35-MN stiskalni liniji.	Doseganje zastavljenih ciljev. Sledenje ključnim kazalnikom in izkoriščenosti opreme. Znižanje deleža reklamacij za 50 odstotkov. Ureditev skladišča vhodne surovine.	Leto dni brez delovnih nezgod. Doseganje letnih planov. Osvojitve nagrade TPM.
NAJVEČJI IZZIVI V 2023	Pomanjkanje naročil in posledično doseganje cilja produktivnosti. Vpeljava metod vitke proizvodnje v procese.	Ohranjanje produktivnosti in optimalne zasedenosti opreme.	Nihanje količin naročil in posledično prilagajanje delovnega koledarja in števila izmen.
PARADNI IZDELKI	Vlečene palice.	Profili za avtomobilsko industrijo in profili z dekorativnimi površinami.	Palice za kovanje.
NALOŽBE V 2023	Nova pakirna linija. Zamenjava uparjalnika v kalilnici. Ureditev proizvodnih hal (barvanje).	Investicija v boljše prezračevanje proizvodne hale. Pomembna pridobitev je tudi odkup zemljišča na JZ strani PP profili.	Sledljivost vložka peči za staranje. Dvižna miza za ročno pakiranje. Obnova transportnih palet. Obnova zabojev za Al-odpadke. Nove stojke za drogeve.
CILJI ZA 2024	Narediti planirane količine. Zamenjati peč za ogrevanje okroglic na 55-MN stiskalnici. Montaža in zagon novega defektomata. Naročilo novega profilnega ravnalnega stroja.	Ohranjanje produktivnosti pri usvajanju zahtevnega proizvodnega programa oz. povečevanje produktivnosti na obstoječem programu. Implementacije metod LEAN v proizvodnjo. Ohranjanje nizkega deleža reklamacij.	Proizvodnja stiskanih palic v obsegu 31.000 ton, minimalno 500 ton litih palic, zagon nove žage 3.

Letos rekordna realizacija

Impol-FinAl: pridobili smo dve novi hali

Intervju pripravila: **Urša Zidanšek**, svetovalka za komuniciranje

Direktor družbe Darko Vranešević je predstavil rast in razvoj podjetja v letošnjem letu.

KAJ JE ZAZNAMOVALO LETO 2023 V IMPOLU-FINAL?

Leto 2023 je bilo zaznamovano z nekaj ključnimi mejniki. Ena izmed najpomembnejših sprememb je bila dokončanje gradnje dveh novih hal, ki sta nam omogočili pridobitev dodatnih 5.000 kvadratnih metrov prostora. Hkrati smo uspešno vzpostavili delovanje skladišča in odpreme v teh novih prostorih, kar je privedlo do tega, da zdaj celotno poslovanje izvajamo pod sistemom za upravljanje skladišč (WMS).

KATERI SO TRIJE NAJPOMEMBNEJŠI DOSEŽKI PRETEKLEGA LETA?

Med najpomembnejšimi dosežki preteklega leta izpostavljamo zagon nove proizvodne linije Samsung 2, prehod na posodobljen sistem za izvajanje proizvodnih procesov (MES) in rekordno realizacijo poslovnih ciljev.

KAJ VAM JE LETOS PREDSTAVLJALO NAJVEČJE IZZIVE?

V letu 2023 smo se soočali z večjim izzivom, in sicer s povečanjem števila zaposlenih za približno 25 odstotkov. To je zahtevalo nenehno skrbništvo in izvajanje coachinga, kar je

bilo ključno za uspešno integracijo novih članov ekipe. Le tako smo lahko zagotovili, da so novi zaposleni dosegli proizvodne kvote, vzdrževali visoko raven kakovosti in izpolnjevali zahteve glede pravočasnih dobav. Poleg tega smo se morali spoprijeti z izzivi, ki jih je prinesla geopolitična nestabilnost in volatilitnost trga ter naročil.

KATERE POMEMBNE IZBOLJŠAVE STE VPELJALI LETOS?

Pomembne izboljšave vključujejo uporabo vitkih orodij, kot sta TPM in PDCA, in uvedbo triizemskega dela tudi za zaposlene v vzdrževanju, ki so prej delali v eni izmeni. Izziv je bila tudi prenova celotnih proizvodnih in skladiščnih površin po sistemu 5S, ki zajemajo približno 12.000 m².

KAM SE BOSTE USMERILI V LETU 2024? KAKŠNI SO OBETI?

Glede na trenutno gospodarsko in geopolitično okolje je situacija za leto 2024 precej negotova. Kljub temu pa v Impolu-FinAl ostajamo optimistični glede prihodnjega leta, zlasti v smislu naročil. V primeru, da se naša pričakovanja uresničijo, lahko pričakujemo, da bo leto 2024 boljše od preteklega leta 2023. ■

USPEŠNO LETO 2023 IN AMBICIOZNI NAČRTI ZA 2024

Stampal SB: dobra tržna politika in obvladovanje zamud

Intervju pripravila: **Urša Zidanšek**, svetovalka za komuniciranje

Leto 2023 je bilo za Stampal SB razburljivo in zaznamovano s številnimi dosežki in izzivi. Kljub globalni gospodarski situaciji se lahko pohvalijo z izjemnimi dosežki in pomembnimi izboljšavami. Direktor družbe Stampal SB je s poslovanjem zadovoljen.

KAKŠNO JE BILO LETO 2023 ZA STAMPAL SB?

Leto 2023 je bilo za naše podjetje zelo uspešno, po nekaterih merilih celo nadpovprečno. Glede samega poslovanja bi izpostavil prvo polovico leta, ki je bila s tržnega vidika izjemna. V drugi polovici leta smo imeli precej nižji dotok naročil. Letos bomo tudi usvojili rekordno število novih izdelkov, kar nam ne glede na trenutno težko globalno situacijo z ohlajanjem gospodarstva vpliva veliko optimizma. V Stampalu SB počasi tudi zaključujemo največji projekt v zgodovini podjetja, kar nam bo omogočilo nadaljnje prodajne aktivnosti in iskanje novih tržnih priložnosti.

S KATERIMI PROJEKTI RAZVOJA PODJETJA STE SE UKVARJALI LETOS?

Precej aktivnosti poteka pri projektu Stampal-2. Uspešno smo avtomatizirali proces luženja, avtomatskega posluževanja linije L-5 in sekalno-krivilni stroj. Velika želja še vedno ostaja digitalizacija proizvodnega procesa, kjer nam v letošnjem letu na žalost ni uspelo narediti bistvenega preboja. Obvladovanje širjenja proizvodno-prodajnih aktivnosti je ključnega pomena za Stampal SB in od tega je neposredno odvisna tudi stopnja digitalizacije. Verjamem, da nam bo v letu 2024 nivo digitalizacije uspelo dvigniti na zelen nivo.

Letos smo izvedli pomembne aktivnosti pri projektu Stampal-2, ki čakajo na realizacijo: delovno okolje in organizacija

končne kontrole ter pakiranja, regalno skladišče in projekti, ki so povezani z lean organizacijo.

KATERI SO TRIJE NAJPOMEMBNEJŠI DOSEŽKI PRETEKLEGA LETA?

Potrebno je izpostaviti dobro tržno politiko. Uspeli smo obvladovati zamude, s katerimi smo imeli težave v preteklih letih.

KATERE POMEMBNE IZBOLJŠAVE STE VPELJALI LETOS?

Sistematično smo pristopili k reševanju logističnih izzivov. Investirali smo tudi v program za simulacijo procesa kovanja, ki je izjemnega pomena za izboljšanje sistema vzorčenja in predvidevanje potencialnih napak v realnem okolju. Pričeli smo z aktivnostmi za pospeševanje prodaje.

S KATERIMI IZZIVI SE BOSTE SOOČALI V LETU 2024? KAM SE BOSTE USMERILI?

V letu 2024 bomo imeli na vseh področjih precej izzivov. V okviru projekta Stam-

pal-2 imamo v planu prodreti na nove trge, utrditi položaj na trgu avtomobilske industrije in izkoristiti priložnosti, ki jih ponuja elektrifikacija. Načrtujemo preboj na področju informacijskega sistema, ki ga bomo potrebovali za obvladovanje nivoja poslovanja, kar smo si zadali v strategiji. Zaradi splošne gospodarske situacije in ohlajanja trga pričakujemo, da bomo v prvi polovici leta nekoliko zaostajali, medtem ko v drugi polovici leta pričakujemo rast glede na napovedi s strani končnih kupcev.

Nadaljevali bomo s projekti na področju avtomatizacije, kjer je naslednji proces po planu avtomatizacija kovanja. Rok za realizacijo tega projekta smo si zastavili v juliju leta 2024. ■

Letos smo v Stampalu SB usvojili rekordno število novih izdelkov.

Načrtujemo preboj na področju informacijskega sistema, ki ga bomo potrebovali za obvladovanje nivoja poslovanja

RAZVOJ, DOSEŽKI IN AMBICIJE: LIVARNIŠTVO V SKUPINI IMPOL

Kljub težkim razmeram uspešno leto

Intervju pripravila: **Urša Zidanšek**, svetovalka za komuniciranje

Leto 2023 je diviziji livarništvo v skupini Impol prineslo številne izzive in dosežke. Kljub zahtevnim razmeram na prodajnem trgu so uspešno zaključili leto, saj so imeli celo leto polno zasedene livarske kapacitete in so presegli proizvodne načrte. Kljub neenakomernim naročilom so se prilagajali potrebam skupine ter zagotavljali, da so bile domače livarne polno zasedene. Surovinska oskrba je večinoma potekala nemoteno. Kljub manjšim težavam pri dobavi odpadnega aluminija za nekatere zlitine so uspešno zadostili potrebam. O izzivih na področju livarništva v letu 2023 smo govorili z direktorjem divizije livarništvo Juretom Čretnikom.

KAJ JE BILO V DIVIZIJI LIVARNIŠTVO V OSPREDJU LETA 2023?

Kljub letošnjim težkim razmeram na prodajnem trgu je za nami uspešno leto. Livarske kapacitete smo imeli celo leto polno zasedene, zaradi česar bomo realizirali oz. presegli zastavljene plane proizvodnje. Na mesečnem nivoju smo potrebam skupine prilagajali količinsko dobavo eksternih formatov s ciljem, da so bile domače livarne polno zasedene. Obseg naročil na operativnem nivoju je bil sicer večji del leta premajhen, da bi omogočal optimalno planiranje proizvodnje in surovinske oskrbe. Na surovinskem področju nismo imeli večjih težav. V začetku leta

smo imeli manjše težave z dobavo odpadov v določenih zlitinah, medtem ko lahko za večji del leta rečem, da je surovinska oskrba v celoti sledila potrebam. Normalizirale so se tudi cene in dobavne verige na področju legirnih elementov.

KATERI SO BILI PROJEKTI, KI SO SE LETOS ODVIJALI V LIVARNIŠTVO SKUPINE IMPOL?

➤ **ŠIRITEV SKLADIŠČNIH POVRŠIN:** Zgradili smo novo pokrito skladišče s površino 900 m², ki je trenutno prioriteto namenjeno skladiščenju valjarniških internih odpadkov. Pri gradnji objekta smo upoštevali, da ga je možno prilagajati različnim potrebam. Z določeno dodelavo objekta je možna tudi umestitev proizvodne opreme. V sklopu projekta smo na področju obstoječega skladišča zgradili še pet dodatnih boksov za skladiščenje razsutih surovin.

➤ **MODERNIZACIJA INDUKCIJSKIH PEČI:** V poletnih mesecih smo zamenjali celotno krmilje na indukcijski Junker peči 3 in 4, s čimer smo povečali produktivnost in izkoristek opreme ter zmanjšali vpliv jalove energije na električno omrežje.

➤ **NOVI LIVARNIŠKI INFORMACIJSKI SISTEM:** To je bil naš letošnji najobsežnejši projekt, ki smo ga pričeli že v lanskem letu, zaradi večjega obsega pa zaključek projekta planiramo šele v naslednjem letu. Večji del nalog je v zaključni fazi, implementacijo pa planiramo v začetku naslednjega leta.

➤ **VITKA PROIZVODNJA:** V livarni 2 je ekipa lean, ki so jo v

sodelovanju z vitko pisarno sestavljali kolegi iz proizvodnje, vzdrževanja in procesnega inženiringa, uspešno uvedla metodi 5S in TPM. Vzpostavili smo še SFM jutranjo koordinacijo. V novembru je bila izvedena zunanja presoja, po kateri smo zaradi vseh vpeljanih sprememb pridobili certifikat TPM level 1.

IMPOL LLT

DOSEGANJE PLANOV V 2023	149.000 ton, realizacija letnega plana 104,6 odstotka.
DOSEŽKI V 2023	Uvedba metod vitke proizvodnje v livarni 2, modernizacija indukcijskih peči, 6,2-odstotni delež uporabe post-consumer odpada.
NAJVEČJI IZZIVI V 2023	Število aktivnih projektov.
PARADNI IZDELKI	Drogovi v težkognetnih zlitinah, drogovi večjih presekov, lite palice.
NALOŽBE V 2023	Širjenje skladiščnih kapacitet, modernizacija indukcijskih peči.
CILJI ZA 2024	Proizvesti 147.000 ton izdelkov. Delež primarnega aluminija v vložku zmanjšati na 19 odstotkov, povečati delež post-consumer odpada na 6,5 odstotka. Izvedba naložb v opremo, potrebno za prehod na večje količine litja bram. Vzpostavitev metod vitke proizvodnje v livarni 1.

NA KATERE TRI DOSEŽKE PRETEKLEGA LETA STE NAJBOLJ PONOSNI?

V livarni 2 smo implementirali procese vitke proizvodnje in novembra pridobili certifikat TPM level 1 za livarno 2. Dosežek je posledica skupne angažiranosti kolegov iz proizvodnje, vzdrževanja in procesnega inženiringa.

Ekipo vzdrževanja je kot rezultat lastne ideje sama v celoti izvedla nadgradnjo in rekonstrukcijo krmiljenja čistilne naprave dimnih plinov Z1. Rezultat je zvezno delovanje naprave in 20-odstotno zmanjšanje porabe električne energije.

Kljub temu da je pred nami še ogromno dela na področju reciklaže in uporabe post-consumer odpada, smo v letošnjem letu v naših izdelkih uspeli uporabiti 6,2-odstotni delež post-consumer odpada, kar predstavlja 17-odstotno povečanje v primerjavi s prejšnjim letom.

KATERE SO BILE GLAVNE SPREMEMBE, KI STE JIH LETOS VPELJALI?

Uvedli smo delno kompaktiranje folijskega odpada, spremljanje motenj v proizvodnem procesu smo prenesli v informacijski sistem, razširili smo klasifikacijo vhodne surovine, ki med drugim zagotavlja ločeno spremljanje pre- in post-consumer odpada ter low carbon primarnega aluminija, s spremembo tehnoloških postopkov smo prepolovili uporabo talil za obdelavo taline in žlindre ter zmanjšali uporabo berilija za 85 odstotkov.

Kljub temu da je pred nami še ogromno dela na področju reciklaže in uporabe post-consumer odpada, smo v letošnjem letu v naših izdelkih uspeli uporabiti 6,2-odstotni delež post-consumer odpada, kar predstavlja 17-odstotno povečanje v primerjavi s prejšnjim letom.

KAM SE BOSTE USMERILI V LETU 2024? KAKŠNI SO OBETI?

Obseg proizvodnje in količine po vrsti formatov planiramo na enakem nivoju kot letos. Jasno smo zastavili aktivnosti in naloge za naslednje leto. Na področju tehnologije bodo aktivnosti usmerjene v nižanje pretočnega faktorja na drogovi in razvoj zlitin, ki bodo omogočale širšo uporabo post-consumer in kontaminiranega odpada za stiskalniški in valjniški program. V sklopu projekta Hybreed se bomo ukvarjali s študijo uporabe vodika v naših procesih kot alternative zemeljskemu plinu. Pomembna naloga bo tudi predpriprava post-consumer in kontaminiranega odpada v sodelovanju s kooperanti. V skladu s potrjeno strategijo v letu 2025 nižamo količine litja drogov, proste kapacitete pa preusmerjamo v litje bram. Ekipo vzdrževanja se bo zato intenzivno ukvarjala z izgradnjo potrebne infrastrukture ter montažo in zagonom nove tračne žage za obrez bram. V sodelovanju z ekipo tehnologije bomo kupili dodatne livne komore za litje bram. V proizvodnem delu planiramo uvedbo metod vitke proizvodnje še v livarni 1. Aktivnosti bomo usmerjali tudi v nižanje mrtvih časov, zlasti na talilnih pečeh. ■

Na surovinskem področju nismo imeli večjih težav

DINAMIČNO LETO ZA VALJARNIŠTVO

Pregled poslovanja v zahtevnih časih

Intervju pripravila: **Urša Zidanšek**, svetovalka za komuniciranje

Divizija valjarništvo se je v letu 2023 soočala s številnimi izzivi, ki so zahtevali veliko mero prilagodljivosti, inovativnosti in vztrajnosti. V intervjuju z direktorjem družbe Impol FT in divizije valjarništvo Tomažem Smolarjem smo raziskali, kako se je divizija spopadla z izzivi in katero je bilo ključno dogajanje v letošnjem letu.

KAJ JE BILO V DIVIZIJI VALJARNIŠTVO V OSPREDJU V LETU 2023? KATERE KLJUČNE DEJAVNOSTI, TEHNOLOGIJE ALI PROJEKTI SO PREVLADEVALI?

Prizadevali smo si predvsem, da zagotovimo obseg poslovanja družbe. Ves čas smo nadomeščali pomanjkanje naročil posameznih skupin izdelkov z drugimi, kjer je šlo nekoliko bolje. Reševali smo precej težav in uvedli izboljšave z dobavitelji surovin bram in TVT.

KATERIH PET GLAVNIH PROJEKTOV SE JE LETOS ODVIJALO V DIVIZIJI VALJARNIŠTVO? KAKO SO TI PROJEKTI VPLIVALI NA NAŠE POSLOVANJE?

Investicijskih projektov ni bilo. Ukvarjali smo se s povečanjem

produktivnosti linij in z ukinjanjem četrte izmene. Uvedli smo metodo SFM za vodenje proizvodnih linij FTT in spremljanje kazalnika OEE za oceno skupne učinkovitosti teh linij.

KAKO JE POTEKALO PRIDOBIVANJE NOVIH KUPCEV IN OBSEŽNEJŠIH PROJEKTOV V LETU 2023? KAKO POTEKAJO TOVRSTNI PROJEKTI IN KAKŠNE STRATEGIJE SMO UPORABILI ZA NJIHOVO IZVAJANJE?

V obdobju, ko je povpraševanje upadlo tudi za od 30 do 50 odstotkov, smo ohranili sodelovanje z vsemi kupci, vendar v manjšem obsegu. Od novih kupcev si ometamo dodatnih količin že v začetku leta 2024. To so kupci iz ZDA in kupci evropske avtomobilske in transportne industrije.

NA KATERE TRI DOSEŽKE PRETEKLEGA LETA STE NAJBOLJ PONOSNI V DIVIZIJI VALJARNIŠTVO? KAJ BI ŽELELI POUDARITI?

Ponosni smo lahko na izboljšano produktivnost dela, saj smo produktivnost kljub padu naročil povišali za 7 odstotkov v primerjavi s prejšnjim letom.

POMEMBNEJŠI DOGODKI V DRUŽBI IMPOL FT V LETU 2023

December, januar	Zaključena tretja faza sanacije žerjavne proge ladje C
Januar	Odstranitev tople valjarne
Januar	Vzpostavitev SFM v FTT
Februar	Zadnji odhodi na čakanje iz programa Impol FT
Marec	Posodobitev kompresorjev za komprimiran zrak s programsko opremo CALMS
Marec	Delavnica SMED na WTZ zdvajalec
April	Teden optimizacij zdvajanja s Philippom C
Maj	Začetna faza skrajševanja žarilnih programov za folije
Julij	Odstranitev temeljev tople valjarne
Avgust	Izvedba projekta – posodobitev plinske instalacije in elektro krmilja na inertni peči Ebner
September	Prehod na tri izmene za celoten FT
September, oktober	Izvedba projekta – posodobitev filtra valjčnega olja za valjarno BK1
Oktober, november	Zaključna dela na skladišču folij Faza 2
Oktober	Postavitev kabine za stružnico v zunanji delavnici
Oktober	Projekt Tailout na B3 Achenbach in Philippe C.
Oktober	Delavnica izboljšav pakirne folij
November	Začetek delavnic SFM za dve dodatni področji
November	Pridobitev certifikata TPM level 1

V letu 2024 si obetamo, da se bo izboljšalo povpraševanje po folijah, kar se nakazuje za jesenske mesece

KAJ VAM JE LETOS PREDSTAVLJALO NAJVEČJE IZZIVE? KAKO SMO SE SPOPADLI Z IZZIVI IN KAJ SMO SE IZ NJIH NAUČILI?

Največji izziv sta predstavljala kakovost surovin, ki je vplivala na realizacijo v prvi polovici leta, in upad naročil folij v drugi polovici leta. Iz portfelja dobaviteljev smo izločili dobavitelja, ki ni konsistenten pri dobavah in mu stroške reklamacije tudi obračunali. Upad naročil na programu FTT smo pokrivali s programom RRT in ukinjanjem izmene.

KAM SE BOSTE USMERILI V LETU 2024? KAKŠNI SO OBETI ZA DIVIZIJO VALJARNIŠTVO? KAKŠNI SO NAČRTI ZA NADALJNI RAZVOJ IN RAST V PRIHODNJEM LETU?

V letu 2024 si obetamo, da se bo izboljšalo povpraševanje po folijah, kar se nakazuje za jesenske mesece. Veliko naročil si obetamo od realizirane prodaje v ZDA, kjer nas ovirajo carinske omejitve, in od realiziranih kvalifikacij s kupci. ■

	RRT	FTT
DOSEGANJE PLANOV V 2023	108 %	82 %
DOSEŽKI V 2023	Produktivnost RL6	OEE, obravnava SFM
NAJVEČJI IZZIVI V 2023	Fleksibilnost proizvodnih timov	Produktivnost folijskih valjarn
PARADNI IZDELKI	Rebrasta pločevina v EU	Folije za jogurtove pokrovčke
NALOŽBE V 2023	-	-
CILJI ZA 2024	Obseg + 20 % triizmensko	Obseg + 20 % triizmensko

VIŠJA PRODUKTIVNOST

Rondal: novost so rondelice iz recikliranega aluminija

Intervju pripravila: Urša Zidanšek, svetovalka za komuniciranje

Leto 2023 je za Rondal pomenilo čas prilagajanj in inovacij na različnih segmentih poslovanja, od prodaje do proizvodnje. Direktor družbe Dominik Strmšek je predstavil dogajanje.

KAKO STE ZADOVOLJNI Z REZULTATI V LETU 2023?

Prodajni rezultati so bili v prvi polovici leta zelo dobri in v skladu z zastavljenimi cilji. Ohlajanje evropskega tržišča, predvsem na področju zlitinskih izdelkov, smo skozi leto uspešno kompenzirali s povečanjem prodajnega deleža izdelkov iz čistega aluminija. Kljub temu se je upad povpraševanja v zadnjem kvartalu leta 2023 začel odražati tudi v naših prodajnih številkah. Na splošno smo z rezultati v prodaji zadovoljni, a nas skrbi nadaljevanje negativnega trenda povpraševanj na svetovni ravni in zaostrovanje razmer na nekaterih trgih izven Evropske unije (npr. Egipt, Izrael).

Proizvodnja je sledila načrtovanim količinam in prej omenjenim spremembam prodajnega programa. Zastavljene cilje glede dviga produktivnosti smo dosegli. Prav tako smo dosegali višjo produktivnost v primerjavi s predhodnimi leti.

KATERI SO TRIJE GLAVNI PROJEKTI, KI SO SE LETOS ODVIJALI PRI VAS?

Zaradi ohlajanja trga smo intenzivno pospeševali prodajo potencialnim kupcem. Navezali smo stike z novimi kupci tudi v dejavnostih, ki do sedaj niso predstavljale večjega deleža naše prodaje (aerosoli v embalažni industriji, odrezki za CNC-obdelavo). Prav tako smo v fazah testiranja z novimi kupci iz avtomobilske industrije s Portugalske in iz Združenih držav Amerike. V letu 2023 smo s kupci realizirali večje število prodajnih projektov, za katere je bilo treba izdelati tudi nova orodja. Lotili smo se zahtevnih dimenzij, ki so terjale trud več procesov - orodjarne, tehnologije in seveda proizvodnje.

V proizvodnji in tehnologiji smo uspešno izvedli več projektov, od katerih bi izpostavil:

- **Celovita obnova talilno-livne peči v obratu livarna OLT**, kjer smo obnovili tudi plinsko instalacijo in v celoti zamenjali krmiljenje peči z novo izpopolnjeno SCADO.
- **V livarni OLT smo letos prešli na izmenljivo ohišje ALPURA.**
- **Na topli valjarni MANN smo prešli na digitalni prikaz in merjenje reže med valji.** Uspešno poteka razvoj in testiranje modifikacij tehnologije litja na livnemo stroju, kar daje dobre obete za zelene korenite spremembe tehnologije litja ozkega traku v livarni OLT.
- **V obratu Rondice smo izvedli logistično zahtevnejši projekt menjave glavnega mostnega dvigala v starejši hali.**

NA KATERE TRI DOSEŽKE PRETEKLEGA LETA STE NAJBOLJ PONOSNI?

Kljub izzivom na trgu smo uspešno realizirali več prodajnih projektov in ohranili naročila obstoječih kupcev. Osredotočili smo se na projekt dobave rondelic iz recikliranega aluminija, pridobili certifikat o sledljivosti surovine in začeli prodajo rondelic iz industrijskega in potrošniškega odpadka. Prav tako smo skladno s smernicami Evropske unije začeli analizirati ogl-

jični odtis naših izdelkov in razvili orodje za njegov izračun. Naši prihodnji cilji so zmanjšanje ogljičnega odtisa z optimizacijo proizvodnje in izboljšanje tehnologije izdelave, s čimer želimo postati trajnostno naravnano podjetje.

KAM SE BOŠTE USMERILI V LETU 2024? KAKŠNI SO OBETI?

Naš cilj je postopna transformacija v trajnostno poslovanje s poudarkom na recikliranem aluminiju in zapiranju materialnih zank s kupci. Okrepiti želimo sodelovanje z obstoječimi in novimi kupci v različnih branžah. Strategija raznovrstnih programov in razpršene prodaje se je izkazala za uspešno, kar zmanjšuje odvisnost od posameznih kupcev. Načrtujemo uvedbo novih projektov z novimi orodji, pri čemer se osredotočamo na različne oblike aluminija, vključno z rondelicami iz litih palic in čistega aluminija za tehnične namene.

V proizvodnji bomo izboljšali procese z uvedbo metod TPM, 5S in SMED za večjo učinkovitost in manjšo obremenitev zaposlenih. Prenos znanj iz pilotnih projektov na celotno podjetje in uvedba kazalnika OEE v letu 2024 bosta ključna za optimizacijo dela in tehnologije. Usmerjali se bomo tudi v izboljšanje delovnih pogojev. ■

V Rondalu so bili prodajni rezultati v prvi polovici leta zelo dobri in v skladu z zastavljenimi cilji

2023 eno izmed težjih poslovnih let za Impol Seval

Ponosni na dobre odnose in predanost zaposlenih

Vsebina: **Ninko Tesić**, direktor družbe Impol Seval

ZADOVOLJSTVO Z REZULTATI

Z doseženimi rezultati nisem zadovoljen. Leto 2023 je bilo za Impol Seval eno težjih poslovnih let. V tem letu so zunanji dejavniki močno vplivali na poslovanje tovarne. Finančni rezultat bo pozitiven, vendar bistveno manjši v

primerjavi z rezultatom iz leta 2022 in 2021.

TRIJE GLAVNI PROJEKTI LETA 2023

Glavni projekti so bili:

- revitalizacija peči za žarjenje alu-

minijastih trakov V-5/3,

- rekonstrukcija zunanje sanitarne kanalizacijske mreže,
- vgradnja sistema za protipožarno zaščito na TVS-V2,
- realizacija prve faze modernizacije upravljanja na liniji za rezanje V-24 (Ungerer),
- rekonstrukcija in modernizacija potisne peči za segrevanje blokov V-1/3 (Ebner).

V letu 2023 smo realizirali tudi 18 manjših in srednjih investicijskih projektov.

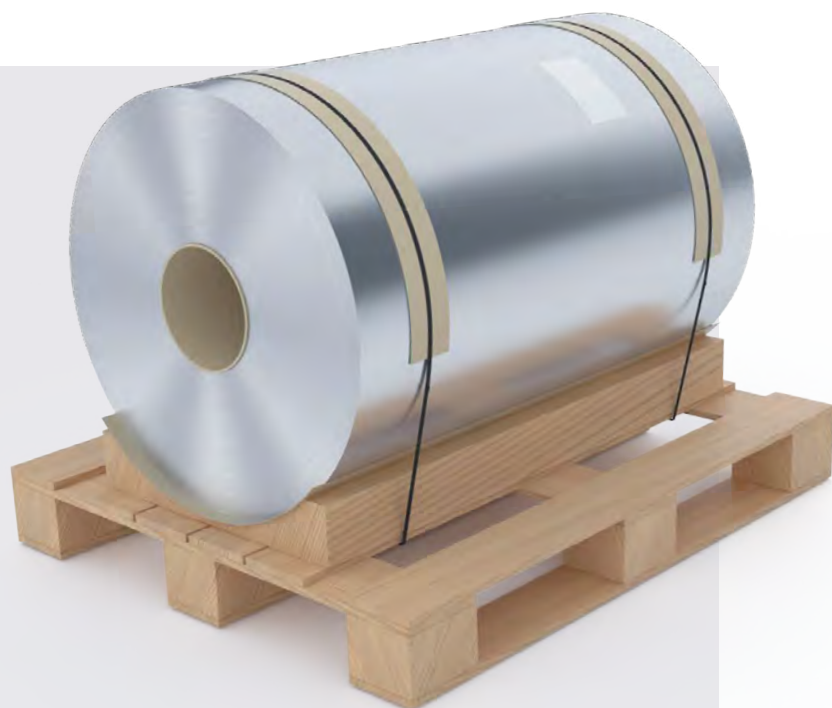
	LIVARNA	VALJARNA	BARVANI PROGRAM
DOSEGANJE PLANOV V 2023	84,2 %	88,1 %	74 %
DOSEŽKI V 2023	Livarna je proizvedla bloke skladno z zahtevami valjarne.	Valjarna je odgovorila na vse zahteve trga kljub zelo razdrobljenim naročilom.	Linija izpolnjuje zahteve strank z velikim številom različnih barv.
NAJVEČJI IZZIVI V 2023	Doseganje proizvodnih načrtov ob povečanju porabe sekundarnih surovin.	Doseganje proizvodnih načrtov.	Doseganje proizvodnih načrtov ob izpolnjevanju želja kupcev za novimi barvami.
PARADNI IZDELKI	-	Legirani trakovi in pločevine.	Barvani trakovi za fasade.
NALOŽBE V 2023	Skupna vrednost naložb v letu 2023 znaša 4,1 milijona evrov.	-	-
CILJI ZA 2024	84.165 ton ulitih blokov	46.800 ton HVP in 10.000 ton TVT	14.000 ton

DOSEŽKI PRETEKLEGA LETA

Ponosni smo na dejstvo, da od večine kupcev z vseh trgov dobivamo potrdila, da je kakovost barvanih trakov in pločevin iz Impola Seval odlična. To kaže, da smo usvojili in izpolnili proizvodnjo barvanega asortimana. V tem letu smo dokazali, da smo sposobni porabiti več kot 2.000 ton sekundarnih surovin mesečno oziroma več kot 25.000 ton letno. Ponosen sem na zelo dobre medčloveške odnose in predanost zaposlenih v podjetju.

USMERITVE ZA LETO 2024

V letu 2024 se moramo usmeriti na trg in maksimizirati prodajo. Kar prodamo, moramo proizvesti z najmanjšimi možnimi stroški, to je naš najpomembnejši cilj. ■

IZBOLJŠALI KAKOVOST IN PONOVLJIVOST PREISKAV

V Impolu R in R smo kljub izzivom zadovoljni s poslovanjem v letu 2023

Vsebina: dr. Varužan Kevorkijan, direktor družbe Impol R in R

POSLOVANJE DRUŽBE V LETU 2023

Na poslovanje družbe sta vplivala obseg naročil, ki je bil nekoliko nižji od pogodbeno določenega, in obvladovanje stroškov poslovanja. Izzivov smo imeli kar nekaj. Naši kupci so zahtevali še krajše roke za podajanje rezultatov preiskav. Povečal se je delež nujnih preiskav. Zato smo morali veliko pozornosti nameniti odpravi ozkih grl in vitkosti procesov. Spopadali smo se z visokim deležem bolniških odsotnosti, težave so povzročale tudi okvare ključne opreme.

Na splošno sem zadovoljen s poslovanjem. Za planiranim letnim obsegom preizkušanja in certificiranja smo zaostali znotraj mej statističnega pogreška, finančno pa smo dosegli planirane cilje. To nam je v veliki meri uspelo s skrbnim obvladovanjem stroškov poslovanja.

GLAVNI PROJEKTI LETA 2023

- Priprava idejne zasnove za avtomatizacijo jedkanja in pripravo vzorcev za metalografske preiskave.
- Priprava projektne dokumentacije za izgradnjo novih prostorov družbe Impol R in R.
- Usvajanje nove metodologije umerjanja optičnih emisijskih spektrometrov s ciljem nadziranja meritev OES in stabilnosti instrumenta s kontrolnimi vzorci.
- Določanje in spremljanje merilne negotovosti izbranih merskih sistemov v Impolu R in R.
- Proaktivno preverjanje skladnosti procesnih poti in avtomatski izpis certifikatov kakovosti.

DOSEŽKI PRETEKLEGA LETA

Najbolj ponosen sem na naslednje dosežke v družbi Impol R in R:

- izboljšano točnost in ponovljivost laboratorijskih toplotnih obdelav,
- izvedbo posebnih mehanskih preiskav skladno z zahtevami kupcev (Projekt Volvo),
- obvladovanje meritev globokovlečnih lastnosti,

- nadgradnjo upogibnega orodja za izvedbo VDA-testa,
- nadaljnjo optimizacijo priprave vzorcev za metalografske preiskave,
- implementacijo številnih IT-dopolnitev obstoječega sistema na področju preizkušanja in certificiranja.

Družba Impol R in R je skupaj z ostalimi sodelujočimi družbami iz skupine Impol v letošnjem letu prejela zlato priznanje Štajerske gospodarske zbornice za inovacijo "Zelene gnetne aluminijeve zlitine, proizvedene brez uporabe primarnega aluminija" in dve bronasti priznanji. Z zlatim priznanjem nagrajena inovacija je na nacionalnem nivoju prejela še srebrno priznanje.

SPREMEMBE V LETOŠNJEM LETU

V letošnjem letu smo v družbi sprejeli veliko tehničnih in organizacijskih sprememb. Želel bi izpostaviti tri:

- dosledno spremljanje in zmanjševanje zamude na programu divizije stiskalništva,
- poenotenje certificiranja v skupini Impol,
- izboljšave procesa vodenja, izgradnja učinkovitejših organizacijske kulture in zagotavljanje transparentnosti ter natančnosti pri ocenjevanju zaposlenih

USMERITVE ZA LETO 2024

Naši plani za prihodnje leto so precej ambiciozni. Poleg nenehnih izboljšav obstoječih procesov in storitev načrtujemo razvoj nekaterih novih metod preizkušanja in nove razvojne projekte, s katerimi želimo povečati obseg sodelovanja z akademsko sfero.

Ukvarjali se bomo tudi z načrtovanjem novih prostorov družbe, nakupom in implementacijo nove opreme ter avtomatizacijo.

Čaka nas tudi veliko dela pri razvoju in implementaciji novih informacijskih rešitev, zlasti na področju zagotavljanja sledljivosti v procesih v družbi Impol v R in R. Posvetili se bomo tudi samodejnemu izpisovanju certifikatov kakovosti. Nič manj pomembna naloga, ki je pred nami, je nadaljnja izgradnja učinkovite organizacijske kulture, ki je predpogoj za nadaljnji razvoj družbe.

Naša stalna naloga bodo tudi aktivnosti na področju poklicnega zdravlja in varnosti, saj smo imeli v letošnjem letu dve manjši nezgodi, zato bomo še bolj vztrajali pri dosledni uporabi osebne varovalne opreme in upoštevanju navodil za varno delo. ■

Pridobili smo nov, namenski rezkar za OES "gobice" (na kvantometru)

DINAMIKA IN IZZIVI V INDUSTRIJI ALUMINIJA

Za proces nabave največji izziv nakup »zelenega« aluminija

Tekst: Mojca Kolmanič, direktorica nabave

V letu 2023 se je industrija aluminija soočila z vrsto edinstvenih izzivov in sprememb, od nestabilnega povpraševanja do pomembnih premikov v nabavni strategiji.

PLANIRANJE V NESTABILNIH ČASIH

Tudi leto 2023 je bilo posebno kot že nekaj zadnjih let. V drugi polovici lanskega leta se je povpraševanje po naših valjanih izdelkih začelo zmanjševati, medtem ko je za stiskane izdelke še ostalo stabilno. Napovedi so kazale, da se bo stanje v drugem kvartalu ali najkasneje v drugi polovici leta 2023 izboljšalo. Na tej osnovi smo planirali letno prodajo, proizvodnjo in nabavo, vendar pa do večjega povpraševanja in naročil ni prišlo. Povpraševanje po valjanih izdelkih se je še poslabšalo in začelo upadati tudi po stiskanih izdelkih. Pri sklepanju nabavnih pogodb za surovino za leto 2023 smo bili previdni in smo sklenili manj količin od planiranih, tako da večjih izzivov s prestavljanjem surovin letos nismo imeli. Prestaviti pa smo morali predvsem folijske brame, da smo napolnili svojo livarno, pri čemer so nam bili dobavitelji pripravljene pomagati. Zato je še kako pomembno dobro sodelovanje z dobavitelji ter krepitev strateških zaveznikov in dolgoročnih odnosov z njimi.

TEKMA ZA SEKUNDARNE VIRE

Največji izziv pri nabavi surovine je zagotoviti ustrezen »zeleni« primarni aluminij in sekundarno surovino. Kupci zaradi zelene prehoda vedno bolj povprašujejo po nizkogljičnih izdelkih in izdelkih z večjim recikliranim deležem. Vsi proizvajalci si želimo primarnega aluminija z ogljičnim odtisom pod 4 kg/kg Al, saj s takšno surovino lahko znižamo tudi ogljični odtis svojega izdelka, proizvodnja takšnega aluminija pa je zaenkrat še zelo omejena. Na tem področju smo trenutno zelo aktivni pri pogajanjih za petletno pogodbo z namenom, da si zagotovimo vsaj delež takšne surovine. Prav tako sta zelo zaželena sekundarna aluminijeva surovina ali odpad, ki sta zelo omejena. Konkurenca pri nabavi na trgu je zelo agresivna. Na tem področju nas skupaj z livarno čaka kar nekaj izzivov, saj mora biti surovina, ki jo nabavimo, tudi uporabna za naše peči in tehnologijo. Sicer pa trenutno potekajo pogajanja za vso surovino za leto 2024.

Za nabavo legirnih elementov ter ostalih materialov in storitev pogodbe sklepamo čez celo leto. V primerjavi s prejšnjimi leti se je spremenil predvsem čas veljavnosti pogodbe, ki se je skrajšal. Sprva so v lanskem letu cene tako rasle, da dobavitelji niso mogli in tudi niso bili pripravljeni garantirati cen za eno ali dve leti, zato smo prešli na kvartalne ali polletne dogovorjene cenike oz. pogodbe. Letos pa so cene zaradi slabšega povpraševanja začele počasi padati, zato mi nismo zainteresirani za dolgoročneje pogodbe, saj pričakujemo še večji padec cen. V letu 2022 je velik izziv predstavljala tudi razpoložljivost in dobavljivost legirnih elementov. Cene so leta 2022 ponorele, v letu 2023 pa se je trg umiril in cene so spet dosegle normalni nivo.

BORZNE CENE IN GLOBALNI VPLIVI

Borzna cena aluminija kljub slabemu povpraševanju v zadnjem času zelo niha in večkrat poskoči, na kar vplivajo vse nižje zaloge aluminija v LME-skladiščih, predvsem pa vse bolj stabilno povpraševanje na Kitajskem, ki je največja globalna potrošnica aluminija. Premije za leto 2024 padajo, vendar ne tako zelo, kot so rasle v zadnjih dveh letih. Dobavitelji navajajo različne razloge za to, vse od inflacije, visokih obrestnih mer za financiranje, dragih energentov v primerjavi z letom 2019, povečanja plač do rusko-ukrajinske in izraelsko-palestinske vojne.

STRATEGIJE ZA OBVLADOVANJE NEGOTOVOSTI

Na trgu za leto 2024 vlada zelo velika negotovost. Kot kaže, stabilnosti ne moremo več pričakovati, zato moramo vsi procesi med seboj tesno sodelovati, da smo lahko še bolj fleksibilni, inovativni, kreativni in proaktivni ter lahko hitro prepoznavamo spremembe in nove izzive.

POGLED NAPREJ

Za nami je zanimivo in tudi težko leto, ki nam je zagotovo prineslo nove izkušnje in izzive. Pozitivne izkušnje preslikajmo v naslednje leto, novih izzivov pa se lotimo z vso vnemo, da bomo še boljši. Vsem sodelavcem želim veliko sreče, zdravja in zadovoljstva v prihajajočem letu, Impolu pa veliko uspeha in izjemnih dosežkov. ■

POGLED NA DIGITALNO PRIHODNOST POSLOVANJA

Alcad: napredna uporaba tehnologije za večjo učinkovitost v podjetju

Tekst: dr. Denis Špelič, direktor družbe Alcad

Vstop v digitalno dobo ni več le možnost, temveč nujnost za preživetje in rast podjetij. Informatika, povezana z digitalno transformacijo, preoblikuje način, kako podjetja upravljajo svoje procese.

PROJEKT INDIGO: DIGITALNA TRANSFORMACIJA LIVARN V SKUPINI IMPOL

Projekt INDIGO predstavlja preboj v digitalizaciji proizvodnih procesov livarne z uporabo naprednih tehnologij. Glavni cilj projekta je optimizacija proizvodnje, znižanje energetske porabe in zmanjšanje ogljičnega odtisa, kar bomo dosegli s povečano rabo recikliranih materialov. Ključna faza projekta je implementacija livarniškega sistema MES, kjer trenutno poteka faza integracije in prilagajanja uporabniških vmesnikov. MES je tesno povezan s platformo IIoT, kar omogoča avtomatizacijo vnosa dela in pridobivanje ključnih kazalnikov, kot je OEE. Sistem bo omogočal boljše spremljanje razpoložljivosti in učinkovitosti procesov v realnem času. Projekt vključuje izbiro in integracijo platforme IIoT, ki je ključnega pomena za nadaljnjo digitalizacijo in integracijo procesov. Zbiranje teh podatkov nam

bo omogočilo strojno učenje in uporabo algoritmov za umetno inteligenco za optimizacijo procesov in tehnoloških parametrov. Digitalizacija pri projektu se začne od sprejemnega naročila do dobave izdelka naslednjim procesom v verigi (prevzem eksterne surovine, interna povratna surovina, skladiščno poslovanje, plan litja in priprava vsade). Posebno pozornost smo namenili modulu Kemija, ki smo ga prenesli v enotno okolje MES. Projekt je sedaj v zaključni fazi. Ukvarjamo se z integracijo rešitev, ki jo bomo zaključili konec marca. Vredno je omeniti, da bomo v Sloveniji pionirji na področju vzpostavitve t. i. Unified Namespace (UNS) - arhitekturnega pristopa industrijskega interneta stvari, kjer bomo uporabljali osrednje vozlišče za ohranjanje strukture podjetja, dogodkov in trenutnega stanja celotnega sistema. Ta pristop je ključen za uspešno vertikalno in horizontalno integracijo in upravljanje industrijskih podatkov v realnem času.

SISTEM MES

Posodobili smo sistem Impol MES v2, in sicer s tehnologijo za uporabniški vmesnik za proizvodne postaje MES Shoopfloor (WPF v Angular). Razmejili

smo module na področje MES in ERP in s tem omogočili, da bomo imeli ob prehodu na novi ERP SAP pripravljene povezave za integracijo. Na novo smo definirali logistiko, vpeljali transportne enote, dopolnili sledljivost in uvedli pravila za premik posameznih transportnih enot, da bi s tem preprečili morebitne napake oz. nestandardne akcije v proizvodnem procesu. Prenovili smo tudi aplikacijo za pakiranje v Impolu-FinAl, kjer smo poleg spremembe tehnologije za uporabniški vmesnik izvedli tudi optimizacije procesa in hitrosti delovanja. Prav tako smo dodali dodatne kontrole, ki izredno pripomorejo k odpravi težav, obenem pa zagotavljajo, da smo pri pakiranju skladni z zahtevami, ki jih od nas zahtevajo kupci. Oba sistema sta v Impolu-FinAl v uporabi od 6. 11. 2023.

REŠITEV ERP

Na področju izbora rešitve ERP smo zaključili projekt SAP Discovery, znotraj katerega smo izvedli primerjavo naših poslovnih procesov s procesi v SAP-u. Udeležili smo se dogodkov SAP v Sloveniji in v tujini ter dodatnih izobraževanj. Prav tako smo obiskali referenčna podjetja, ki uporabljajo SAP za področja, ki so ključna za skupino Impol. Izbrali smo zunanega

nadzornika, ki nam bo pomagal pripraviti RfP (povpraševanje), na osnovi katerega bomo lahko podpisali zavezujoče pogodbe z implementatorji sistema SAP za uvedbo rešitve ERP v skupini Impol kot tudi licenčne pogodbe s SAP Slovenija. Če bodo izpolnjeni vsi pogoji, bi lahko s projektom SAP začeli v drugem kvartalu leta 2024. V rešitvi ERP bomo uvedli naslednje dopolnitve:

- zakonske odredbe: prehod na evro v Impolu-TLM in e-fakture v Impolu Seval (za srbski trg integracija podjetja IAC v enoten IT-sistem, enolična sledljivost šarž v skupini Impol, prenos urejanja poslovnih šifrantov - odprema, carina, fakturiranje, Namis);
- prenova procesov za zaključek materialnih in blagovnih knjigovodskih podatkov;
- digitalizacija podpisnikov za nabavo.

IT-VARNOST

Uspešno smo zaključili certifikacijski postopek TISAX in pridobili značke TISAX za sedem podjetij v Sloveniji. S tem izpolnjujemo pogoje na področju informacijske varnosti kupca BMW. Pripravili smo šablonsko postavitev za OT-omrežje, ki je skladna s standardom TISAX, in sodelovali pri zunanjih presojah (Volvo Trucks, IATF, Auditor, Constellium). V naslednjem letu bomo še naprej vpeljevali izboljšave in vzdrževali skladnost z zahtevami standardov TISAX in ISO 27001:2013. Prav tako bomo posodobili dokumentacijo, pri čemer se bomo osredotočili predvsem na naslednja področja: procesna dokumentacija, načrt posameznih procesov, zapis o kakovosti in zapis o izvajanju procesov. Postopno bomo začeli vpeljevati ključne kazalnike za področje informacijske varnosti, ki jih od nas zahtevajo standardi, ter začeli prilagajati obstoječe varnostne politike novi verziji standarda

TISAX (ISA6), ki je bila predstavljena v oktobru 2023. Po korakih bomo standard TISAX vpeljevali tudi v Impolu Seval in Impolu-TLM.

IT-INFRASTRUKTURA

Letos smo uspešno razširili mrežno optično infrastrukturo, da smo uvedli krožno povezavo in s tem zagotovili večjo varnost in stabilnost omrežja. Po dogovorjeni arhitekturi smo vzpostavili OT-omrežje in OT-strežniško virtualizacijo. Nadgradili in zamenjali smo distribucijska mrežna stikala in izvedli določene posodobitve brezžičnega omrežja v skupini Impol. V Impolu Seval in Impolu-TLM smo zamenjali strežnike za namen virtualizacije. V naslednjem letu načrtujemo nadgradnjo centralne virtualizacije v Impolu in Alcađu, nadgradnjo in zamenjavo požarnih pregrad PaloAlto ter glavnih mrežnih stikal in posodobitev brezžičnega omrežja v Impolu-TLM in Impolu Seval. ■

BREZPLAČNI RAČUNALNIŠKI TEČAJI

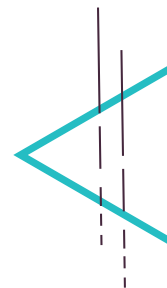
POSTANITE MOJSTRI DIGITALNIH VEŠČIN IN SE NAUČITE: kako obvladati portal eZdravje, se naročiti na specialistični pregled prek e-napotnice, kako pridobiti digitalno potrdilo in ga spretno uporabljati, kako uporabljati portal eDavki, kako izboljšati produktivnost s ChatGPT, varno uporabljati svoj mobilni telefon in računalnik ter kako postati mojster obvladovanja podatkov v Excelu ter oblikovanju vabil in predstavitev v Canvi.

Ta znanja pridobite z udeležbo na brezplačni delavnici v trajanju 10 pedagoških ur, ki se bo izvajala prek spleta.

ZA VEČ INFORMACIJ IN PRIJAVO LAHKO KONTAKTIRATE: Matej Hribnik, 051-311-283. Prijava na delavnice je obvezna, saj se izvajajo za zaključene skupine do 15 oseb. Kdor želi pomoč pri udeležbi na tečaju, je vabljen v našo kontaktno točko v upravni stavbi skupine Impol (pritličje, v prostorih podjetja Kadring, d. o. o.) na Partizanski ulici 38 v Slovenski Bistrici.

TERMINI:

- SKUPINA 1:** četrtek, 7. 12. 2023, od 8.00 do 12.00 in četrtek, 14. 12. 2023, od 8.00 do 12.00.
- SKUPINA 2:** četrtek, 7. 12. 2023, od 11.30 do 15.30 in četrtek, 14. 12. 2023, od 11.30 do 15.30.
- SKUPINA 3:** petek, 8. 12. 2023, od 8.00 do 12.00 in petek, 15. 12. 2023, od 8.00 do 12.00.
- SKUPINA 4:** torek, 12. 12. 2023, od 8.00 do 12.00 in torek, 19. 12. 2023, od 8.00 do 12.00.
- SKUPINA 5:** torek, 12. 12. 2023, od 12.00 do 16.00 in torek, 19. 12. 2023, od 12.00 do 16.00.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DIGITALNO PREENOBRAZBO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
NAČRTEK V VAŠO PRIHODNOST

Projekt sofinancira Evropska unija v okviru REACT-EU ESS.

IMPOL INFRASTRUKTURA

: 20 zaposlenih

: **Rafko Atelšek**
Skrbijo za infrastrukturo v skupini Impol (stavbe, parkirišča, poti ...). Pokrivajo tudi področje energetike in varstva pred požarom.

IMPOL SERVIS

ALCAD

: 44 zaposlenih

: **dr. Denis Špelič**
Razvoj naprednih poslovnih informacijskih rešitev in storitev.

IMPOL FT

: 223 zaposlenih

: **Tomaž Smolar**
V Impolu FT izdelujejo rondele, rebrasto pločevino in trakove (RRT) in ter folije in tanke trakove (FTT). Vhodna surovina za procese v Impolu FT so kolobarji.

RONDAL

: 70 zaposlenih

: **Dominik Strmšek**
Izdelujejo izsekane in žagane rondelice iz čistega aluminija ali aluminijevih zlitin.

IMPOL-FINAL

: 131 zaposlenih

: **Darko Vranešević**
Izdelke iz stiskalništva do-delujejo v zahtevnejše izdelke (finalizirane izdelke). V Impolu-FinAl imajo popolnoma avtomatizirane linije, stroji in naprave so posluževane z roboti. Na linijah se proizvajajo izdelki za kupce avtomobilske industrije.

STAMPAL SB

: 93 zaposlenih

: **Matevž Račič**
Gre za kovačnico aluminijevih izdelkov. Kujejo se predvsem odkovki za avto-moto industrijo, poleg tega pa tudi odkovki za industrijo kompresorjev, odkovki za kolesa in ostali odkovki.

IMPOL LLT

: 155 zaposlenih

: **Jure Čretnik**
Proizvodnja drogov in bram s pretapljanjem in recikliranjem surovin. Brame in drogovni nato potujejo v nadaljnjo obdelavo v druge procese skupine Impol.

PP CEVARNA, IMPOL PCP

STAMPAL SB

RONDAL

IMPOL R IN R

PP PROFILI, IMPOL PCP

IMPOL LLT

LITE PALICE, IMPOL PCP

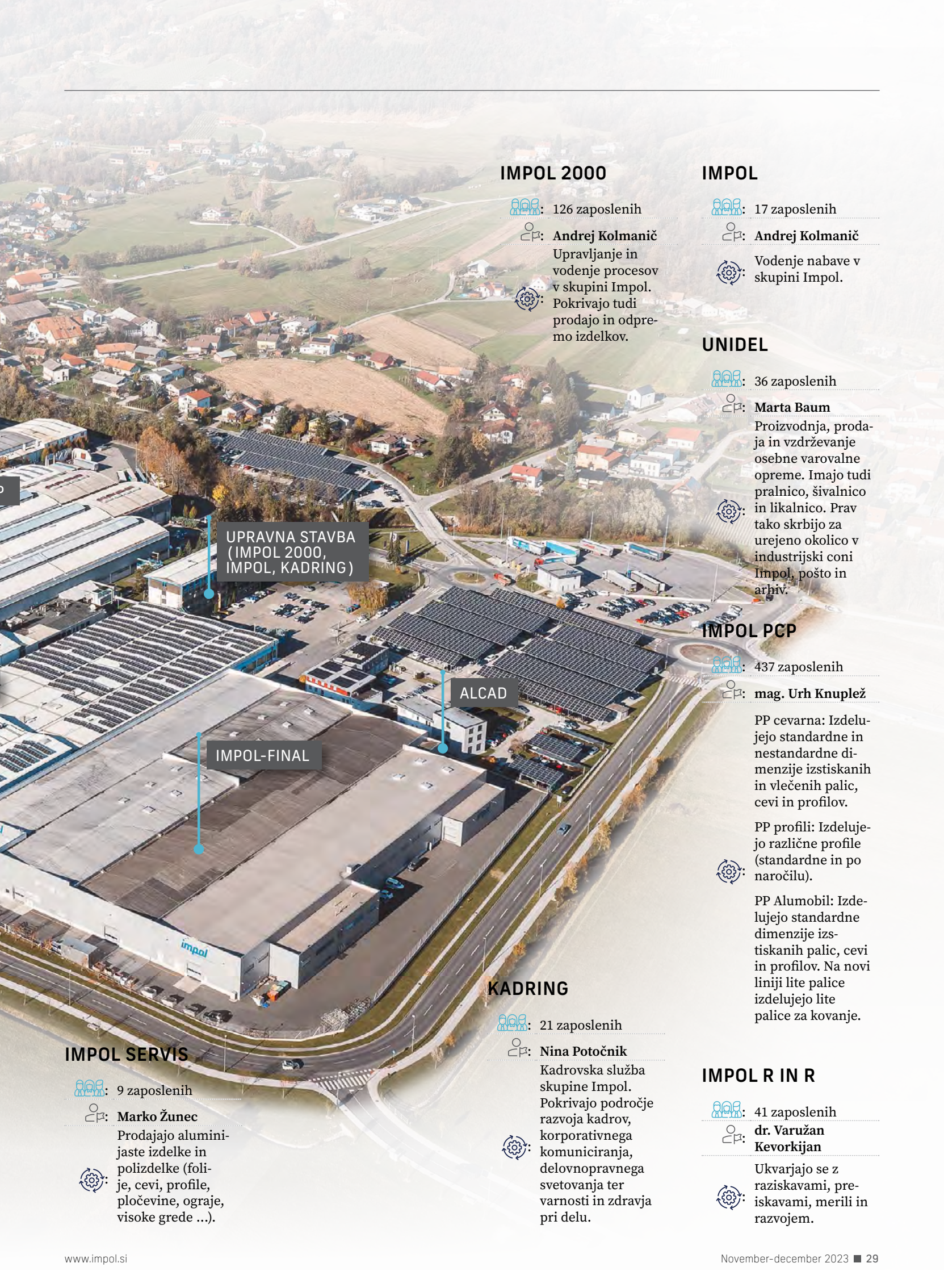
GASILCI

TEHNOFINAL, IMPOL PCP

ALUMOBIL, IMPOL PCP

IMPOL FT

IMPOL FT

UPRAVNA STAVBA
(IMPOL 2000,
IMPOL, KADRING)

IMPOL-FINAL

ALCAD

IMPOL 2000

- : 126 zaposlenih
- : **Andrej Kolmanič**
Upravljanje in vodenje procesov v skupini Impol. Pokrivajo tudi prodajo in odpremo izdelkov.
-

IMPOL

- : 17 zaposlenih
- : **Andrej Kolmanič**
Vodenje nabave v skupini Impol.
-

UNIDEL

- : 36 zaposlenih
- : **Marta Baum**
Proizvodnja, prodaja in vzdrževanje osebne varovalne opreme. Imajo tudi pralnico, šivalnico in likalnico. Prav tako skrbijo za urejeno okolico v industrijski coni Impol, pošto in arhiv.
-

IMPOL PCP

- : 437 zaposlenih
- : **mag. Urh Knuplež**
PP cevarna: Izdelujejo standardne in nestandardne dimenzije izstiskanih in vlečenih palic, cevi in profilov.
PP profili: Izdelujejo različne profile (standardne in po naročilu).
PP Aluomobil: Izdelujejo standardne dimenzije izstiskanih palic, cevi in profilov. Na novi liniji lite palice izdelujejo lite palice za kovanje.
-

KADRING

- : 21 zaposlenih
- : **Nina Potočnik**
Kadrovska služba skupine Impol. Pokrivajo področje razvoja kadrov, korporativnega komuniciranja, delovnopravnega svetovanja ter varnosti in zdravja pri delu.
-

IMPOL R IN R

- : 41 zaposlenih
- : **dr. Varužan Kevorkijan**
Ukvarjajo se z raziskavami, preiskavami, merili in razvojem.
-

IMPOL SERVIS

- : 9 zaposlenih
- : **Marko Žunec**
Prodajajo aluminijaste izdelke in polizdelke (folije, cevi, profile, pločvine, ograje, visoke grede ...).
-

Veseli smo, da se je zadovoljstvo zaposlenih povečalo

Še večji poudarek varnemu delu zaposlenih

Intervju pripravila: Urša Zidanšek, svetovalka za komuniciranje

O razvoju kadrov je spregovorila Nina Potočnik direktorica družbe Kading.

KAKŠNO JE BILO LETO 2023 NA PODROČJU KADROV? KATERI PROJEKTI SO BILI V OSPREDJU?

Leto smo začeli z analizo organizacijske dinamike v posameznih podjetjih s pomočjo orodja Quantifly. Rezultati so nam pokazali, da imamo številne izzive. Prav tako smo se ukvarjali z razporeditvijo projektnih dodatkov in s cilji, ki jim zaposleni

sledijo. Nadaljevali smo s projekti za top/low performerje. Z vsemi aktivnostmi smo pridobili velik obseg informacij, ki nam bodo služile kot podlaga za pripravo strateških planov razvoja kadrov, ki jih pripravimo v sodelovanju z direktorji družb. Aktivno smo sodelovali tudi pri pridobivanju standarda SA 8000. Veliko smo se letošnje leto ukvarjali s kazalnikom produktivnosti, ki je vodje spodbujal k optimalnemu oblikovanju ekip v procesih.

KAJ JE NA PODROČJU KADROV V IMPOLU LETOS PREDSTAVLJALO NAJVEČJI IZZIV?

Največ težav imamo s področjem varnosti in zdravja pri delu, kjer nenehno izvajamo številne aktivnosti, ki žal ne kažejo pravih rezultatov, saj se nam delovne nezgode povečujejo. Veliko prostora za izboljšave imamo še vedno pri delovni disciplini in spoštovanju pravil. Letos smo med drugim prenovili delovne obleke, uredili evidenciranje varovalne opreme, organizirali dva tedna promocije zdravja in uvedli usposabljanja »5 minut za varnost«.

KAKŠNO STRATEGIJO BOMO ZASLEDOVALI V PRIHODNIH LETIH?

Eden glavnih ciljev bo izboljšati stanje na področju varnosti in zdravja pri delu in zmanjšati število delovnih nezgod. Drug izziv izhaja iz naše strategije, in sicer povečevanje dodane vrednosti, kar lahko dosežemo tudi z učinkovitim upravljanjem s talenti in z dvigom produktivnosti. Brezposelnost je v Sloveniji še vedno rekordno nizka, zato bo velik izziv tudi ohranjanje potencialnega kadra in pridobivanje zaposlenih z deficitarnimi znanji. ■

V prvih 10 mesecih leta 2023 so zaposleni prijavili **931 koristnih predlogov.**

Število odpovedi delovnega razmerja je v letošnjem letu **upadlo za 29 %.**

GRADBENI NAPREDEK IN ENERGETSKA UČINKOVITOST

Impol Infrastruktura: stabilno skozi leto 2023

Tekst: **Rafko Atelšek**, direktor družbe Impol Infrastruktura

Leto 2023 je za Impol Infrastrukturo predstavljalo obdobje stabilnosti in rasti, saj smo uspešno izvedli številne večje in manjše gradbene projekte ter se spoprijeli z izzivi na področju energetike.

Za nas je bilo leto 2023 dokaj običajno leto. Izvedli smo nekaj večjih gradbenih projektov, kopico manjših projektov in vzdrževalna dela na infrastrukturi.

TRENDI V ENERGETIKI

Na področju energetike so se po burnem letu 2022 stvari začele nekoliko umirjati. Cenovni ekstrem pri cenah energentov je bil dosežen avgusta 2022. Od takrat dalje cene padajo, vendar so še vedno ostale na občutno višjem nivoju, kot so bile leta 2021. Borzna cena električne energije se je v letu 2021 gibala v višini okrog 60 EUR/MWh, v avgustu 2022 je dosegla ceno 700 EUR/MWh, zdaj pa se cene gibljejo okrog 140 EUR/MWh, kar kljub trenutnim upadom še vedno predstavlja več kot podvojitve cene. Situacija je podobna tudi z zemeljskim plinom. Gospodinjstva podražitev ne občutijo v tolikšni meri kot gospodarstvo, ker je država regulirala najvišje dovoljene cene.

IZZIVI ZA GASILSKO SLUŽBO

Leto 2023 je prineslo veliko izzivov za gasilsko službo. Ekstremni nalivi in veter so povzročili kar nekaj težav, ki jih je naša gasilska služba uspešno reševala. Sprejeli smo ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti industrijske cone. Izvajamo preglede in čiščenje notranje meteorne kanalizacije. Uvedli smo tudi nadzor nad zunanjo meteorno kanalizacijo na področjih, kjer obstaja nevarnost pritoke zunanjih meteornih voda skozi industrijsko cono.

VELIKI GRADBENI PROJEKTI

V prvi polovici leta smo zaključili gradnjo objektov Final 3 in 4. Dogradili smo hale 3B za namen proizvodnje in skladiščenja, 3C za pomožne procese in halo 4 za proizvodnjo in skladiščenje. S tem smo zaključili gradnjo na lokaciji Impol-vzhod. Skupno smo od leta 2017 do danes zgradili kompleks Impol-FinAl s štirimi halami. Pridobili smo več kot 10.000 m² proizvodno-skladiščnih površin, pisarniške prostore, nakladalno rampo in pomožne tehnične prostore, kjer sta nameščeni briketirka in čistilna naprava. Prav tako smo v prvi polovici leta zgradili skladišče odpadne surovine za potrebe

Impola LLT s skupno površino 650 m². Naše veliko gradbišče v letu 2023 je bila hala Stampal 2. V objektu bo približno 2000 m² dodatnih proizvodnih površin in 300 m² pomožnih prostorov. Do konca leta bomo v večji meri zaključili gradbena dela, z instalacijskimi deli smo že začeli. Dela bomo zaključili februarja 2024. Poleg navedenih projektov smo uredili pisarniške prostore za službo vzdrževanja v Impolu LLT in za ekipo vitke pisarne. Trenutno potekajo gradbena dela pri širitvi skladišča v Impolu Servis.

Na področju energetike v sodelovanju z zunanjim pooblaščenim podjetjem izvajamo energetski pregled za vse energetsko intenzivne procese. Energetski pregled je sicer zakonska zahteva, pričakujemo pa, da bomo s pregledom našli nove priložnosti za še boljše energetsko učinkovitost.

GRADNJA NOVEGA VHODA V IC IMPOL

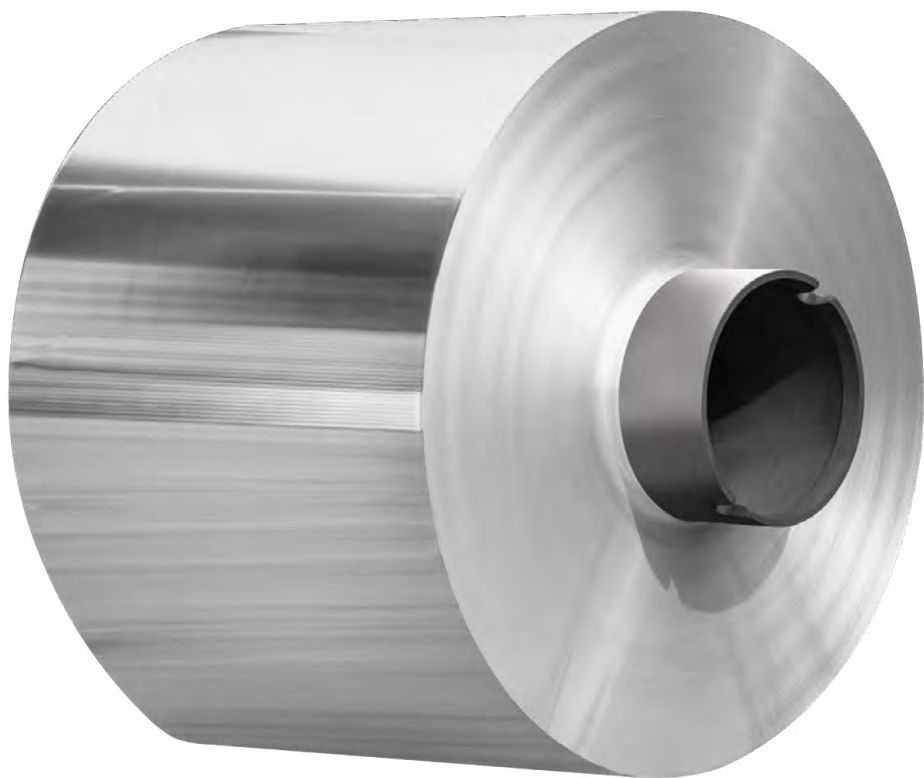
Naš največji projekt v prihajajočem letu bo pričetek gradnje novega vhoda v IC Impol. Projekt bo zajemal ureditev vhoda za tovorna in osebna vozila, novi objekt recepcije, pomožni vhod za tovorna vozila na področje folijske valjarne in Impola-FinAl, ureditev vhoda na zunanje parkirišče za osebna vozila in ureditev celotnega področja pred upravno zgradbo. S tehničnega vidika projekt sicer ni zelo zahteven. Vseeno bo zelo zahtevna gradnja, saj moramo kljub gradbenim delom zagotoviti nemoten dostop. Zato bomo projekt izvajali fazno in med gradnjo zagotavljaličasne dostopne poti.

SPREMEMBE V OBRAČUNU OMREŽNINE ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Na področju energetike nas čaka največji izziv pri novem obračunu omrežnine za električno energijo. Novi način obračuna bo pričel veljati s 1. 3. 2024. Nove cene še niso znane, pričakujemo pa precejšnje povišanje. Ko bodo objavljene nove cene, bomo iskali ukrepe za optimizacijo stroškov. ■

Gasilska vaja

KLJUČNI PREMIKI IN IZZIVI NA PODROČJU KAKOVOSTI

Izogniti se moramo ponavljanju enakih napak

Intervju pripravila: **Urša Zidanšek**, svetovalka za komuniciranje

V Impolu smo se v letu 2023 soočili z raznolikimi izzivi in priložnostmi na področju kakovosti. O aktualnem dogajanju smo govorili z Barbaro Hribernik Pigac, Matjažem Malenškom in Urošem Kovačcem.

KAJ JE BILO NA PODROČJU KAKOVOSTI V OSPREDJU V LETU 2023?

MATJAŽ: Na področju valjarnišтва so to bile zagotovo reklamacije. Število in teža reklamacij sta narasla in se bolj približala desetletnemu povprečju. Kazalnikov iz leta 2020, ko sta bila število in teža res visoka, najbrž ne bomo dosegli, lansko leto pa smo že presegli.

BARBARA: V Impolu-TLM smo pričeli z uvajanjem DNA, trenutno poteka prenos podatkov v modul dokumenti v DNA. Sledila bo implementacija modula akcije.

UROŠ: Na področju kakovosti v diviziji stiskalništvo lahko izpostavimo širšo integracijo sistema kakovosti na vsa multidisciplinarna področja v skupini Impol. S tem smo učinkoviteje definirali kakovostne zahteve, kontrolne metode in postopke v celotni verigi predelave. Zato smo prepoznali anomalije v proizvodnem procesu in potencial, ki ga še imamo za ustreznejše spremljanje kakovostnega izmeta. Preprečili smo tudi določeno število eksternih reklamacij kupcev. Večji poudarek smo name-

nilni tudi definiranju zahtev po dopolnitvah do dobaviteljskih verig pri predpisih kontrol in validaciji materiala. Posodobitve obstoječih programskih rešitev v sklopu certificiranja so prav tako pripomogle k prepoznavanju določenih sistemskih napak. Pomemben mejnik je tudi višja stopnja kompetentnosti vseh kadrovskih virov za področje obvladovanja kakovosti.

KAKO SE JE GIBAL DELEŽ REKLAMACIJ SKOZI LETO?

MATJAŽ: Delež reklamacij je višji kot lani zaradi nizke proizvodnje in dejstva, da lani kupci enostavno niso reklamirali. Letos je situacija drugačna in kupci so bistveno bolj občutljivi na kakovost.

UROŠ: V Impolu PCP je bil delež reklamacij v letu 2023 nižji od kazalnikov, ki smo si jih zastavili (manjše reklamirane količine, manjše število nastalih reklamacij, manjši stroški), ponekod tudi do 30 odstotkov v primerjavi z lanskim letom, sploh če upoštevamo še večjo zahtevnost trga. Zaradi preseženega števila

Nadaljevali bomo s projekti **za izboljšanje kakovosti**. V primeru reklamacij, kjer je vzrok človeški faktor, bomo dvignili nivo ozaveščenosti s ciljem zmanjšanja motenj in reklamacij.

napak zaradi človeškega faktorja in vplivov napak iz nabora določene tehnološko-kakovostne opreme še vedno nismo izkoristili določenega potenciala.

KATERE UKREPE STE SPREJELI ZA IZBOLJŠANJE STANJA?

MATJAŽ: Vsakemu primeru se posvetimo individualno. Pri največji reklamaciji, ki smo jo prejeli letos, smo razvili drugo zlitino za tega kupca. Pri reklamacijah zaradi zlepkov smo spremenili termomehansko obdelavo in naredili prilagoditve na strojih. Procesne verige so dolge tudi pri kupcu, vsaka sprememba se pokaže šele po tednih, včasih celo mesecih. Menim sicer, da težave še nismo dokončno rešili, se pa intenzivno ukvarjamo z njo. Prav tako letos še nismo obvladali težave z oksidacijo, tako na vhodu kot na končnih izdelkih.

UROŠ: Operativni ukrepi so bili vezani na širši nabor različnih vzrokov reklamacij in vzpostavitev ukrepov za preprečevanje obstoječih ali novih napak. Največji del ukrepov je bil še vedno vezan na ukrepe geometrijskega odstopanja in stanja površin (dimenzija/toleranca, poškodbe) ter druge napake, vezane na iztiskovanje oz. procese predelave. Nedoseganje kakovostnih zahtev pri finaliziranih izdelkih je vezano na doseganje kupčevih zahtev po čistosti končnih izdelkov.

Ukrepi so zajemali korekcijo orodij, optimizacijo tehnoloških postopkov, uvedbo sistemskih blokad, dodatne meritve in kontrole ter modificirana pakiranja. Z ukrepi smo dodatno nadgradili sisteme beleženja in poročanja, sistematizirali smo tudi delovne procese v projektni kakovosti ter operativni in sistemski kontroli.

KAM SE BOSTE USMERILI V LETU 2024?

MATJAŽ: Nadaljevali bomo s projekti za izboljšanje kakovosti. V primeru reklamacij, kjer je vzrok človeški faktor, bomo dvignili nivo ozavešanja s ciljem zmanjšanja motenj in reklamacij. Povečali bomo obseg aktivnega vključevanja komercialistov v obvladovanje reklamacij, kot je bilo predlagano na delavnici SWOT. Dodelava 8D in ukinitve evidentiranja reklamacij v sistemu PIS ostaja kot želja na spisku.

UROŠ: **Operativno področje:** implementacija merilnih rešitev v proizvodnem procesu (avtodetekcija ravnosti palic in profilov, in-line meritve hrapavosti, optična detekcija površinskih napak), vzpostavitev ločenega beleženja in poročanja za nivo 1 in 2 SFM, dodatna optimizacija možnih kakovostnih procesov v procesu izdelave za potrebe zmanjšanja izmeta in PF. **Sistemsko področje:** izgradnja programa 8D z vsemi posrednimi zahtevami avtomobilske industrije, digitalizacija poročanja SFM, integracija kompleksnega merilnega protokola, priprava lean kakovostnih rešitev v proizvodnem procesu.

Kadrovsko področje: doseganje kompetenc projektne kakovosti APQP, doseganje kompetence lean (6-Sigma), izobraževanje in usposabljanje zaposlenih v operativi. ■

ČASOVNICA: PRIDOBIVANJE CERTIFIKATOV

➤ **1992** pridobitev certifikata po standardu ISO 9001

➤ **2000** pridobitev certifikata po standardu ISO 14001

➤ **2001** pridobitev certifikata po standardu OHSAS 18001 (sedaj ISO 45001)

➤ **2004** pridobitev certifikata po tehnični specifikaciji TS 16949 (sedaj standard IATF 16949)

➤ **2012** pridobitev certifikata po standardu EN 15088

➤ **2018** pridobitev certifikata po standardu EN 9100

➤ **2020** pridobitev certifikata po ASI performance standardu

➤ **2023** pridobitev certifikata po ISO 50001 standardu

➤ **2023** izvedena presoja po standardu SA8000

➤ **2023** izvedena predpresoja po ISO 22095 Chain of Custody

INOVACIJE IN TRAJNOST OBLIKUJEJO NAŠO PRIHODNOST

Strateški razvoj: pregled pomembnih aktivnosti procesa v letu 2023 in izzivi v prihajajočih letih

Tekst: dr. Peter Cvahte, direktor strateškega razvoja v skupini Impol

STRATEŠKI RAZVOJ IN ELEKTRIČNI AVTOMOBILI ZA ZELENI PREHOD

Strateški razvoj je leta 2023 zaznamovalo turbulentno obdobje na področju energentov in izrazit pritisk za zeleni prehod. V Strateškem razvojno-inovacijskem partnerstvu Materiali kot končni produkti (SRIP MATPRO), ki združuje ključne proizvajalce kovinskih materialov in energijsko intenzivna podjetja, smo delno vplivali na regulacijo energentov. V sodelovanju s Strateškim razvojno inovacijskim partnerstvom na področju mobilnosti (SRIP ACS+) smo del iniciative GREMO (Green Mobility), kjer smo razvijali projekt GREMO Lightweight, ki se usmerja v lahke komponente električnih vozil.

RAZVOJ NOVIH ZLITIN

V sodelovanju z inštitutom KITECH smo izdelali in preoblikovali nove zlitine Almag AlMg6, izdelane s pomočjo predzlitine magnezija EMMA. To partnerstvo nam bo prineslo priložnosti na novih trgih in v novih nišnih industrijah. Razvojne aktivnosti so delno vključene tudi v projekt GREMO Lightweight.

IZBOLJŠANJE RAČUNALNIŠKIH ZMOGLJIVOSTI IN SIMULACIJ

Naše računalniške zmogljivosti smo posodobili za izvajanje simulacij vročega in hladnega valjanja ter drugih modelov, razvitih v projektu MARTIN. To nam omogoča načrtovanje procesov, še posebej pri razvijanju novih zlitin in tehnologij, ter preverjanje obremenitev strojne opreme in obnašanja materiala med preoblikovanjem.

USTANOVITEV PILOTNEGA CENTRA SIPCAST

Skupaj z Univerzo v Mariboru in podjetjem Talum sodelujemo pri vzpostavitvi Slovenskega pilotnega centra za napredne strjevalne tehnologije lahkih kovin (SiPCAST). Iščejo pravno obliko centra, ki bi omogočila njegovo popolno financiranje. Dosegli smo dogovor o predlogu pravne ureditve v obliki zavoda. Sedaj pripravljamo pismo o nameri in osnutek pogodbe za ustanovitev zavoda, ki naj bi jo zaključili do konca leta.

V prvi polovici leta 2024 nas čakajo pogajanja z državo glede ustanovitve centra. Ustanovitev bo omogočila dostop do pilotnih naprav za izdelavo zlitin, litje, homogenizacijo drogov

in bram ter njihovo karakterizacijo in testiranje. V drugi fazi projekta bomo imeli zagotovljen tudi dostop do strojev za preoblikovanje in izdelavo specialnih zlitin, kar bo pospešilo razvoj novih izdelkov.

STRATEGIJA RAZVOJA IN IMPLEMENTACIJA INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJ

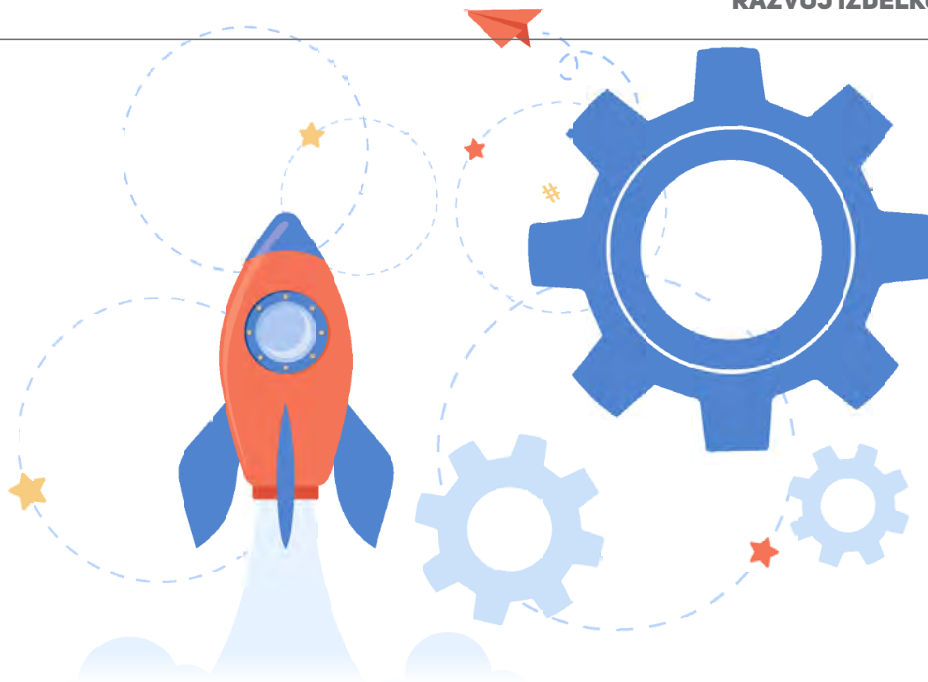
Strategija strateškega razvoja in akcijski načrt skupine Impol za obdobje 2024-2030 sta v fazi potrjevanja. Poudarek je namenjen uvajanju novih informacijskih tehnologij v poslovne procese, vključno z umetno inteligenco ChatGPT. To bo omogočilo optimizacijo proizvodnje zlitin in napovedovanje potreb po surovinah ob spremenljivih poslovnih okoliščinah.

OKOLJSKE ZAVEZE IN PRIHODNI IZZIVI

Osredotočamo se tudi na okoljske zaveze. Razvijati moramo poslovne verige za uporabo povečanega deleža onesnaženega povratnega materiala (post-consumer scrap), njegovo pripravo in vgradnjo v proizvedene zlitine ter sledenje emisijam, ki nastajajo v poslovnih verigah. Soočamo se z omejenimi količinami povratnega materiala na trgu. Razvijati bomo morali tehnologije za zajemanje izpustov CO₂, prav tako pa poslovne modele prilagajati tej novi realnosti. ■

Razvijati moramo poslovne verige za uporabo povečanega deleža onesnaženega povratnega materiala

Razvoj novih izdelkov v stiskalništvu in valjarništvu: ključni dosežki in projekti, ki so zaznamovali leto ter prihajajoči izzivi in priložnosti

Intervju pripravila: Urša Zidanšek, svetovalka za komuniciranje

Na področju razvojnih inovacij in trajnostnih prizadevanj je bilo leto 2023 izjemno pomembno in dinamično. Dr. Matej Steinacher in Marjana Lažeta sta delila svoje poglede na razvojne aktivnosti in razkrila, kaj nam prinaša prihodnost.

KAJ JE ZAZNAMOVALO LETO 2023 NA PODROČJU RAZVOJA?

DR. MATEJ STEINACHER: Na področju razvoja stiskanih izdelkov smo izvedli več raziskovalno-razvojnih aktivnosti v sodelovanju s tehnologijo stiskalništva in livarništvu. Primarno so bile naloge usmerjene oziroma prilagojene zahtevam trga in optimiranju tehnoloških procesov za povečanje produktivnosti in kakovosti. Tukaj bi izpostavil razvoj zlitin in tehnologij za t. i. crash profile, iztiskanje geometrijsko zahtevnih profilov, optimiranje različnih toplotnih obdelav, optimiranje udrobnjevanja, razvoj metode za testiranje preoblikovalnosti aluminijevih zlitin in varjenje iztiskanih profilov. Veliko aktivnosti smo izvedli na področju trajnostnega razvoja, kjer pa nas v bližnji prihodnosti čaka še veliko izzivov.

MARJANA LAŽETA: Letošnjega leta se bomo radi spomnili zaradi uvedbe sistematiziranega obvladovanja povpraševanj za nove valjane izdelke z enotnim naslovom Razvoj valjanih izdelkov. Fokus je usmerjen na trg neposrednih oz. industrijskih kupcev iz avtomobilske in transportne industrije ter industrije gradbeništva in tehnike, kjer smo zastavili številne projekte razvoja, ki imajo svojega projektne vodjo in glavnega komercialista. Na ta način želimo zagotoviti tehnološko in časovno hiter odziv za dol-

goročno osvojitve vseh ključnih kupcev na omenjenih trgih. Poudarek je na programu debelejšega valjanega programa, ki sestoji iz gladkih ali rebrastih pločevin in trakov ter rondel, pri čemer nobena proizvodna lokacija ni izvzeta. Enak pristop smo uvedli tudi na programu tankih trakov in folij, ki oskrbujeta trge prehranske in farmacevtske embalaže ter hladilne tehnike z razširitvijo programa v procese izdelave baterij za rastočo elektrifikacijo svetovnega prometa.

Intenzivno razvijamo tudi nove izdelke iz povsem novih zlitin, predvsem iz skupine 5000 z dodatkom Mg do 6 odstotkov, z namenom izpodriniti delež določenih vgradnih jeklenih komponent z lažjimi na osnovi aluminijevih zlitin. Naslednji sklop raziskav je razvoj tehnologije plati-ranih izdelkov, ki bo dopolnil manjkajoči del ponudbe predvsem na programu finstocka. Potekajo razvojne aktivnosti za ves obstoječi program valjanih izdelkov, razen folij.

Letošnje leto nam bo v spominu ostalo tudi zaradi pomembnih projektov na področju trajnostnega razvoja. Omenila bom zgolj poenotenje evidentiranja vhodne surovine za livarne na vseh treh lokacijah, prototip izračuna ogljičnega odtisa za izdelek in učinkovito preobrazbo blagovne znamke InfiniAL.

KATERI SO GLAVNI RAZVOJNI PROJEKTI IN KAKŠNI SO NJIHOVI UČINKI NA RAZVOJ SKUPINE IMPOL?

DR. MATEJ STEINACHER: Poleg razvoja materialov in tehnoloških poti za kupce iz avtomobilske industrije, ki nam omogočajo pridobitev novih dolgoročnih projektov, bi izpostavil še projekte, ki so

se nanašali na trajnostni razvoj.

MARJANA LAŽETA: Vsi zastavljeni projekti razvoja so neposredna opora preusmeritvi prodaje na industrijski trg, ki je podprta s projektnim vodenjem za samostojni nastop na trgu in omogoča neposredne razvojno-raziskovalne aktivnosti za najboljši testni material za kupce. Enakega strateškega pomena so vsi projekti in aktivnosti, ki nam jih trg in kupci nalagajo preko svojih trajnostnih zahtev ali si jih postavljamo interno na osnovi spremljanja realizacije zastavljenih trajnostnih kazalnikov.

KATERI BODO GLAVNI IZZIVI V LETU 2024?

DR. MATEJ STEINACHER: Kot sem že omenil, nas veliko izzivov čaka na področju trajnosti, systemskega obvladovanja, izdelave zelenih zlitin, razvoja najzahtevnejših zlitin in tehnologij za crash profile in optimiranja tehnoloških procesov iztiskanja na podlagi rezultatov simulacij procesa iztiskanja z uporabo programske opreme QForm.

MARJANA LAŽETA: Za leto 2024 je naš prednostni cilj, da bodo vsi projekti razvoja aktivno vključeni tudi v elemente trajnostnega gospodarstva z nadzorovano vgradnjo recikliranih surovin skladno z najnovejšo strategijo skupine Impol. Razvojna stalnica ostajajo vse raziskovalne aktivnosti za optimiranje in izboljšanje globokovlečnih lastnosti ter izvajanje projekta RRI »Izdelava zelene folije iz zlitine EN AW 8006 s 95 % sekundarnega Al za uporabo v farmacevtski in prehranski industriji«, ki se bo konec leta 2024 tudi uradno zaključil. ■

INOVACIJE IN RAZVOJ V TEHNOLOGIJI

*Uporaba znanja za ustvarjanje
uporabnih rešitev*

LIVARNIŠTVO

Tekst: Marina Jelen, direktorica za tehnologijo in tehnološki razvoj v diviziji livarništvo

IZBOLJŠANJE LIVARNIŠKE TEHNOLOGIJE

V letu 2023 smo se v tehnologiji livarništva ukvarjali z izboljšanjem procesa ulivanja drogov, predvsem težkognetnih zlitin, z zmanjšanjem medfaznega izmeta in zmanjšanjem internih reklamacij.

Pri tem smo dobili pomoč s tehnično asistenco dobavitelja livne opreme, kjer smo si zastavili aktivnosti za izboljševanje procesa pričetka litja in procesnih parametrov litja. Čeprav zastavljenih kazalnikov še ne dosegamo v celoti, se je v zadnjem mesecu zmanjšal izmet zaradi površinskih napak in internih reklamacij.

RAZVOJNO-RAZISKOVALNO DELO V LIVARNIŠTVU

Na področju razvojno-raziskovalnega dela smo izvajali naloge za izboljšanje procesa priprave taline in ulivanja drogov, bram in litih palic ter za optimiranje sestave vložka za posamezne izdelke za divizijo stiskalništvo in divizijo valjarništvo.

TRAJNOSTNI RAZVOJ IN RECIKLIRANJE

Na področju trajnostnega razvoja smo se ukvarjali z možnostjo izdelave izdelkov s povečanim deležem reciklirane surovine ali z

izdelki z nizkim ogljičnim odtisom. Skupaj z razvojem stiskalništva in valjarništva smo se ukvarjali z uvedbo metode za ugotavljanje učinkovitosti udrobnjevanja za zmanjšanje ali povečanje dodatka udrobnjevalca glede na končne tehnološke zahteve izdelkov. Prav tako smo tudi uspešno izdelali brame pri usvajanju novih izdelkov za avtomobilsko industrijo.

USMERITVE RAZVOJNO-RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI

Na področju razvojno-raziskovalne dejavnosti se bomo v prihodnje usmerjali predvsem na področje usvajanja trajnostnih zahtev pri optimiranju sestave vložka, povečanje stopnje reciklirane surovine za posamezne izdelke in na vzpostavitev sledljivosti od kupčevih naročil glede teh zahtev do končnega certifikata, ki ga izvajamo v sklopu projekta Green aluminij.

PROJEKTI IN NAPREDEK V PRIHODNJEM LETU

V prihodnjem letu bomo nadaljevali projekt INDIGO in izdelali proizvodno-informacijski sistem MES, v katerega je vključena celotna tehnologija s planiranjem in skladiščenjem surovin. ■

VALJARNIŠTVO

Tekst: dr. Darja Volšak, direktorica za tehnologijo in tehnološki razvoj v diviziji valjarništvo

INOVACIJE IN RAZVOJ V TEHNOLOGIJI VALJARNIŠTVA

Tehnologija valjarništva se je v letu 2023 veliko ukvarjala z usvajanjem novih izdelkov v proizvodnji. Uspešno smo izdelali baterijske folije v večjih količinah za evropskega kupca, prototipno razvili pločevine za baterijska ohišja za južnokorejskega prejemnika, potrdili smo kakovost traku za arhitekturne namene in finstock trakove za enega največjih potrošnikov finstockov. Zaradi pomanjkanja naročil smo se odločili za potrjevanje najzahtevnejših povpraševanj in posledično naročil, kar je privedlo do številnih novih razvojnih projektov, ki jih bomo nadaljevali v prihodnje.

POSODOBITVE IN OPTIMIZACIJA TEHNOLOŠKIH POSTOPKOV

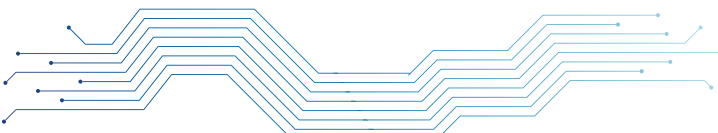
Leto 2023 je bilo tudi tokrat izjemno na področju novosti v tehnologiji. S ciljem poenotenja tehnoloških postopkov smo v celoti posodobili tehnološke parametre na WTZ zdvajalcu in WTR razdvajalcu, podobno kot smo to v preteklem letu naredili na vseh valjarnah. Pričeli smo z optimizacijo končnega žarjenja folij z namenom boljšega izkoristka opreme in ohranitve končnih karakteristik folij.

IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI IN PONOVI VSTOP NA AMERIŠKI TRG

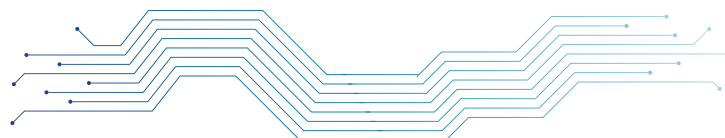
Osnovno vodilo pri spremenjeni tehnologiji končnega žarjenja so ukrepi zaradi pogostih reklamacij zaradi zlepljenosti folij. Spremembe so že prinesle rezultate in vidni so prvi znaki izboljšanja, kar potrjujejo tudi naši kupci. Proti koncu leta smo ponovno oživili ameriški trg na področju rebraste pločevine, kar je ponovno zahtevalo temeljito tehnološko prenavo obstoječih tehnologij.

NAČRTI IN PRIORITETE ZA LETO 2024

V letu 2024 bomo nadaljevali z implementacijo ukrepov iz turbulentnega obdobja tega leta. Še naprej bomo izboljševali svoje procese. Največji poudarek bomo namenili osvajanju novih trgov in vzpostavitvi centralne tehnološke podpore prodaji v diviziji valjarništva. ■

V preteklih letih sta tehnologija in razvoj PCP že kvalificirala veliko specifikacij karoserijskih profilov za avtomobilsko industrijo

STISKALNIŠTVO

Tekst: Jure Stegne, pomočnik direktorja za tehnologijo in tehnološki razvoj v diviziji stiskalništvo

PRILAGAJANJE TRŽNIM TRENDOM V STISKALNIŠTVO

V tehnologiji izdelkov na stiskalništvu bo v naslednjih letih najpomembnejše, da sledimo zahtevam trga. To se bo zelo poznalo pri stiskanih palicah za kovanje, kjer napovedi transformacije na lite palice že občutimo pri prejetih količinah palic večjih premerov.

Zato bo zelo pomembno, da v PP Alumobil pospešeno vodimo aktivnosti za obvladovanje profilov večjih presekov. Iz istega razloga in zaradi pritiska na cene predelav kovaških palic bomo morali skupaj s tehnologijo LLT in razvojem PCP nadaljevati z iskanjem nenehnih izboljšav za povečanje produktivnosti in zmanjšanje pretočnega faktorja tega programa v PP cevarna, PP profili in PP Alumobil, da bomo ostali konkurenčni na trgu s preostalim programom.

STROGE TEHNIČNE ZAHTEVE IN NADALJNI RAZVOJ

Prav tako nas trg na programu vlečenih palic sili k upoštevanju vedno strožjih zahtev glede ravnosti na nivoju 0,5mm/m. Naloge smo že izpeljali in potrdili z novimi projekti v letu 2023, v prihodnje pa bo pomembno, da jih bomo v PP cevarna še nadgrajevali in redno obvladovali.

RAZVOJNE PRIORITETE IN KONKURENČNOST NA TRGU

V preteklih letih sta tehnologija in razvoj PCP že kvalificirala veliko specifikacij karoserijskih profilov za avtomobilsko industrijo, še vedno pa nam ostajajo specifikacije bolj trdnih izdelkov, ki so v fazi razvoja in s katerimi bomo v stiku z najboljšo evropsko konkurenco. Za potrebe PP Lite palice pospešeno in agresivno nastopamo na trgu, da bi pridobili prve večje projekte, ki nam bodo v prihodnje prinesli še veliko izzivov glede kakovosti in produktivnosti izdelave litih palic za kovanje.

NAPREDEK V TOPLOTNIH OBDELAVAH IN SKLADNOST Z STANDARDI

Pri toplotnih obdelavah smo pričeli s popolnim obvladovanjem specialnih procesov v skladu z zahtevami avtomobilskega standarda AIAG-CQI9. Še vedno imamo možnosti izboljšav pri obvladovanju peči za predgrevanje okroglic na vseh stiskalnicah, kar smo pilotsko začeli na 55-MN stiskalni liniji v PP cevarna, postopoma pa bomo nadaljevali tudi na ostalih stiskalnih linijah.

IZZIVI IN INOVACIJE V TEHNOLOGIJI ORODIJ

Prav tako imamo v tehnologiji orodij še veliko izzivov, kljub temu da smo v preteklem letu zelo dobro nadgradili sisteme spremljanja orodij v vseh treh proizvodnih procesih. V prihodnjem obdobju želimo v PP profili in PP Alumobil nadgraditi obvladovanje orodij s 3D-skeniranjem komornih orodij. V PP cevarna nam izziv predstavlja stiskanje z dvema setoma orodij na 35-MN stiskalni liniji in z ojačanimi konstrukcijami orodij za stiskanje. Pri vlečnih orodjih smo v letošnjem letu pilotno začeli spremljati in obvladovati ponovljivost na vlečnem stroju EJP2. V prihodnjem letu bomo imeli izziv, da obvladovanje detajlno prilagodimo za potrebe proizvodnje, planiranja in tehnologije ter dobro prakso prenesemo na druge vlečne linije. ■

Izzivi, padci in pogled v prihodnost: leto 2023 v prodaji

Manko naročil v vseh sektorjih, inflacija, visoke obrestne mere

Intervju pripravila: **Urša Zidanšek**, svetovalka za komuniciranje

Leto 2023 je za mnoga podjetja predstavljalo precejšnje izzive v prodaji, ki so se razlikovali od preteklih let. O izzivih in načrtih smo se pogovarjali z direktorji prodaje, da bi razumeli, s kakšnimi izzivi so se soočali, kako se je gibal povpraševanje in kateri so bili njihovi največji dosežki v tem letu. Gregor Žerjav, direktor prodaje divizije valjarništvo, mag. Petra Pristavnik, direktorica prodaje divizije stiskalništvo, in Matej Žerjav, direktor prodaje distributerjem, so predstavili, kakšne spremembe in izboljšave so vpeljali ter kam se bodo usmerili v prihodnjem letu.

KATERI SO BILI LETOŠNJI NAJVEČJI IZZIVI ZA PRODAJO?

PETRA: V preteklem letu smo imeli naročil na pretek, letos pa je slika povsem drugačna. Zagotovo sta največje izzive predstavljala manko naročil v vseh sektorjih ter rast inflacije in obrestnih mer.

Povpraševanje v distribuciji je bilo stabilno, vendar veliko manjše kot prejšnja leta. Trgovci so se vse leto ukvarjali z visokimi in dragimi zalogami ter z manjšim povpraševanjem.

GREGOR: V letu 2023 smo se soočili z velikim upadom povpraševanja. Kupci so v leto vstopili z visokimi zalogami, ki so jih skozi vse leto zniževali. Istočasno je našim kupcem padala prodaja, tako da so iz obeh razlogov naročali manj. Kljub visoki inflaciji so cene na trgu padle. Rast obrestnih mer neugodno vpliva na povpraševanje.

MATEJ: Trend slabega povpraševanja iz druge polovice leta 2022 se je nadaljeval tudi v letu 2023. Inflacija in visoke obrestne mere so močno vplivale na nove investicije. V več panogah smo zaznali manjše povpraševanje po izdelkih. Najbolj prizadeto je bilo gradbeništvo, kjer smo s trgovinsko prodajo najbolj prisotni. V prodaji se soočamo s popolnoma obratno situacijo, kot smo jo imeli dve leti nazaj.

KAKO SE JE GIBALO POVPRÁŠEVANJE PO TRGIH?

PETRA: Padec naročil pri industrijskih kupcih velja za vse sektorje. Močnejši padec je zagotovo v gradbenem sektorju, sledita mu transportni in avtomobilski sektor, ki je za nas najpomembnejši. Pojavili so se novi konkurenti. Oboje je povzročilo velik pritisk na prodajne cene, ki so se začele zniževati tako pri industrijskih kupcih kot v trgovini.

GREGOR: Na vseh valjarniških trgih smo beležili padec povpraševanja, pri debelejših valjanih izdelkih (trakovi in pločevine, rebrasta pločevina, rondele) skozi celotno leto, pri folijah in tankih trakovih pa od drugega kvartala naprej. Največji

padec sta beležila sektor trgovine in gradbeništva, v drugi polovici leta pa je močno upadel tudi sektor embalaže za prehravno in farmacevtsko industrijo. Avtomobilski sektor je bil relativno stabilen, vendar smo z valjarniški izdelki tam nekoliko manj prisotni.

MATEJ: Povpraševanje v distribuciji je bilo stabilno, vendar veliko manjše kot prejšnja leta. Trgovci so se vse leto ukvarjali z visokimi in dragimi zalogami ter z manjšim povpraševanjem. Vsi so želeli zmanjšati zaloge, dobavni roki proizvajalcev so zelo kratki, cene padajo iz meseca v mesec. Predvsem v gradbeništvu opažamo upad novih investicij, medtem ko je avtomobilska industrija dokaj stabilna.

KATERI SO BILI TRIJE NAJVEŽKI DOSEŽKI LETOS?

PETRA: Letošnje leto ni leto prodajalca, ampak leto kupca, zato lahko štejemo kot dosežek, da smo uspeli zagotoviti naročila za minimalni obseg proizvodnje. Imamo še nekaj odprtih povpraševanj za projekte finaliziranih in stiskanih izdelkov, kjer se še pogajamo in upamo, da bomo nominirani. Ohranili smo vse ključne kupce.

GREGOR: Ob padcu količine je nevhvaležno govoriti o dosežkih. Vseeno se moramo zavedati, da je padec predvsem posledica zunanjih dejavnikov in da je podobna usoda doletela vse ponudnike na trgu. V takšnih razmerah je potrebno vložiti še več truda v pridobivanje naročil in ohranjanje kupcev kot v konjunktornih obdobjih.

MATEJ: Obdržali smo vse strateške kupce, s katerimi sodelujemo vrsto let, uspelo nam je pridobiti tudi nekaj novih. Z nekaterimi kupci nam je celo uspelo povečati količine. Ponovno smo začeli delovati na ameriškem trgu, za katerega smo pridobili naročila. Kljub slabi situaciji na trgu in krizi, ki so jo utrpeli tudi vsi naši konkurenti, lahko povemo, da smo vložili veliko truda in sprejeli veliko pomembnih odločitev, zato verjamemo, da se bodo v prihodnosti pokazali rezultati.

KATERE TRI KLJUČNE SPREMEMBE ALI IZBOLJŠAVE STE VPELJALI?

PETRA: Že v letošnjem letu smo začeli iskati nove kupce v sektorjih, kjer smo manj prisotni (solarna industrija in vojaška industrija). Naš izziv je tudi povečati bazo kupcev za obstoječi proizvodni program ter poiskati nove kupce in izdelke.

Ukvarjamo se z izboljšavami v procesu prodaje. Vpeljati želimo učinkovitejšo organizacijo dela, več poudarka nameniti zadovoljstvu kupcev in iskati nove kupce.

Obdržali smo vse strateške kupce, s katerimi sodelujemo vrsto let, uspelo nam je pridobiti tudi nekaj novih

GREGOR: Pridobitev nominacije pri dveh projektih za kupca BMW. Uspešna kvalifikacija katodne folije za baterije. Uspešna kvalifikacija programa za kapsule za kavo in pridobitev večjih količin za naslednje leto.

MATEJ: Pri trgovinski prodaji se redno soočamo s spremembami in izboljšavami. Eden ključnih izzivov v tem letu je bila ponovna vzpostavitev prodaje za IAC, ki jo sedaj vodimo iz Slovenije.

KAM SE BOSTE USMERILI V LETU 2024? KAJ VAS ČAKA?

PETRA: V zadnjih mesecih leta nas čakajo pogajanja s kupci za naslednje leto. Zaradi nestabilne tržne situacije pogajanja s kupci potekajo kasneje kot prejšnja leta. Vidimo pa, da bomo morali intenzivneje pridobivati nove kupce in nove izdelke, da bomo lahko zagotovili naročila in prodajno maržo, ki smo jo planirali.

GREGOR: V letu 2024 moramo še povečati aktivnosti za pridobivanje novih industrijskih kupcev.

MATEJ: Sledili bomo strategiji, ki si jo je Impol zastavil za naslednja leta. Eden glavnih ciljev je pridobitev novih kupcev v industrijskih panogah in plasiranje novih izdelkov na trg. ■

Mi beremo
Bistričan.si

www.bistrican.si

Vse informacije o življenju in dogajanju v Slovenski Bistrici na enem mestu.

Kadring: najuspešnejše leto v zgodovini poslovanja

Tekst: **Nina Potočnik**, direktorica družbe Kadring

Kadring je v letu 2023 uspešno širil obseg svojega poslovanja.

ZGODOVINSKI USPEH

Leto 2023 je bilo za Kadring najuspešnejše leto v zgodovini poslovanja, k čemur so pripomogle uspešne prijave na razpisih, sodelovanje v projektih digitalizacije in povečevanje obsega poslovanja s pridobivanjem novih strank. Aktivni smo bili na številnih področjih.

PODPORA RAZVOJU KADROV

Nudili smo podporo razvoju kadrov skupine Impol in sodelovali pri vzpostavljanju procesov onboardinga, upravljanja s talenti in razvoja vodij.

DIGITALNA PREOBRAZBA

Veliko smo se ukvarjali z digitalizacijo in poenostavljanjem procesov. Uvedli smo elektronski podpis, sodelovali pri prenosu digitalnih plačilnih list v HRM in digitalizirali obvladovanje delovne opreme. Zaključujemo digitalizacijo procesa zaposlovanja, kar nam bo olajšalo poslovanje v naslednjem letu. Pridobili

smo tudi nepovratna sredstva. Sodelovali smo pri projektu INDIGO, prav tako pa zaključujemo dva projekta za dvig digitalnih kompetenc - JR Mladi in Digitalne kompetence.

IZZIVI NAPOVEDANE RECESIJE

Napovedana recesija bo zagotovo izziv

za nas, pa tudi za delo s kadri v skupini Impol in pri drugih strankah. Naslednji izziv bo iskanje dodatnih projektov za zagotavljanje zadostnega obsega prihodkov. Stalni izziv pa je dvig zadovoljstva in pripadnosti zaposlenih ob hkratnem povečevanju produktivnosti. ■

Široko znanje med mlade generacije

USPEŠEN ZAKLJUČEK TEŽAVNEGA LETA

Tekst: **Mojca Gričnik**, direktorica družbe Impol Stanovanja

V letošnjem letu, zaznamovanem z gospodarsko nestabilnostjo, smo se osredotočili na zagotavljanje najboljše vrednosti za naše stranke, obenem pa se pripravljamo na finančno omejene pogoje v prihodnjem letu.

Glede na nestabilne gospodarske razmere leto dobro zaključujemo. Trudili smo se predvsem, da strankam zagotovimo najugodnejše razmerje med ceno in kakovostjo naše ponudbe. Ker bomo v prihodnjem letu še bolj finančno omejeni, realizacija naših planov in želja pa ni odvisna le od nas, si večjih izzivov ne postavljamo. Trudili se bomo čim bolj izkoristiti sedanje kapacitete glede na dane možnosti in se prepustili trenutnemu toku dogajanja. ■

Trudili se bomo čim bolj izkoristiti sedanje kapacitete glede na dane možnosti

STABILNOST, INOVACIJE IN OPTIMIZEM ZA UNIDEL

Tekst: **Marta Baum**, direktorica družbe Unidel

V Unidelu smo se v letu 2023 uspešno soočali z izzivi in dosegali zastavljene cilje, pri tem pa se pripravljamo na najuspešnejši del leta s povečano prodajo zimskih izdelkov.

PREGLED LETNEGA POSLOVANJA

V Unidelu smo tudi v letu 2023 dobro poslovali. Uspešno sledimo zastavljenim ciljem in jih rahlo presegamo. Čaka nas konec leta, ki je po dosedanjih izkušnjah najboljši del leta, saj prodamo največ zimskih izdelkov.

V primerjavi s prejšnjim letom se je stanje na trgu umirilo. Cene so stabilnejše in posledično sta tudi nabava in prodaja malo lažji.

NOV IZGLED IN IZBOLJŠANA FUNKCIONALNOST

Med večjimi projekti, ki smo jih izvedli v skupini Impol, je bila zamenjava celostne podobe delovnih oblačil. Izgled

oblačil je sedaj lepši, oblačila pa so bolj funkcionalna in izdelana iz koži prijaznejšega materiala.

RAZŠIRITEV STORITEV ČIŠČENJA

V skupini Impol smo letos še razširili storitev mokrega čiščenja tal z nabavo dodatnega stroja. Prisotni smo v skoraj vseh obratih. Veseli smo, da s svojim delovanjem prispevamo košček v mozaik uspešnosti skupine Impol.

NAČRTI ZA PRIHODNJE LETO: OPTIMIZEM IN CILJI

Cilje za prihodnje leto smo zastavili optimistično. Prepričana sem, da jih bomo z usklajeno ekipo in timskim delom tudi dosegli.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem zaposlenim, ki odgovorno, predano in prilagodljivo opravljate svoje delo. Dragi sodelavci, naj vam novo leto prinese čim več lepih stvari. Naj bodo pozabljeni vsi dvomi in skrbi. Uspeh naj vam

povsod sledi, sreča, veselje, ljubezen naj med vami tli! ■

Letos nova oblačila za zaposlene

Impol Servis: preseženi cilji in pogled v prihodnost

Tekst: **Marko Žunec**, direktor družbe Impol Servis

V družbi Impol Servis smo leta 2023 izpolnili in presegli večino zastavljenih ciljev. Poudarek smo namenjali izboljšanju prodajne uspešnosti in načrtovanju prihodnjih strategij.

USPEHI IN PRESEŽEN PLAN V LETU 2023

Tudi v letu 2023 smo izpolnili večino zastavljenih ciljev in presegli večino planov. Ponovno bomo presegli prodajni količinski plan, saj bomo prodali več kot 750 ton izdelkov in polizdelkov. Zastavljeni projekti se odvijajo v skladu z načrti. V celoti jih bomo zaključili še v tem oziroma na začetku naslednjega leta.

GLAVNI IZZIVI ZA LETO 2024

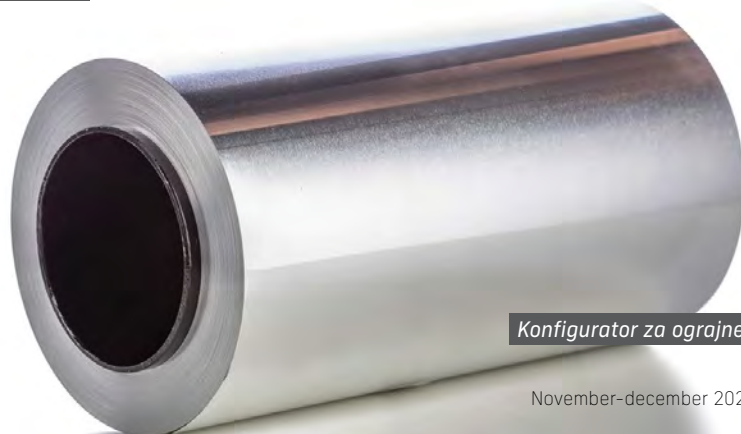
Glavni izziv za leto 2024 vidim predvsem v ohranjanju zelene marže in posledično doseganju zelenega dobička. Ker smo

imeli letos kar nekaj investicij, se bomo naslednje leto bolj posvetili prodaji in povečanju trga na področju gospodinske folije. Če nam v naslednjem letu uspe kupiti novo razrezo linijo, bomo lahko aktivnosti povečevali tudi na izdelkih iz programa DIY, s katerimi dosegamo višjo dodano vrednost.

Prodaja izdelkov raste

POMEMBNOST KULTURE IN MEDSEBOJNIH ODNOSOV

Leto 2023 nam je postreglo z veliko izzivi, ki smo jih skoraj v celoti obvladovali, tako zaradi zavzetosti zaposlenih kot zaradi pravih odločitev. Z dobrimi odnosi, strpnostjo, predanostjo, razumevanjem in prijetno klimo nam je uspelo podjetje pripeljati še eno stopničko višje. ■

Konfigurator za ograjne sisteme

ZELENI POGLED NAPREJ: IMPOLOVA POT K TRAJNOSTI

Naš poslovni model temelji na stebrih družbene odgovornosti

Tekst: Urša Zidanšek, svetovalka za komuniciranje

V svetu, kjer so viri omejeni in družbena odgovornost vse bolj postaja temelj poslovnega uspeha, Impol stoji v ospredju inovacij in trajnosti. Naša zaveza se odraža v vsakem segmentu našega poslovanja, od proizvodnih procesov do lokalne podpore. Impol že skoraj 200 let gradi svojo pot - pot zavezništva z naravo in družbo, ki temelji na spoštovanju in odgovornosti.

TRAJNOSTNI POSLOVNI MODEL

V Impolu usmerjamo dobiček v širjenje in modernizacijo svoje materialne osnove s ciljem financiranja vsaj 60 odstotkov poslovnih procesov s kapitalom. Sledimo smernicam Evropske unije in trajnostne zakonodaje s poudarkom na dobičkonosti in pozitivnem vplivu na svet.

TRAJNOSTNI IZDELKI IN INOVACIJE

Osredotočamo se na razvoj eko zlitin in povečanje prodaje izdelkov z visoko dodano vrednostjo. Cilj je postati vodilni dobavitelj v avtomobilski industriji z integracijo novih tehnologij in povečati

proizvodnjo finaliziranih izdelkov na 10.000 ton letno.

TRAJNOSTNA PROIZVODNJA IN PROCESI

Naše proizvodne linije so zrcalo inovacij, ki zmanjšujejo vpliv na okolje, hkrati pa izboljšujejo kakovost naših izdelkov. Z naprednimi tehnologijami in optimizacijo procesov smo zmanjšali vplive na okolje in povečali reciklažo aluminijastih odpadkov.

Izvajamo projekt operativne odličnosti za povečanje produktivnosti in izkoristka delovne opreme. Vpeljava merjenja produktivnosti, optimizacija procesov z avtomatizacijo in robotizacijo ter učinkovita raba energije so ključni elementi našega trajnostnega pristopa.

SKRB ZA ZAPOSLENE

Zagotovitev odličnosti vodenja, razvoj privlačnih delovnih mest, pravičen plačni sistem in vzpostavitev kariernega sistema so del Impolove strategije za zagotavljanje varnega in zdravega delovnega okolja. V letošnjem letu smo se ukvarjali predvsem z razvojem zaposlenih, uvajanjem novega procesa onboardinga, razvijali smo talente in vodje.

Prav tako smo za zaposlene organizirali številne dogodke.

PARTNERSTVO Z LOKALNO SKUPNOSTJO

Impol je aktiven partner v trajnostnem razvoju lokalne skupnosti. Podpiramo trajnostno mobilnost in namenjamo sredstva za donacije in sponzorstva, ki na letnem nivoju znašajo vsaj 0,3 promila prihodkov. Podpiramo lokalne šole, vrtec, športna društva in druge interesne skupine.

VAROVANJE OKOLJA

V Impolu aktivno prispevamo k varovanju okolja s svojimi trajnostnimi praksami. Cilj je, da do leta 2040 uporabljamo predvsem primarni aluminij z nizkim ogljičnim odtisom (maksimalno 8 t CO₂/tono). Prizadevamo si, da bomo do leta 2030 27 odstotkov energije pridobili iz obnovljivih virov. S tem poudarjamo svojo zavezanost zmanjševanju vplivov na okolje in sledenju globalnim okoljskim standardom.

RECIKLIRANJE

Recikliranje je ključni del Impolove trajnostne strategije. Osredotočamo se na povečanje deleža uporabe sekundarnih

surovin vhodnega materiala na 50 odstotkov in na razvoj ustreznih tehnoloških postopkov. Načrtujemo investicije v povečanje kapacitet recikliranja, zlasti na področju livarništva, in uvajamo inovativne pristope, kot je ponovna uporaba aluminija, pridobljenega iz predelave žlindre.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Prizadevamo si za ustvarjanje varnega in zdravega delovnega okolja za vse zaposlene. To dosegamo s stalnim izvajanjem izobraževalnih programov in usposabljanj na temo varnosti in zdravja pri delu ter s številnimi aktivnostmi za varnejša, udobnejša in prijetnejša delovna mesta. V letu 2023 smo obnovili talne označbe za pešpoti ter transportne in intervencijske poti v proizvodnih procesih, zamenjali smo svetilne naprave z LED-tehniko v Folijah B in v skladišču ter namestili mobilne hladilne sisteme za lokalno hlajenje delovnih mest v Impolu LLT. Namestili smo snemljive panele v PP Alumobil za preprečevanje vdora hladnega zraka. Prav tako smo zgradili nove sanitarne prostore v hali Lite palice v PP Alumobil, namestili strešne kupole v PP profili in vpeljali sistem 5S. Zamenjali smo tudi dotrajane transportne palete v PP cev-

arna. Standardizirali smo načine pritrjevanja pakirnih enot in pripravili navodila za zaposlene na odpremi in voznike. Uredili smo prostore v laboratorijih in izvajali revizijo navodil za varno delo. V Rondalu smo dobavili novo mostno dvigalo. Izvedli smo ergonomске izboljšave v Stampalu SB, vključno z dvizno nagibno napravo in trakom za zračno hlajenje.

Označili smo tudi gasilne aparate in hidrante ter izvedli evakuacijo iz objektov skupine Impol.

V Impolu Servis smo uredili kuhinjo in garderobne prostore ter pripravili osnove za širitev hale in uvedbo sistema 5S v skladišču.

DRUŠTVO ZA PROMOCIJO ZDRAVJA

DPZ Impol igra pomembno vlogo pri spodbujanju zdravega načina življenja med zaposlenimi. Svojim članom nudimo ugodnejše karte za kopanje, savno in smučanje. Poleg tega organiziramo različne aktivnosti, kot so športno-rekreacijski dogodki, šola hujšanja, planinski pohodi in preventivni zdravstveni posveti. Te dejavnosti so usmerjene v krepitev telesnega in duševnega zdravja zaposlenih, kar pripomore k boljšemu počutju in večji produktivnosti na delovnem mestu.

TEJEN ZDRAVJA IN DOBREGA POČUTJA

V okviru pomladnega in jesenskega tedna zdravja in dobrega počutja v Impolu smo zaposleni uživali v raznolikih aktivnostih, od izobraževanja o vzgoji otrok in temeljnih postopkih oživljanja do delavnic o zdravi rabi elektronike in upravljanju financ. Poudarek smo namenili samoiniciativi za zdravje in dobro počutje s pomočjo brezplačnih zdravstvenih meritev in svetovanj s psihologom. Tudi akcijo Jabolko na dan so zaposleni odlično sprejeli. Z dogodkom smo želeli okrepiti zavedanje o pomenu zdravja na delovnem mestu in doma.

KAJ NAS ČAKA?

Pogled v prihodnost nas vodi k postavljanju še višjih ciljev. Sledimo tehnološkimi trendom in razvijamo nove, bolj zelene rešitve, da bomo lahko še naprej gradili trajnostno in odgovorno prihodnost. Naša zaveza trajnostnemu delovanju je ključnega pomena za dolgoročni uspeh in integriteto skupine Impol. Skupaj lahko oblikujemo svetlejšo in bolj trajnostno prihodnost. ■

Majhni koraki za velike premike: vsak posameznik lahko prispeva!

SREČANJE JUBILANTOV IN INOVATORJEV SKUPINE IMPOL 2023

98 jubilantov in 27 inovatorjev

Tekst: Urša Zidanšek, svetovalka za komuniciranje

JUBILANTI

- 11** 40 let Impolčani
- 7** 30 let Impolčani
- 45** 20 let Impolčani
- 35** 10 let Impolčani

V petek, 24. 11. 2023, se je odvila slovesna prireditev, polna hvaležnosti in priznanj. Ta poseben dogodek je bil namenjen praznovanju dolgoletnih jubilantov, ki so svojo predanost in zvestobo Impolu gojili vrsto let, in tistim, ki so letos izkazali svojo izjemno inovativnost.

Zgodba Impola se piše skozi čas, ohranja svojo bogato tradicijo in gleda v svetlo prihodnost, ki jo ustvarjamo skupaj. Na svečanem dogodku smo se zbrali v Viteški dvorani gradu Slovenska Bistrica, kjer je najprej prisotne nagovoril glavni izvršni direktor skupine Impol, gospod Andrej Kolmanič.

Nato smo pričeli s podeljevanjem zahval in prestižnih znakov Impola. Posebno zahvalo so prejeli tisti, ki so v Impolu zaposleni že štirideset let. Zlate, srebrne in bronaste znake Impola pa so prejeli tisti, ki so svojo predanost dokazovali že trideset, dvajset ali deset let. Hkrati pa smo počastili tudi 27 izjemnih inovatorjev leta 2023, ki so s svojimi idejami osvetlili pot v prihodnost.

In kot pika na i je mlada pevka Sara Lamprečnik dogodek oplemenitila s svojim glasbenim nastopom. Ta dan je bil odličen trenutek, da se spomnimo naše bogate dediščine, obenem pa se z navdušenjem ozremo v prihodnost skupine Impol, kjer se bomo še naprej osredotočali na inovacije, rast in uspeh. ■

GREGOR POLANC, IMPOL FT

Gregor je v skupini Impol zaposlen že 24 let, zadnjih 16 pa opravlja delo delovodje izmene v Impolu FT – RRT. Letos je samostojno pripravil in sodeloval pri skupaj 11 predlogih, ki so vezani na delovanje opreme in urejenost delovnega prostora. Čeprav njegovo delo samo po sebi zahteva veliko nadzora in kontrole kakovosti opravljenega dela sodelavcev, Gregor vedno znova išče možnosti za lažje in predvsem varnejše postopke. Nekaj primerov predlogov, ki jih je podal: nadgradnja voza za komorne peči, zaščita elektromotorjev na škarjah, kamera na zbiranju odpadkov B3.

ALEŠ SMOLNIK, IMPOL FT

Upravljaec valjarne B3 v Impolu FT – FTT in vodja ekipe na tem stroju je prav tako vsakoletni predlagatelj koristnih predlogov. V skupini Impol je zaposlen 17 let. Letos je Aleš podal štiri predloge, od tega enega samostojno in ostale v skupini. Njegovi koristni predlogi se nanašajo na ekipno delo, varnost pri delu, postopke na strojih in ergonomijo dela. Ureditev odlagalnega mesta za gumo na valjarni in hupa na mostnem žerjavu sta koristna predloga, ki mu letos prinašata nagrado za inovativno delo.

BLAŽ BRUMEC, IMPOL PCP

Blaž je zaposlen na 25-MN stiskalni proizvodni liniji in s svojim delom ter prijavljanjem koristnih predlogov prispeva k stalnemu razvoju opreme. Na vseh delovnih mestih išče rešitve, ki bi olajšale delo zaposlenim in prispevale k varnejšemu in učinkovitejšemu delu. Blaž je predan in motiviran sodelavec. V tem letu je bilo potrjenih 12 njegovih koristnih predlogov, ki se nanašajo na izboljšave opreme, na zagotavljanje varnejšega dela in prispevajo k urejanju delovnega okolja, da je to bolj uporabno in prijazno do zaposlenega.

UROŠ PISTOTNIK, IMPOL FT

Tudi Uroš je v skupini Impol zaposlen pet let. Opravlja delo metalurga 1, zato sodeluje na več delovnih mestih v Impolu FT – FTT. Raznovrstnost dela mu omogoča širši vpogled na področja, ki jih drugače ne bi poznal. In prav ta širina se odraža v njegovih predlogih, s katerimi vsako leto pripomore k izboljšanju postopkov, varnosti in ergonomije dela. Letos je predstavil štiri koristne predloge: hitrejša menjava ležaja na rezalni osi, izboljšana ergonomija dela na razrezu tulcev, izboljšana urejenost delovnega področja na folijski valjarni. Izstopata njegov pozitiven pristop in razmišljanje izven meja.

TILEN ŠTEFANE, IMPOL FT

Tilen je del ekipe vzdrževanja v Impolu FT. Njegovi koristni predlogi prispevajo k večji varnosti pri delu, izboljšanju delovnih pogojev in uvajanju novih tehnologij spremljanja stanja strojnih komponent. Pojavlja se tudi kot soavtor koristnih predlogov in s svojimi prispevki pripomore h kreativnemu razmišljanju sodelavcev. Tilen s svojim delom in prijavljanjem koristnih predlogov prispeva k stalnemu razvoju opreme.

MITJA BRDNIK, IMPOL PCP

Mitja dela kot stiskalec v PP Alumobil. V letošnjem letu je predlagal pet koristnih predlogov. Dva med njimi sta pomembnejša, saj sta pripomogla k skrajšanju mrtvih časov na 40-MN stiskalnici. Pri ogrevanju uvajalne stiskalnice se je pri klicu uvajalne okroglice temperatura cone 2 nastavila na enako temperaturo kot cona 1. S tem smo skrajšali čas ogrevanja uvajalne okroglice. Drug pomemben koristni predlog je sprememba načina odreza 20 mm stiskalniškega ostanka. Zaradi spremenjenega načina odreza ni več potreben ročni poseg in s tem ni več moteno avtomatsko delovanje stroja.

NAŠIH 27 INOVATORJEV

TIMOTEJ DUŠIČ, IMPOL PCP

Timotej je zaposlen na delovnem mestu delovodja, kjer zelo uspešno sodeluje pri optimizacijah procesov stiskanja in procesov vlečenja palic. Je avtor številnih koristnih predlogov. V letu 2023 je podal devet koristnih predlogov s ciljem povečevanja produktivnosti, zmanjšanja pretočnega faktorja, nižanja stroškov proizvodnje in povečanja varnosti zaposlenih.

Najpomembnejši koristni predlog, ki ga je podal v letošnjem letu, je sprememba tehnološkega postopka za stanje HT67, s katerim smo lahko precej skrajšali čas izdelave palic v stanju HT67. Prav tako se je znižal pretočni faktor, posledično so se znižali stroški izdelave.

DEJAN TIČ, IMPOL LLT

Dejan je zaposlen kot tehnolog vzdrževanja na področju elektro in avtomatizacije. Dejan je predlagal koristni predlog izvedbe avtomatizacije loput odsesavanja dimnih plinov iz peči na čistilno napravo. Prvotno je proizvajalec izvedel krmiljenje loput na čas, kar pa ni bilo najboljše za konstantno in stabilno zagotavljanje vleka odsesavanja.

Z namestitvijo merilnikov podtlaka na posamezne odcepe smo izvedli avtomatiko regulacije posamezne lopute. Z novim sistemom lahko sedaj vlek odsesavanja posameznega odcepa poljubno nastavljamo in spremljamo, kar prej ni bilo mogoče. S to izboljšavo smo pridobili bolj stabilen in popolnoma nastavljen sistem odsesavanja, hkrati pa smo lahko vlek nastavili optimalno tudi v smislu varčne rabe energentov oz. zemeljskega plina.

BOŠTJAN ŠOŠTER, RONDAL

Boštjan je že od leta 2018 zaposlen na delovnem mestu vzdrževalec-specialist. S svojimi izkušnjami in pregledom nad strojno opremo v podjetju je v zadnjem obdobju podal sedem koristnih predlogov, ki so pripomogli k izboljšanju delovnega procesa, zmanjšanju stroškov kurativnega vzdrževanja in boljši učinkovitosti proizvodnega in vzdrževalnega procesa. Ker so njegovi koristni predlogi v zadnjem obdobju prinesli največjo korist družbi Rondal, smo ga imenovali za inovatorja leta.

MARTIN PREDAN, STAMPAL SB

Stampal SB je v letu 2023 zabeležil 18 koristnih predlogov. Pod večji del predlogov se je podpisal Martin Predan, kot predlagatelj ali kot soavtor. Aktivno sodeluje na vseh področjih v družbi, ne le na elektro vzdrževanju, ki je njegovo primarno delovno področje.

Martin je sprojektiral in izvedel novi krmilni sistem upravljanja peči za staranje. Krmilje je nadomestilo 23 let staro regulacijo, za katero ni več možno dobiti rezervnih delov. Podal je več kot desetino predlogov pri načrtovanju novogradnje in povezave z obstoječo proizvodnjo. Sodeloval je pri modifikaciji hladilnega sistema in podal rešitve v primeru odpovedi komponent, ki niso več dobavljive na trgu. Lahko rečemo, da dnevno podaja izboljšave in odpravlja težave za nemoten proces proizvodnje.

TEJA ISKRA CIGLJAR, IMPOL R IN R
Teja je v tem letu podala več koristnih predlogov. Ti so pripomogli k izboljšanju kakovosti opravljanja storitev ne samo v podprocesu metalografije, v katerem deluje, ampak tudi širše. Z njenimi predlogi smo optimizirali področje makro pregleda in podajanja slikovnega gradiva makro vzorcev (poenotenje nastavitev višine fotoaparata). Uvedli smo dopolnitve na obrazcu 5.197 (NPV preiskave) in dopolnitve informacijskega sistema Modul M1 (zagotavljanje izpisa vseh zahtev). Med drugim je predlagala prijazen način označevanja odpadkov različnih aluminijevih zlitin, ki zmanjšuje tveganje za pomešanje odpadnega materiala. Prav tako je s predlogom za namestitev namenskih izpiralnikov (izpiralnih postaj za oči) v primeru brizga nevarnih snovi ali tujka v oči poskrbela za izboljšave na področju varnosti v celotnem procesu preizkušanja v Impolu R in R.

MATJAŽ LONČARIČ, IMPOL FT

Matjaž opravlja delo rezalca v proizvodnem procesu Impol FT - RRT. Pri nas je zaposlen dobrih pet let in se vsako leto pojavlja na seznamu tistih, ki pri svojem delu inovativno razmišljajo. Od lanskega septembra je samostojno ali v skupini sodeloval pri devetih koristnih predlogih. Če povzamemo samo najprodornejše - zmanjšanje možnosti za poškodbe opreme in materiala na škarjah, varnejše in čistejše okolje na razrezu tulcev, lažje rokovanje s tuljavami na B3. Nagrada se zaposlenemu podeljuje za doprinos k izboljšanju ergonomije dela in varnosti pri delu.

MARKO PRELOŽNJAK, IMPOL-FINAL

Marko je v Impolu-FinAl zaposlen na delovnem mestu posluževalec CNC-strojov. Največ izkušenj ima na razrezu profilov, kjer je tudi v letošnjem letu podal več koristnih predlogov.

Od teh predlogov so bili skupno štirje realizirani. S predlogi je pripomogel k izboljšanju ergonomije delovnega mesta in dvigu produktivnosti.

ROBERT KUČIČ IN TOMISLAV GORIČAN, IMPOL PCP; ROK STEINACHER IN DAMJAN KODER, IMPOL

Skupinska inovacija: Optimizacija procesa iztiskanja profilov št. 7114 in 7115 na 25-MN iztiskalnici s ciljem povečati proizvodnjo, izkoristek materiala in znižati stroške

Skupina tehnologov in raziskovalcev je po lanskoletni uspešni predstavitvi programa iztiskanja profilov za kupca Samsung iz 28-MN na 25-MN iztiskalnico v PP profili v letošnjem letu nadaljevala z optimiranjem dolžine okroglice glede na standardno dolžino vhodnega droga in zahtevane dolžine iztiskanih profilov. Prav tako so na podlagi metalografskih analiz optimirali odreze začetkov in koncev iztiskanih profilov. Inovatorji so z zglednim timskim delom povečali izkoristek materiala za več kot 160 ton in pridobili eno dolžino končnega izdelka na okroglico. S tem so povečali produktivnost in znižali stroške izdelave.

KEVIN KOS, ERVIN ROŠER, SIMON REČNIK, MATIC SERNEL, ŽIVKO VRENTUŠA, ŽIGA LAZNIK, VLADKA HAJŠEK, KLARA JANŽIČ, IMPOL PCP

Skupinska inovacija: Ozko grlo solne kalilnice pri raztopnem žarenju aluminijevih zlitin

Inovacija v solni kalilnici za termično obdelavo aluminijevih zlitin je ključna rešitev za povečanje produktivnosti in obvladovanje izzivov v proizvodnji. Zaradi povečane potrebe po termično obdelanih izdelkih in omejenih kapacitet je skupina zaposlenih z natančno analizo logističnih ciklov in procesov ugotovila, da je mogoče kapacitete kalilnice povečati za 12,5 odstotka z minimalno investicijo. Ključna izboljšava vključuje namestitev mehanizma za dvigovanje in spuščanje palete v kad za gašenje, kar povečuje cirkulacijo vode in zagotavlja enakomernejše ohlajanje. S to prilagoditvijo smo letno pridobili 696 dodatnih ur dela in produktivnost solne kopeli povečali za 12,5 odstotka, kar je omogočilo obdelavo dodatnih 436 ton materiala letno. Celoten proces od ideje do realizacije so inovatorji izvedli v izjemno kratkem času, kar še dodatno poudarja njegovo pomembnost za optimizacijo proizvodnje.

JANEZ KOŠIR, LEON TOPOLOVEC, IMPOL LLT

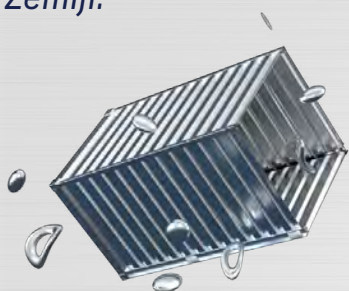
Janez in Leon sta zaposlena kot upravljalca litja in livar v proizvodnem procesu Livarna 1. V letošnjem letu sta kot avtor in soavtor predlagala kar nekaj koristnih predlogov, ki so pripomogli k izboljšanju tehnoloških postopkov, poenostavitvi delovnih operacij in posledično znižali proizvodne stroške. Med temi je najpomembnejši **koristni predlog zmanjšanje izmeta pri litju drogov premera 203 mm**. Pri litju drogov premera 203 mm se je dogajalo, da je bilo po zaključenem litju ukrivljenih tudi do 15 odstotkov drogov na odlito saržo. Vsi ukrivljeni drogi so bili predani v izmet. S pravilnim pristopom in pravo mero znanja sta predlagatelja predlagala unificiran postopek pričetka litja. S spremembo načina dela se je težava z ukrivljenostjo drogov odpravila. S predlaganim načinom postopka dela smo bistveno zmanjšali izmet, povečali produktivnost in zmanjšali proizvodne stroške.

ISKRENO ČESTITAMO VSEM PREJEMNIKOM NAGRAD!

ALUMINIJ:

LAHKA KOVINA ZA VELIKE DOSEŽKE V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU

Ko pogledamo okoli sebe, skoraj vedno zagledamo aluminij. Ta čudovita, srebrno-bela kovina je skrita junakinja sodobnega sveta, ki se nahaja tako v visokotehnoloških aplikacijah kot v naših kuhinjskih pripomočkih. Je ena izmed najbolj vsestransko uporabnih kovin na Zemlji.

TRANSPORT

LAŽJE POMENI UČINKOVITEJŠE

Aluminij je ključen za transportno industrijo. Zaradi svoje nizke gostote in moči se pogosto uporablja v letalih, avtomobilih in vlakih.

Približno 27 odstotkov vsega proizvedenega aluminija se uporablja v transportni industriji. Aluminij zmanjšuje težo vozila za do 50 odstotkov, kar pripomore k večji učinkovitosti porabe goriva in manjšemu izpustu CO₂.

Aluminij z reciklažo ne izgublja kakovosti, zato se ga lahko reciklira v nedogled. **75 % kadarkoli proizvedenega aluminija je še vedno v uporabi.**

EMBALAŽA

VARNOST IN SVEŽINA

Aluminij je idealen za embalažo živil, pijač in zdravil. Ne reagira z vsebino in ne rjavi, kar zagotavlja dolgotrajno svežino in varnost izdelkov.

Skoraj 20 odstotkov aluminija se uporabi za izdelavo embalaže. Aluminijaste pločevinke se lahko 100-odstotno reciklirajo, zato se lahko v manj kot 60 dneh vrnejo na trgovske police kot nove pločevinke.

Recikliranje **1 tone aluminija** prihrani kar **6 ton boksita in 9 ton emisij CO₂.**

GRADBENIŠTVO

TRAJNOST IN ESTETIKA

V gradbeništvu aluminij ni le lahka, ampak tudi trajnostna izbira. Uporablja se za okvirje oken, fasadne panele in izolacijo.

Gradbeništvu porabi približno 23 odstotkov vsega proizvedenega aluminija. Aluminij v gradbeništvu lahko zmanjša težo konstrukcij za 35 odstotkov, kar vodi v zmanjšanje potrebnih temeljev in podpornih struktur.

Danes se reciklirana **pločevinka** vrne na **police** trgovin v le **60 dneh.**

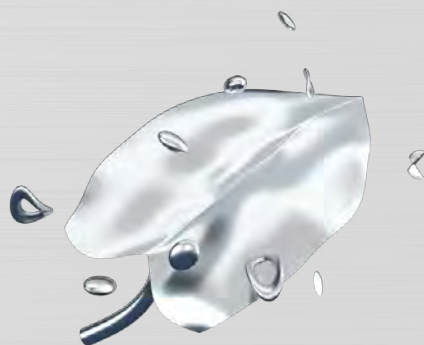
ELEKTRONIKA

PREVODNOST, KI POVEZUJE

Zaradi izjemne prevodnosti in odpornosti proti koroziji je aluminij ključni gradnik elektronskih naprav, vse od mobilnih telefonov do velikih računalnikov.

Za proizvodnjo mobilnega telefona se uporabi približno 31 gramov aluminija. Z več kot 1,5 milijarde prodanih pametnih telefonov letno je to velikanska, a hkrati trajnostna uporaba aluminija.

Z aluminijem prekrte strehe **odbijejo 95 % sončne svetlobe.**

SONČNA ENERGIJA

SIJAJ PRIHODNOSTI

Aluminij igra pomembno vlogo v tehnologijah obnovljivih virov energije, zlasti v sončnih panelih. Odpornost proti koroziji in majhna teža omogočata dolgotrajno in učinkovito delovanje.

Pričakuje se, da se bo globalni trg sončne energije, kjer aluminij igra ključno vlogo, do leta 2026 povečal za več kot 20 odstotkov.

Aluminijeva **žica** in aluminijevi vodniki **se ne iskrijo.**

DEJSTVA O ALUMINIJU

NIZKA GOSTOTA IN TRDNOST

Aluminij je znan po svoji izjemno nizki gostoti, ki znaša približno eno tretjino gostote jekla ali bakra. Kljub nizki gostoti je izredno trden in odporen material, zato se pogosto uporablja v letalski industriji, pri izdelavi vozil in v gradbeništvu.

PREVODNOST

Aluminij je odličen prevodnik električne energije. V primerjavi z bakrom prenaša električni tok skoraj dvakrat učinkoviteje pri enaki masi, zaradi česar je idealen za električne prenosne sisteme.

ODPORNOST PROTI KOROZIJ

Zaradi svoje sposobnosti, da hitro ustvari tanko zaščitno oksidno plast, je aluminij visoko odporen proti koroziji. Ta lastnost je še posebej uporabna v okoljih, ki povzročajo korozijo drugih kovin.

RECIKLIRANJE

Aluminij je ena izmed najbolj recikliranih kovin na svetu. Recikliranje aluminija porabi samo okoli 5 odstotkov energije, ki je potrebna za izdelavo primarnega aluminija, kar znatno zmanjšuje okoljski odtis.

OBILJE V SKORJI ZEMLJE

Aluminij je tretji najpogostejši element v Zemljini skorji in najbolj obilna kovina, ki predstavlja približno 8 odstotkov skupne mase mineralov in kamnin našega planeta.

V&O

Kakšna je razlika med jubilejno nagrado in jubilejem?

Tekst: **Alja Podlesnik, pravna svetovalka**

JUBILEJNA NAGRADA je izplačana v denarju glede na delovno dobo zaposlenega, in sicer bodisi skupno delovno dobo ali delovno dobo pri zadnjem delodajalcu. Zaposleni jo prejme pri naslednjem izplačilu plače, ko izpolni pogoje za izplačilo glede na kolektivno pogodbo dejavnosti (za 10, 20, 30 ali 40 let skupne delovne dobe in/ali delovne dobe pri zadnjem delodajalcu). Upošteva se prekinjena in neprekinjena delovna doba. Pogoji za izplačilo se lahko nekoliko razlikujejo med podjetji, v katerem je posamezni delavec zaposlen, saj so vezani na kolektivne pogodbe na ravni dejavnosti.

JUBILEJ pomeni priznanje in darilo za zvestobo Impolu. Za delovni jubilej dobijo zaposleni nagrado, in sicer za 10 let neprekinjenega dela v Impolu bronasti znak Impol, za 20 let srebrnega, za 30 let zlatega, za 40 let pa kristalno skledo ali vazo. Na organizirani podelitvi jubilarov, ki običajno poteka ob koncu leta, prejmejo jubilarji tudi priznanje za zvestobo Impolu. Pogoji za podelitev nagrade so enaki za vse družbe v skupini Impol in so določeni v Pravilih o podeljevanju daril in priznanj v skupini Impol. ■

KATERE SO BISTVENE SPREMEMBE ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH (ZDR-1D)?

Tekst: **Metka Lešnik, pravna svetovalka**

SPREMEMBA ROKA MOŽNE REDNE ODPOVEDI POGODBE IZ KRIVDNIH RAZLOGOV

Rok, v katerem delavec ne sme ponovno storiti kršitve, se skrajšuje na 18 mesecev. Skrajšuje se rok, v katerem obstaja možnost odpovedi, če bi delavec ponovno kršil pogodbeno in drugo obveznost iz delovnega razmerja po tem, ko je bil s strani delodajalca pisno opozorjen na kršitev oziroma neizpolnjevanje obveznosti, in sicer s 24 na 18 mesecev. Hkrati je določena obveznost delodajalca, da delavcu na njegovo zahtevo v primeru podaje opozorila pred odpovedjo omogoči zagovor o okoliščinah kršitve in da se na predlog delavca vključi tudi predstavnik delavcev ali druga oseba, ki jo delavec pooblasti.

DALJŠE OBDOBJE ZA PRENOS LETNEGA DOPUSTA

Po novem je 15-mesečno referenčno obdobje za prenos starega dopusta, če ste bili na dolgotrajnem bolniškem staležu.

Obdobje za prenos letnega dopusta se v primerih odsotnosti zaradi bolezni ali poškodbe, porodniškega dopusta ali dopusta za nego in varstvo otroka podaljšuje do 31. marca tistega leta, ki sledi letu, v katerega je možen prenos letnega dopusta (15-mesečno referenčno obdobje za prenos »starega« dopusta)

PRAVICA DO ODKLOPA

Uvaja se obveznost delodajalca, da delavcu zagotovi pravico do odklopa, tako da delavec v času izrabe pravice do počitka in upravičenih odsotnosti z dela ne bo na razpolago delodajalcu. Določa se obveznost delodajalca, da z namenom konkretizacije te pravice sprejme ustrezne ukrepe v kolektivni pogodbi na ravni dejavnosti oziroma delodajalca.

OSKRBOVALSKI DOPUST

Uvaja se možnost neplačane dopusta za nego družinskega člana.

Uvaja se pravica do pet delovnih dni neplačane odsotnosti z dela zaradi potrebe po znatnejši negi družinskega člana ali osebe, s katero živi delavec v skupnem gospodinjstvu, iz zdravstvenih razlogov. Delavec lahko zanj zaprosi, kadar ni upravičen do odsotnosti z dela skladno s predpisi o zdravstvenem zavarovanju. Pravico do oskrbovalskega dopusta delavec uveljavi z izjavo, v kateri navede razloge za upravičenost do odsotnosti, ki mora vsebovati upravičenca do nege in razloge zanjo ter predloži ustrezna dokazila, ki izkazujejo dejstva iz izjave.

PRAVICA ZA ŽRTVE NASILJA V DRUŽINI

Uvaja se pravica do pet delovnih dni plačane odsotnosti z dela v primeru urejanja zaščite, pravnih in drugih postopkov ter odpravljanja posledic nasilja v družini. Delavec, ki je žrtev nasilja v družini, mora obvestilu delodajalcu predložiti potrdilo Centra za socialno delo o izdelani oceni o ogroženosti zaradi nasilja v družini, dokazilo o podani prijavi na policijo in dokazilo o urejanju teh zadev.

PRAVICA DO KRAJŠEGA DELOVNEGA ČASA ZARADI USKLAJEVANJA POKLICNEGA IN ZASEBNEGA ŽIVLJENJA

Uvaja se možnost dela s krajšim delovnim časom za določen čas delavca z otrokom do osmega leta starosti (ne glede na ureditev v predpisih o starševskem varstvu) in delavca – oskrbovalca v primeru oskrbe zaradi potreb usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja.

PRAVICA DO IZOBRAŽEVANJA

Čas izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja se šteje v delovni čas, če delodajalec napoti delavca na izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje, ker tako zahtevajo potrebe delovnega procesa, zakon ali kolektivna pogodba ali če se je z izobraževanjem mogoče izogniti odpovedi pogodbe o zaposlitvi. ■

PRAZNIČNA ANKETA: Kakšni so vaši spomini na preživljanje zimskega prazničnega časa v otroštvu?

Moji otroški spomini na zimske dni so prežeti s sankanjem in igro na svežem zraku, daleč stran od sveta tehnologije. Vse se je vrtelo okoli druženja, smeha in radosti. Poseben čar je bilo postavljanje smreke, ki smo jo okrasili z bleščečimi okraski in sladkimi bonboni. Ti spomini so polni topline in zabavnih trenutkov, ki so zame neprecenljivi.

Peter Podovac, Impol PCP

Zimski prazniki v mojem otroštvu so bili čas družinskega druženja. Božična večerja, obisk polnočnice in jutranje odpiranje daril so bili vrhunci prazničnega vzdušja. Čeprav zima zaradi hladnega vremena ni moj najljubši letni čas, so prazniki prinesli posebno veselje in toplino, ki so jih naredili izjemno prijetne.

Lucija Sternad, Impol R in R

Praznični čas v mojem otroštvu je bil poln druženja, peke piškotov in veselih sankoških dogodivščin. Posebno veselje so prinesle tudi praznične predstave. Zdaj, ko imam svojo družino, želim ustvariti enako lepe spomine, zato radi obiskujemo predstave in skupaj pečemo piškote, ohranjamo čarobnost tega časa.

Ines Šibila, Stampal SB

Zima v mojem otroštvu je bila čas smučanja, sankanja in obdarovanja. Med smehom in solzami smo se igrali z orehi in uživali v družinskih trenutkih. Za božič smo imeli tradicionalnega odojka, za novo leto pa sarmo. Danes se trudimo, da bi te čudovite običaje ohranili in prinesli tudi na naše otroke.

Dalibor Katavič, Rondal

Spomnim se, da je bil za božič velikokrat sneg. Kot otrok sem božično-novoletne praznike večkrat preživel v brunarici in na smučišču na Treh Kraljih. Smučanje na Treh Kraljih se mi je takrat zdel velik dogodek, ki sem ga večkrat ponovil tudi v najstniških letih. Na ta čas ohranjam tudi lepe spomine na šolske dni, saj smo izdelovali okraske, svečke in podobno.

Jure Stegne, Impol PCP

Moj otroški spomin na zimske čase je prežet predvsem z zasneženo zimsko pokrajino. Kakšno zimo je bilo snega res veliko, kar je bilo nam otrokom v veselje. Ker ni bilo urejenih smučišč, smo se smučali kar po sosednjih hribih. Bili smo bolj mokri kot suhi in več zunaj kot doma. Po novoletno jelko smo šli kar v gozd. Okrasili smo jo s keksi in obesili svečke, ki so jih danes zamenjale lučke. Za darilo smo se v glavnem razveselili kakšne čokolade.

Milica Vernik, Simfin

ANKETA MED UPOKOJENIMI SODELAVCI: *Kako ste včasih praznovali zaključek leta?*

Ko sem v osemdesetih letih prišel v Impol, smo praznovali po obratih. Kasneje smo novo leto praznovali v gostilnah, kot na primer pri Janezu, Leonardu in Soviču. Unidel, kjer sem bil zaposlen, je bil v sindikalnem domu, kjer je bila tudi kadrovska. Zaposleni se medsebojno nismo obdarovali, smo pa vedno prejeli darilo od podjetja, kjer smo bili zaposleni, hkrati pa tudi od Impola. Obvezen del darila sta bila folija in koledar. V tistih časih smo znali držati skupaj, bili smo iskreni in delali z mislijo na boljši jutri.

Božo Lenošek, upokojenec

Kot tehnolog in vodja oddelka sem bil zaposlen v orodjarni, ki se je kasneje preimenovala v cevarno. Nekaj ur smo delali tudi za staro leto, nato smo počistili halo in stroje ter pripravili mize za praznovanje. Iz gozda smo prinesli kakšno smrečico in jo okrasili, da je bilo res pravo vzdušje. Ker je bil pozimi čas kolin, so delavci prinesli salame in podobno. Kupili smo kakšen sir, tako da je bilo vse skupaj pripravljeno bolj kot narezek. Kasneje, ko so organizacijo prevzeli sindikati, smo spekli meso. Med praznovanjem so nas prišli pozdravit šefi in z nami delili informacije o poslovanju. Obračunalke so v tem času izračunale dodatke, ki smo jih takrat prejeli v fizični obliki.

Spomnim se, da je nekoč sodelavec tako podaljšal zabavo, da ob povratku domov žena ni hotela več z njim na praznovanje, saj je bilo že novo leto.

Alojz Cehtl, upokojenec

Počaščen sem, da sem bil del zadnje generacije metalurgov v Impolu. Pohvalno, da Impol kot bivši delodajalec organizira takšna srečanja za nas upokojenca.

Včasih so se na silvestrovo odvijale velike zabave. Takrat sem bil zaposlen v kontroli. Bilo je bolj družabno in veselo, na zabavi se je znašla tudi kakšna harmonika, veselo je bilo kar v laboratoriju. Ker zabave v podjetju sčasoma niso bile več primerne, smo jih preselili izven Impola. Občasno smo zabave organizirali v samskem domu. Tam so se odvijale različne fešte, rojstni dnevi, poslovilne zabave in praznovanje novega leta. V tistih časih smo bili vsi eno. Danes ni slabo, ampak takrat je čas tekel počasneje, ni bilo elektronike, poslušali smo drug drugega. Bilo je res lepo. Ob koncu želim vse dobro Impolu. Vesel sem, da sem bil del takšnega podjetja kar 41 let. Hvala vam, da se trudite delati dobro.

Miroslav Kamenik, upokojenec

Spomnim se, da smo v stari livnici pri homogenizaciji počistili. Nato smo pripravili deske, na katere smo zložili hrano in pijačo. Vse to se je zaključilo nekje v začetku osemdesetih let. Takrat ni bilo zaletavosti in hitenja. Imam lepe spomine na tiste čase.

Marjan Juhart, upokojenec

Sprva so praznovanja potekala v TOZD-ih, nato nekaj časa v jedilnici. Praznovanja smo organizirali tudi v skupnih službah, na primer v razvojnem oddelku, ki se je nahajal blizu livarne, kjer sem sodeloval kot analitik časa. Spomnim se sodelavca, ki je domov prišel šele 2. januarja. Zaradi nekaterih incidentov so se kasneje odločili, da praznovanja v tovarni niso več primerna in so se prestavila na zunanja prizorišča.

Zvonko Tomažič, upokojenec

Kolikor se spomnim, so bila praznovanja nekoč še po posameznih obratih. Zadnji dan smo dopoldan postorili, kar je še bilo treba, nato pa pripravili vse potrebno za pogostitev. Kasneje so se takšna praznovanja preselila izven industrijske cone, menda zaradi enega neljubega incidenta. Niso pa bila nič manj zabavna, dobili smo se z najozjimi sodelavci in skupaj nazdravili novim časom.

Jože Brglez, upokojenec

Fotografije smo izbrskali iz našega arhiva. Vsem hvala za sodelovanje!

Ste za praznični digitalni detoks?

Manj ekranov, več povezanosti

Tekst: Urša Zidanšek, svetovalka za komuniciranje

Prazniki so idealen čas za druženje in ustvarjanje spominov, a nenehna povezanost z digitalnimi napravami lahko zasenči njihov pravi pomen. Praznični digitalni detoks – začasna omejitev uporabe digitalnih naprav – nam omogoča, da se ponovno povežemo z resnično pomembnimi stvarmi v življenju, kot so družina in prijatelji.

Med prazniki so ti trenutki še posebej dragoceni. Digitalni detoks lahko pomaga, da jih preživimo bolj izpolnjujoče in nepozabno. Pripravili smo nekaj idej za praznični digitalni detoks.

ZAKAJ IZBRATI DIGITALNI DETOKS?

Boljše mentalno zdravje: Odklop od tehnologije zmanjšuje stres in izboljšuje razpoloženje, saj daje umu priložnost, da se spočije od nenehnega toka informacij.

Boljše osebne interakcije: Z omejevanjem digitalnih naprav se izboljšajo medosebni odnosi, saj se lahko bolj osredotočimo na neposredne pogovore in pristne stike.

Kakovostnejši spanec: Zmanjšanje izpostavljenosti svetlobi zaslona pred spanjem lahko izboljša kakovost spanja, saj se zmanjša motnja proizvodnje melatonina.

Povečana kreativnost in produktivnost: Ko odstranimo motnje, povezane z nenehnim preverjanjem e-pošte, družbenih omrežij ali spletnih novic, se lahko osredotočimo na bolj ustvarjalne in plodne dejavnosti.

Izboljšano fizično zdravje: Dolgotrajna uporaba digitalnih naprav pogosto vodi do nezdravih telesnih položajev, kar lahko povzroči bolečine v vratu, hrbtu in očeh. Odmik od zaslonov pomaga preprečiti te težave, hkrati pa spodbuja aktivnejši življenjski slog.

NAČRTUJTE DRUŽINSKE VEČERE BREZ TEHNOLOGIJE

Določite dneve ali večere, ko bodo vsi družinski člani izklopili svoje digitalne naprave. Organizirajte družinske večere z družabnimi igrami, skupno pripravo večerje ali večerno branje knjig v toplém objemu doma.

SKUPNE PRAZNIČNE AKTIVNOSTI

Ustvarjanje prazničnih okraskov, peka piškotov ali izdelava domačih božičnih voščilnic so klasične aktivnosti, ki spodbujajo ustvarjalnost in družinsko povezanost. To so trenutki, ki ustvarjajo trajne spomine.

NARAVA KOT OAZA MIRU

Izkoristite praznične dni za dolge sprehode v naravi ali obisk bližnjega gozda. Zimska pokrajina ponuja čudovito kuliso za družinske pohode in lahko postane tradicija, ki jo boste vsako leto komaj čakali.

PRAZNIČNE ZGODBE IN TRADICIJE

Obujanje starih prazničnih tradicij ali ustvarjanje novih je še en način za povezovanje. Lahko preberete klasične božične zgodbe, organizirate večer pripovedovanja družinskih zgodb ali si ogledate stare družinske albume.

PROSTOVOLJSTVO IN DOBRODELNOST

Praznični čas je tudi priložnost za pomoč drugim. Organizirajte družinsko prostovoljno dejavnost, kot je priprava obrokov za ljudi v tiski ali zbiranje daril za lokalne dobrodelne organizacije. To je priložnost, da otroci izkusijo vrednost dajanja in skupnosti.

Želimo vam prijetne zimske dni in čarobne praznične spomine.

SMEH JE POL ZDRAVJA: *Menjamo folijo za vic!*

MRZLA ZIMA

Kaj naredi "Gorenc", ko ga zebe? Usede se k sveči.

Kaj naredi, če ga še bolj? Prižge jo.

Dejan Gostenčnik, Impol

NOVO LETO

Prva svetlolaska reče drugi: "Ali veš, da bo letos novo leto na petek?"

Druga prestrašeno: "Joj, samo da ni trinajsti!"

Daša Levstik, Kadring

ZAMUDA

Sin: "Očka, ali veš kateri vlak ima največjo zamudo?"

Oče: "Kateri?"

Sin: "Tisti, ki si mi ga lani obljubil za novo leto."

Tanja Vantur, Impol PCP

ALUMINIJASTO FOLIJO LAHKO PREVZAMETE V TAJNIŠTVU KADRINGA.

		IGRALKA ŠTERN	GORSKI PRELAZ NA VELEBITU	SL. FILMSKI REŽISER (DAMJAN)	HČERIN BRAT	POGORJE V SAVD. ARABIJI		SL. SMUKAČ (BOŠTJAN)	VOKALA V VOZLU	ŠPINAČI PODOBNA ZELIKA	KADMOVA HČI V GRŠKI MITOLOGIJI	NJIVA, NA KATERI JE RASLO KORENJE	ALEŠ VALIČ
	PESNICA SAMSA						KRČEVITE BOLECINE V TREBUHU						
	NEVROLOG ALZHEIMER						RUSKI PISATELJ (LEONID)						
	PLESEN						LONČENINA						
									RJAVA NEKOVINA				PRIPRAVA ZA ŽGANJE
						IT. ARHIT. PIANO			KRAJ V HALOZAH				
IMPOL	ČLAN ORGANIZACIJE PODOBNE TABORNIK.	SL. ALPINIŠT (TOMAŽ)	IGRALEC VENTURA GR. BOG LJUBEZNI			KRAJ V BOKI KOT.						EDVARD ŽITNIK TIROLSKA REKA	
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (MARTIN)					LADO KRALJ		MESTO V ANGLIJI						
MESTO V RUSIJI (TANK BITKA)					CIPRSKO GIBANJE		NEM. PIS. (HANS H.)						
VARNOSTNO RAZSTRELIVO					LIŠT ZA ZACIMBO			REŽISER VALIČ					
OBLIKA MOŠKEGA IMENA VASILIJ					VOJAŠKA BAZA	TUR. FEVD. POSEST BOJEVNICA ZA Ž. VOLIL. PRAVICO		UNIVERZA V KAIRU			VELETOK V AFRIKI		
TURČIJA			NEMŠKA ZV. DEŽELA		KÖLNŠKI NADSKOF						ŠKOTSKA REKA		ŠPORTNA NAPOVED
			HRANA AZIJCEV										OLGA LUNCER
	PODROČJE DELA ALI ZNANJA	MASSENET. OPERA							GREGOR-CICEVA PESEM				
BELGIJSKO ZDRAVI- LIŠČE V ARDENIH		RAZPOKA V ZEMLJI							GORA BIVALIŠČE CAROVNIC				
					RIM. MIT. PODZEMLJE								
RENIJ					VRTLNI MOMENT	MORSKA RIBA IZ DRUŽINE SLEDI	HANS ZENDER SL. FILOZOF (ANDREJ)						
PORTUG. FILM. REŽ (MANOEL DE)			KLARINET. (ERNEST)										
STARO IME ZA MESEC OKTOBER			ODBOJKAR. MLAKAR										
OKRASNA RASTLINA, REPATI ŠCIR													GESLO KRIŽANKE

KRIŽANKA

- 1. BON ZA 40 EVROV: MARINKA KAŠL, SIM FIN
- 2. BON ZA 40 EVROV: MILAN PELKO, IMPOL PCP
- 3. BON ZA 40 EVROV: GREGOR LIPIČ, IMPOL-FINAL

Nagrajenci nagrade prevzame v KADROVSKI PISARNI Impola v upravni stavbi (pritličje levo).

Geslo tokratne križanke pošljite v uredništvo Metalurga (ursa.zidansek@kadring.si) do 20. januarja 2024.

Trije izžrebani nagrajenci boste prejeli vsak **BON ZA NAKUP V VREDNOSTI 40 EVROV.**

PRAZNIČNA PEKA: *Dišeče, sladko in očarljivo*

CIMETOVA PRAZNIČNA ZVEZDA

Vstopite v praznični čas s čudovitim vonjem in okusom klasične praznične poslastice. Cimetovo zvezdo zlahka pripravite doma in ustvarite čarobno vzdušje v vaši kuhinji.

SESTAVINE ZA TESTO:

- 180 do 200 ml toplega mleka
- 1 vrečka suhega kvasa
- 450 g moke
- 70 g sladkorja
- 1 ščepec soli
- 2 rumenjaka
- 30 g zmešanega masla
- 1 beljak za premaz

SESTAVINE ZA NADEV:

- 100 g sladkorja
- 100 g zmešanega masla
- 4 žlice cimeta

PRIPRAVA

V mleko vmešamo kvas. Pustimo stati na toplem mestu 15 minut, da kvas malo vzhaja.

V skledo stresemo moko, sol in sladkor. Dodamo maslo in rumenjake ter dobro premešamo, da dobimo grobo testo. Prilijemo vzhajan kvasec in sestavine dobro pregnetemo, da dobimo mehko in gladko testo, ki je lepo elastično in prožno. Ugnetenno testo oblikujemo v kepo in položimo v skledo, ki jo pokrijemo s folijo za živila ali čistim prtičem. Pustimo, da testo na toplem mestu vzhaja toliko časa, da se njegova prostornina podvoji. Vmes pripravimo nadev. V skledici zmešamo sladkor in cimet. Mešanico dodamo maslu in vse skupaj dobro premešamo, da dobimo

gladko zmes.

Vzhajano testo na hitro pregnetemo, oblikujemo v debel svaljek in razrežemo na štiri enake kose. Kose oblikujemo v kroglice, ki jih na pomokani delovni površini razvaljamo v tanke kroge.

Vzamemo razvaljan krog in ga položimo na pomokano delovno površino. Nanj položimo narobe obrnjen velik krožnik in ga s prsti nežno vtisnemo v testo. Začrtan krog premažemo s cimetovim nadevom. Vzamemo drugi razvaljan krog in ga položimo na namazan krog. Vanj s krožnikom vtisnemo krog in ga premažemo s cimetovim nadevom. Postopek še enkrat ponovimo. Vse kose testa zložimo enega na drugega, nato pa vzamemo krožnik in ga narobe obrnjenega položimo na zgornje testo. Z ostrim nožem zarežemo okoli roba krožnika, da dobimo lep, velik krog. Na sredino kroga položimo narobe obrnjen kozarec in testo razrežemo na 16 enako velikih krakov. Primemo dva kraka in ju dvakrat zavijemo (enega v desno, drugega v levo). Postopek ponavljamo, dokler ne zvijemo vseh krakov. Za konec krake, ki se držijo, zlepimo skupaj. Pripravljeno zvezdo položimo na pekač, ki smo ga obložili s papirjem za peko.

Pokrijemo jo s čistim prtičem in pustimo, da vzhaja 20 minut.

Med-

tem ko zvezda vzhaja, pečico segrejemo na 180 stopinj Celzija. Vzhajano zvezdo pred peko po vrhu premažemo z razžvrkljanim beljakom. Pecivo pečemo v ogreti pečici 15 do 20 minut. Pečeno zvezdo lahko posipamo s sladkorjem v prahu.

DOBER TEK!

CIMET

IZVOR: Cimet izvira s Šrilanke in se je uporabljal že v starodavnem Egiptu.

VRSTE: Obstajata dve glavni vrsti cimeta - nežnejši cejlonski cimet in bolj pogosta kasija.

ZDRAVSTVENE KORISTI: Cimet ima antioksidativne in protivnetne lastnosti ter lahko pomaga uravnavati krvni sladkor.

UPORABA: Uporablja se v kulinariki, zlasti v sladica in kot začimba, in v tradicionalnih medicinskih sistemih.

AROMA IN OKUS: Znan po topli, sladko začinjeni aromi, ki izhaja iz eteričnih olj, zlasti cimetovega aldehida.

*Prazniki so čas za skupno
preživljanje trenutkov z družino in prijatelji,
za deljenje veselja in toplih trenutkov.*

*Naj bo ta čas napolnjen s
smehom, srečo in veseljem.
Naj bo vsak trenutek, ki ga
preživite v krogu svojih najbližjih,
nepozaben in poln ljubezni.*

Hvala, ker ste del naše zgodbe.

SREČNO 2024!

impol
Aluminium Industry